



## ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสถานภาพส่วนตัวของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยนำเสนอในรูปแบบจำนวน และร้อยละ

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของผลงานทางวิชาการของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยนำเสนอในรูปแบบจำนวนและร้อยละ

1.3 ค่าสถิติพื้นฐานของ ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยนำเสนอด้วยค่าสถิติ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

4.1 วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยโดยภาพรวม วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน นำเสนอด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV)

4.2 ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชาและมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพของวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

## ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

### 1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 7 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย จำแนกตามสาขาวิชา

| สถานภาพส่วนตัวของ<br>อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา | วิทยาศาสตร์<br>ชีวภาพ |        | วิทยาศาสตร์<br>และเทคโนโลยี |        | สังคมศาสตร์ |        | มนุษยศาสตร์ |        | รวม   |        |
|---|-----------------------|--------|-----------------------------|--------|-------------|--------|-------------|--------|-------|--------|
|   | จำนวน                 | ร้อยละ | จำนวน                       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เพศ   |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| ชาย   | 151                   | 41.6   | 218                         | 60.9   | 141         | 51.3   | 103         | 47.5   | 613   | 50.5   |
| หญิง  | 212                   | 58.4   | 140                         | 39.1   | 134         | 48.7   | 114         | 52.5   | 600   | 49.5   |
| รวม   | 363                   | 100.0  | 358                         | 100.0  | 275         | 100.0  | 217         | 100.0  | 1213  | 100.0  |
| อายุ  |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| 21 - 30 ปี                                  | 48                    | 13.2   | 86                          | 24.0   | 8           | 2.9    | 24          | 11.1   | 166   | 13.7   |
| 31 - 40 ปี                                  | 123                   | 33.9   | 112                         | 31.3   | 80          | 29.1   | 69          | 31.8   | 384   | 31.7   |
| 41 - 50 ปี                                  | 135                   | 37.2   | 119                         | 33.2   | 139         | 50.5   | 84          | 38.7   | 477   | 39.3   |
| 51 - 60 ปี                                  | 57                    | 15.7   | 41                          | 11.5   | 48          | 17.5   | 40          | 18.4   | 186   | 15.3   |
| รวม   | 363                   | 100.0  | 358                         | 100.0  | 275         | 100.0  | 217         | 100.0  | 1213  | 100.0  |
| วุฒิการศึกษาสูงสุด                          |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| ปริญญาตรี                                   | 49                    | 13.5   | 41                          | 11.5   | 9           | 3.3    | 31          | 14.3   | 130   | 10.7   |
| ปริญญาโทในประเทศ                            | 167                   | 46.0   | 158                         | 44.1   | 141         | 51.3   | 98          | 45.2   | 564   | 46.5   |
| ปริญญาโทต่างประเทศ                          | 29                    | 8.0    | 42                          | 11.7   | 49          | 17.8   | 58          | 26.7   | 178   | 14.7   |
| ปริญญาเอกในประเทศ                           | 75                    | 20.7   | 9                           | 2.5    | 17          | 6.2    | 3           | 1.4    | 104   | 8.6    |
| ปริญญาเอกต่างประเทศ                         | 43                    | 11.8   | 108                         | 30.2   | 59          | 21.4   | 27          | 12.4   | 237   | 19.5   |
| รวม   | 363                   | 100.0  | 358                         | 100.0  | 275         | 100.0  | 217         | 100.0  | 1213  | 100.0  |



## ตารางที่ 7 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวของ<br>อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา | วิทยาศาสตร์<br>ชีวภาพ |        | วิทยาศาสตร์และ<br>เทคโนโลยี |        | สังคมศาสตร์ |        | มนุษยศาสตร์ |        | รวม   |        |
|---|-----------------------|--------|-----------------------------|--------|-------------|--------|-------------|--------|-------|--------|
|   | จำนวน                 | ร้อยละ | จำนวน                       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ตำแหน่งทางวิชาการ                           |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| อาจารย์                                     | 131                   | 36.1   | 194                         | 54.2   | 111         | 40.4   | 116         | 53.5   | 552   | 45.5   |
| ผู้ช่วยศาสตราจารย์                          | 150                   | 41.3   | 91                          | 24.4   | 90          | 32.7   | 71          | 32.7   | 402   | 33.1   |
| รองศาสตราจารย์                              | 71                    | 19.6   | 68                          | 19.0   | 73          | 26.5   | 28          | 12.9   | 204   | 19.8   |
| ศาสตราจารย์                                 | 11                    | 3.0    | 5                           | 1.4    | 1           | 0.4    | 2           | 0.9    | 19    | 1.6    |
| รวม   | 363                   | 100.0  | 358                         | 100.0  | 275         | 100.0  | 217         | 100.0  | 1213  | 100.0  |
| ประสบการณ์ทำงานใน<br>สถาบันอุดมศึกษา        |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| 1 - 5 ปี                                    | 90                    | 24.8   | 132                         | 36.9   | 53          | 19.3   | 50          | 23.0   | 325   | 26.8   |
| 6 - 10 ปี                                   | 51                    | 14.0   | 49                          | 13.7   | 22          | 8.0    | 34          | 15.7   | 156   | 12.9   |
| 11 - 15 ปี                                  | 70                    | 19.3   | 46                          | 12.8   | 57          | 20.7   | 29          | 13.4   | 202   | 16.7   |
| 16 - 20 ปี                                  | 61                    | 16.8   | 52                          | 14.5   | 60          | 21.8   | 37          | 17.0   | 210   | 17.3   |
| 21 - 25 ปี                                  | 54                    | 14.9   | 43                          | 12.0   | 52          | 18.9   | 41          | 18.9   | 190   | 15.7   |
| มากกว่า 25 ปี                               | 37                    | 10.2   | 36                          | 10.1   | 31          | 11.3   | 26          | 12.0   | 130   | 10.7   |
| รวม   | 363                   | 100.0  | 358                         | 100.0  | 275         | 100.0  | 217         | 100.0  | 1213  | 100.0  |
| ภาระงานสอน(ชม./สัปดาห์)                     |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| 1 - 2 ชม.                                   | 36                    | 9.9    | 14                          | 3.9    | 5           | 1.8    | 5           | 2.3    | 58    | 4.8    |
| 3 - 4 ชม.                                   | 51                    | 14.1   | 31                          | 8.7    | 28          | 10.2   | 5           | 2.3    | 115   | 9.5    |
| 5 - 6 ชม.                                   | 64                    | 17.6   | 102                         | 28.5   | 98          | 35.6   | 45          | 20.7   | 309   | 25.5   |
| 7 - 8 ชม.                                   | 32                    | 8.8    | 52                          | 14.5   | 35          | 12.7   | 35          | 16.1   | 154   | 12.7   |
| 9 - 10 ชม.                                  | 60                    | 16.5   | 56                          | 15.6   | 68          | 24.7   | 60          | 27.7   | 244   | 20.1   |
| มากกว่า 10 ชม.                              | 120                   | 33.1   | 103                         | 28.8   | 41          | 14.9   | 69          | 31.8   | 333   | 27.4   |
| รวม   | 363                   | 100.0  | 358                         | 100.0  | 275         | 100.0  | 217         | 100.0  | 1213  | 100.0  |

จากตารางที่ 7 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา ด้าน เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา ภาระงานสอน และผลงานทางวิชาการ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่าอาจารย์เพศ

ชายและเพศหญิง มีจำนวนใกล้เคียงกัน เป็นเพศชายร้อยละ 50.5 เพศหญิงร้อยละ 49.5 กลุ่มตัวอย่างในสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และสาขามนุษยศาสตร์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 58.4 และร้อยละ 52.5 ตามลำดับ ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาสังคมศาสตร์มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงร้อยละ 60.9 และ 51.3 ตามลำดับ

อายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 41-50 ปีมากที่สุดรองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี ในทุกสาขาวิชา

อาจารย์ทุกสาขาวิชาจบการศึกษาระดับปริญญาโทในประเทศมากที่สุด อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพมีอาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอกมากกว่าสาขาอื่น ๆ และมีจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 32.7 และร้อยละ 32.5 ตามลำดับ อาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ มีอาจารย์จบปริญญาเอกน้อยที่สุดคือร้อยละ 13.8

ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆที่พบมากที่สุดคือตำแหน่งอาจารย์ร้อยละ 45.5 ยกเว้นสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพที่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มากกว่าตำแหน่งอื่น ๆ ตำแหน่งศาสตราจารย์พบมากที่สุดในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์พบน้อยใกล้เคียงกันคือ จำนวน 2 คน และ 1 คน ตามลำดับ

ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี มีมากที่สุดในทุกสาขาวิชา อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษามากกว่า 20 ปีขึ้นไป พบมากที่สุดในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 31.1 และร้อยละ 30.9 ตามลำดับ สาขาวิทยาศาสตร์ ชีวภาพ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปี เพียงร้อยละ 25.1 และ 22.1 ตามลำดับ

ภาระงานสอนของอาจารย์โดยรวมสอนเกิน 10 ชั่วโมงเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือสอนสัปดาห์ละ 5-6 ชั่วโมงร้อยละ 25.5 เมื่อดูตามสาขาวิชา พบว่าอาจารย์ในทุกสาขาวิชาสอนเกิน 10 ชั่วโมงมากที่สุด ยกเว้นสาขาวิชาสังคมศาสตร์สอนสัปดาห์ละ 5-6 ชั่วโมงมากที่สุด

## 1.2 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 8 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามสาขาวิชา

| ผลงานทาง<br>วิชาการ                   | วิทยาศาสตร์<br>ชีวภาพ |        | วิทยาศาสตร์และ<br>เทคโนโลยี |        | สังคมศาสตร์ |        | มนุษยศาสตร์ |        | รวม   |        |
|---------------------------------------|-----------------------|--------|-----------------------------|--------|-------------|--------|-------------|--------|-------|--------|
|                                       | จำนวน                 | ร้อยละ | จำนวน                       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ผลงานวิจัย                            |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| ไม่มี                                 | 104                   | 28.7   | 154                         | 43     | 126         | 45.8   | 145         | 66.8   | 529   | 43.6   |
| มี                                    | 259                   | 71.3   | 204                         | 57     | 149         | 54.2   | 72          | 32.2   | 68.3  | 56.4   |
| 1 - 2 เรื่อง                          | 145                   | 39.9   | 94                          | 26.3   | 102         | 37.2   | 61          | 28.1   | 402   | 33.1   |
| 3 - 4 เรื่อง                          | 65                    | 17.9   | 58                          | 16.1   | 37          | 13.5   | 8           | 3.7    | 168   | 13.8   |
| 5 - 6 เรื่อง                          | 25                    | 6.9    | 28                          | 7.8    | 6           | 2.2    | 2           | 0.9    | 61    | 5.0    |
| 7 เรื่องขึ้นไป                        | 24                    | 6.6    | 24                          | 6.6    | 4           | 1.5    | 1           | 0.5    | 53    | 4.4    |
| รวม                                   | 363                   | 100    | 358                         | 100    | 275         | 100    | 217         | 100    | 1213  | 100    |
| บทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์      |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| ไม่มี                                 | 180                   | 49.6   | 199                         | 55.6   | 133         | 48.4   | 126         | 58.1   | 638   | 52.6   |
| มี                                    | 183                   | 50.4   | 159                         | 44.4   | 142         | 51.6   | 91          | 41.9   | 575   | 47.4   |
| 1-2 เรื่อง                            | 105                   | 28.9   | 82                          | 22.9   | 91          | 33.1   | 49          | 22.6   | 327   | 26.9   |
| 3-4 เรื่อง                            | 43                    | 11.9   | 36                          | 10     | 32          | 11.6   | 20          | 9.2    | 131   | 10.8   |
| 5-6 เรื่อง                            | 14                    | 3.9    | 21                          | 5.9    | 11          | 4      | 8           | 3.7    | 54    | 4.5    |
| 7 เรื่องขึ้นไป                        | 21                    | 5.8    | 20                          | 5.6    | 8           | 2.9    | 14          | 6.4    | 63    | 5.2    |
| รวม                                   | 363                   | 100    | 358                         | 100    | 275         | 100    | 217         | 100    | 1213  | 1000   |
| เอกสารประกอบการสอนเอกสารคำสอนหรือตำรา |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| ไม่มี                                 | 230                   | 63.3   | 244                         | 68.2   | 144         | 52.4   | 144         | 66.3   | 762   | 62.8   |
| มี                                    | 133                   | 36.7   | 114                         | 31.8   | 131         | 47.6   | 73          | 33.7   | 451   | 37.2   |
| 1 เล่ม                                | 86                    | 23.7   | 74                          | 20.7   | 75          | 27.3   | 37          | 17.1   | 272   | 22.4   |
| 2 เล่ม                                | 30                    | 8.3    | 23                          | 6.4    | 40          | 7.3    | 21          | 9.7    | 114   | 9.4    |
| 3 เล่ม                                | 13                    | 3.6    | 9                           | 2.5    | 7           | 2.5    | 9           | 4.1    | 38    | 3.1    |
| 4 เล่มขึ้นไป                          | 4                     | 1.1    | 8                           | 2.2    | 9           | 3.3    | 6           | 2.8    | 27    | 2.2    |
| รวม                                   | 363                   | 100    | 358                         | 100    | 275         | 100    | 217         | 100    | 1213  | 100    |



## ตารางที่ 8 (ต่อ)

| ผลงานทาง<br>วิชาการ                  | วิทยาศาสตร์<br>ชีวภาพ |        | วิทยาศาสตร์และ<br>เทคโนโลยี |        | สังคมศาสตร์ |        | มนุษยศาสตร์ |        | รวม   |        |
|--------------------------------------|-----------------------|--------|-----------------------------|--------|-------------|--------|-------------|--------|-------|--------|
|                                      | จำนวน                 | ร้อยละ | จำนวน                       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน       | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| งานประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ในศาสตร์ |                       |        |                             |        |             |        |             |        |       |        |
| ไม่มี                                | 333                   | 91.7   | 326                         | 91.1   | 256         | 93.1   | 175         | 80.7   | 1090  | 89.9   |
| มี                                   | 30                    | 8.3    | 32                          | 8.9    | 19          | 6.9    | 42          | 19.3   | 123   | 10.1   |
| 1 ชั้น                               | 18                    | 5      | 16                          | 4.5    | 10          | 3.6    | 12          | 5.5    | 56    | 4.6    |
| 2 ชั้น                               | 8                     | 2.2    | 7                           | 1.9    | 3           | 1.1    | 5           | 2.3    | 23    | 1.9    |
| 3 ชั้น                               | 1                     | 0.3    | 5                           | 1.4    | 2           | 0.7    | 2           | 0.9    | 10    | 0.8    |
| 4 ชั้นขึ้นไป                         | 3                     | 0.8    | 4                           | 1.1    | 4           | 1.5    | 23          | 10.6   | 34    | 3      |
| รวม                                  | 363                   | 100    | 358                         | 100    | 275         | 100    | 217         | 100    | 1213  | 100    |

จากตารางที่ 8 ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ใน 3 ปีที่ผ่านมา ด้านงานวิจัย พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.4 มีผลงานวิจัย ร้อยละ 43.6 ไม่มีผลงานวิจัย อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพมีผลงานวิจัยมากที่สุดร้อยละ 71.3 อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีผลงานวิจัยเป็นอันดับสอง ร้อยละ 57 อาจารย์สาขาวิชามนุษยศาสตร์มีผลงานวิจัยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 33.2 จำนวนเรื่องที่อาจารย์ทุกสาขาวิชาทำวิจัยพบว่า ในระยะเวลา 3 ปีอาจารย์ทำวิจัยจำนวน 1-2 เรื่องมากที่สุด

ผลงานวิชาการด้านการเขียนบทความ อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.6 ไม่ได้เขียนบทความในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา สาขาวิชาที่เขียนบทความมากที่สุดคือ อาจารย์ในสาขาสังคมศาสตร์ เขียนบทความร้อยละ 51.6 รองลงมาคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 50.4 สาขาวิชามนุษยศาสตร์มีอาจารย์เขียนบทความน้อยที่สุดคือร้อยละ 41.9 และในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา อาจารย์ทุกสาขาวิชา เขียนบทความจำนวน 1-2 เรื่องมากที่สุด

ผลงานวิชาการด้านการเขียนเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอนหรือตำรา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.8 ไม่ได้เขียนเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน

หรือตำรา ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา อาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์เขียนเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน หรือ ตำรามากกว่าอาจารย์สาขาอื่น ๆ คือร้อยละ 47.6 รองลงมา คืออาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพร้อยละ 36.7 ที่เขียนเอกสารหรือตำราน้อยที่สุดคือ อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร้อยละ 31.8

ผลงานวิชาการด้านงานประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ในศาสตร์พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีผลงานด้านนี้ อาจารย์ที่มีผลงานด้านนี้มากกว่าอาจารย์สาขาอื่น คือ อาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ คือ อาจารย์ร้อยละ 19.3 มีผลงานประดิษฐ์ อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพมีผลงานรองลงมา คือ ร้อยละ 8.9 และร้อยละ 8.3 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ มีผลงานมากกว่า 4 ชิ้น ในรอบ 3 ปี มากที่สุด อาจารย์สาขาวิชาอื่น ๆ มีผลงาน 1 ชิ้น ในรอบ 3 ปีมากที่สุด



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของ  
อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย นำเสนอด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

ตารางที่ 9 ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์                                   | $\bar{X}$ | ความหมาย  | SD.  | CV.   |
|---|-----------|-----------|------|-------|
| <b>ทัศนคติต่อวิชาชีพ</b>  |           |           |      |       |
| 1. อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพมีเกียรติ   | 4.06      | มาก       | .68  | 16.75 |
| 2. อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง                                   | 3.85      | มาก       | .76  | 19.74 |
| 3. อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า                                 | 3.58      | มาก       | .81  | 22.62 |
| 4. อาชีพอาจารย์มีอิสระในการคิดและการปฏิบัติงาน                            | 4.17      | มาก       | .73  | 17.50 |
| 5. อาชีพอาจารย์มีความสำคัญ เพราะทำหน้าที่สร้างทรัพยากรมนุษย์              | 4.50      | มากที่สุด | .60  | 13.30 |
| 6. ภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย                                     | 4.15      | มาก       | .77  | 18.55 |
| 7. พอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับในปัจจุบัน                                     | 2.84      | ปานกลาง   | 1.23 | 43.31 |
| <b>ความผูกพันกับมหาวิทยาลัย</b>   |           |           |      |       |
| 8. ให้ความสนใจติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัย<br>อยู่เสมอ       | 3.63      | มาก       | .74  | 20.38 |
| 9. เสียสละและอุทิศเวลาทำงานเพื่อมหาวิทยาลัย                               | 3.95      | มาก       | .68  | 17.21 |
| 10. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย                     | 3.63      | มาก       | .74  | 20.39 |
| 11. ปฏิบัติตนตามระเบียบแบบแผนของมหาวิทยาลัย                               | 3.99      | มาก       | .67  | 16.79 |
| 12. แสดงความชื่นชมและยกย่องเชิดชูเกียรติของมหาวิทยาลัย<br>เมื่อมีโอกาส    | 3.88      | มาก       | .76  | 19.59 |
| 13. ทำงานโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย                               | 4.10      | มาก       | .71  | 17.32 |
| 14. ทำงานด้วยความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย                | 4.08      | มาก       | .72  | 17.65 |
| <b>การพัฒนาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ</b>                                |           |           |      |       |
| 15. ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการจากตำราเล่มใหม่ ๆ อยู่เสมอ                | 3.90      | มาก       | .73  | 18.71 |
| 16. อ่านวารสารวิชาการอยู่เป็นประจำ  | 3.69      | มาก       | .77  | 20.86 |
| 17. เข้ารับการอบรมสัมมนา แลกเปลี่ยนความรู้อยู่เสมอ                        | 3.41      | ปานกลาง   | .81  | 23.75 |
| 18. ศึกษาดูงานเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ                                    | 3.29      | ปานกลาง   | .94  | 28.57 |
| 19. พบปะแลกเปลี่ยนความคิดในกลุ่มกัลยาณมิตรที่สนใจวิชาการอยู่เสมอ          | 3.43      | ปานกลาง   | .82  | 23.91 |
| 20. ฝึกฝนทักษะและร่วมปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติการในสาขาวิชาชีพ<br>อยู่เสมอ | 3.51      | มาก       | .88  | 25.07 |



ตารางที่ 9 (ต่อ)

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์   | $\bar{X}$ | ความหมาย | SD   | CV    |
|---|-----------|----------|------|-------|
| 21. เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แนวคิดสู่สาธารณชน  | 2.48      | น้อย     | 1.01 | 40.73 |
| 22. แต่งและเรียบเรียงตำรา   | 2.45      | น้อย     | 1.01 | 41.22 |
| 23. สร้างสิ่งประดิษฐ์และผลงานสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในศาสตร์ของตน   | 2.23      | น้อย     | 1.08 | 48.43 |
| 24. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการทางวิชาการ   | 3.52      | มาก      | .71  | 20.17 |
| 25. มีความพอใจในการปฏิบัติงานในศาสตร์ของตนเอง   | 3.91      | มาก      | .77  | 19.69 |
| 26. กล้าได้แย้งในสิ่งที่ตนเองเข้าใจว่าถูกต้อง   | 4.07      | มาก      | .74  | 18.18 |
| 27. เห็นว่าตำแหน่งทางวิชาการแสดงถึงคุณภาพทางวิชาการของอาจารย์   | 3.28      | ปานกลาง  | .96  | 29.26 |
| 28. เชื่อว่าความเป็นเลิศทางวิชาการขึ้นอยู่กับการศึกษาค้นคว้าวิจัยของอาจารย์                                   | 4.11      | มาก      | .80  | 19.46 |
| 29. เชื่อว่าเกียรติคุณและชื่อเสียงของอาจารย์อยู่ที่การค้นคว้าวิจัยและการเขียนตำรา                             | 3.70      | มาก      | .91  | 24.59 |
| 30. ทำวิจัยร่วมกับอาจารย์สาขาวิชาอื่น   | 2.57      | ปานกลาง  | 1.14 | 44.36 |
| <b>ลักษณะการทำงานของข้าราชการอาจารย์</b>  |           |          |      |       |
| 31. ทำงานอย่างเต็มที่ตามเวลาราชการ  | 4.06      | มาก      | .79  | 19.46 |
| 32. ปฏิบัติตามกฎระเบียบราชการอย่างเคร่งครัด   | 3.87      | มาก      | .76  | 19.64 |
| 33. บรรยายภาคในที่ทำงานมีความเป็นส่วนตัว  | 3.39      | ปานกลาง  | 1.01 | 29.79 |
| 34. อาจารย์ในคณะใช้เวลาราชการไปทำงานส่วนตัว   | 3.16      | ปานกลาง  | .95  | 30.06 |
| 35. ยึดถือจรรยาบรรณอาจารย์ในการปฏิบัติงาน   | 4.21      | มาก      | .65  | 15.44 |
| 36. แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา  | 4.09      | มาก      | .71  | 17.36 |
| 37. มีข้อมูลประกอบการเสนอความคิดเห็น  | 3.84      | มาก      | .67  | 17.45 |
| 38. ฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน   | 4.12      | มาก      | .59  | 14.32 |
| 39. การตัดสินใจในคณะใช้มติเสียงส่วนใหญ่   | 3.75      | มาก      | .93  | 24.80 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นการสอน</b>  |           |          |      |       |
| 40. เชื่อว่ากระบวนการถ่ายทอดความรู้เป็นศาสตร์ที่อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากศาสตร์ของตน | 4.31      | มาก      | .79  | 18.33 |
| 41. อาจารย์ต้องสอนนิสิตนักศึกษาทั้งความรู้ในห้องเรียนและให้คำแนะนำเรื่องนอกห้องเรียน                          | 4.40      | มาก      | .64  | 14.54 |
| 42. สอดแทรกจริยธรรมคุณธรรมในการสอน  | 4.01      | มาก      | .78  | 19.45 |
| 43. ทำประมวลรายวิชาส่งภาควิชาและให้ผู้เรียนทุกวิชาที่สอน  | 3.27      | ปานกลาง  | 1.09 | 33.33 |
| 44. ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัย  | 3.93      | ปานกลาง  | .68  | 17.30 |
| 45. นำประสบการณ์มาเสริมการสอน   | 4.17      | มาก      | .69  | 16.55 |
| 46. นำผลงานการวิจัยมาประกอบการสอน   | 3.49      | ปานกลาง  | 1.02 | 29.23 |

ตารางที่ 9 (ต่อ)

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์  | $\bar{X}$ | ความหมาย | SD.  | CV.   |
|--|-----------|----------|------|-------|
| 47. สอนมโนทัศน์หลัก ๆ แล้วฝึกให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง         | 3.69      | มาก      | .77  | 20.87 |
| 48. นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการเรียนการสอน                                   | 3.41      | ปานกลาง  | .81  | 23.75 |
| 49. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินการสอนของข้าพเจ้า                               | 3.52      | มาก      | 1.01 | 28.69 |
| 50. ใช้เวลาทำงานเกี่ยวกับการสอนมากกว่าภารกิจด้านอื่น                           | 3.81      | มาก      | .86  | 22.57 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นงานบริการวิชาการ</b>                                       |           |          |      |       |
| 51. การทำงานบริการวิชาการเป็นการสร้างสมประสบการณ์ของอาจารย์                    | 4.01      | มาก      | .71  | 17.71 |
| 52. ได้รับเชิญเป็นวิทยากร  | 2.93      | ปานกลาง  | 1.12 | 38.22 |
| 53. ร่วมจัดฝึกอบรม จัดสัมมนา จัดการประชุมวิชาการสำหรับบุคคลภายนอก              | 2.99      | ปานกลาง  | 1.10 | 36.79 |
| 54. ได้รับเชิญเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานเอกชน                                    | 1.95      | น้อย     | 1.12 | 57.44 |
| 55. ไปร่วมปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติการในสายอาชีพอยู่เสมอ                        | 2.76      | ปานกลาง  | 1.14 | 41.30 |
| 56. เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่นสิ่งพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์                | 2.19      | น้อย     | 1.04 | 47.49 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นศิลปวัฒนธรรมและศาสนา</b>                                   |           |          |      |       |
| 57. ให้การสนับสนุนและการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมไทย            | 2.63      | ปานกลาง  | 1.03 | 39.16 |
| 58. เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทย                  | 2.40      | น้อย     | 1.01 | 49.51 |
| 59. ชอบใช้สิ่งของที่แสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทย                                | 3.00      | ปานกลาง  | .97  | 32.33 |
| 60. แสดงความเคารพอาจารย์ที่อาวุโสกว่าตามวัฒนธรรมไทย                            | 4.15      | มาก      | .74  | 17.83 |
| 61. สอนให้นิสิตนักศึกษาามีกิจกรรมรายทแบบไทย                                    | 3.57      | มาก      | .93  | 26.05 |
| 62. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษารู้คุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย                | 3.50      | มาก      | .95  | 27.14 |
| 63. ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง   | 3.64      | มาก      | .79  | 21.70 |
| 64. ใช้เลขไทยในโอกาสที่เหมาะสม   | 2.42      | น้อย     | 1.15 | 47.52 |
| 65. ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ   | 3.91      | มาก      | .79  | 20.20 |
| 66. เข้าร่วมพิธีทางศาสนาอยู่เสมอ   | 3.25      | ปานกลาง  | 1.00 | 30.77 |
| 67. อ่านหนังสือ ฟังบรรยาย และ ติดตามรายการเกี่ยวกับศาสนาจากสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ | 3.06      | ปานกลาง  | 1.01 | 33.01 |
| 68. นำหลักทางศาสนามาประยุกต์ในการดำเนินชีวิต                                   | 3.75      | มาก      | .85  | 22.67 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นงานบริหาร</b>  |           |          |      |       |
| 69. เห็นว่าการทำงานบริหารในมหาวิทยาลัยเป็นหน้าที่หนึ่งของอาจารย์               | 3.41      | ปานกลาง  | .91  | 26.69 |
| 70. สนใจการทำงานบริหารในมหาวิทยาลัย  | 2.88      | ปานกลาง  | 1.08 | 3.75  |
| 71. สนใจศึกษากฎระเบียบในการปฏิบัติราชการ                                       | 3.34      | ปานกลาง  | .91  | 27.24 |
| 72. ยินดีช่วยงานบริหารตามที่ได้รับมอบหมาย                                      | 3.61      | มาก      | .79  | 21.88 |



ตารางที่ 9 (ต่อ)

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์   | $\bar{X}$ | ความหมาย | SD.  | CV.   |
|---|-----------|----------|------|-------|
| 73. ใช้เวลาที่นอกเหนือจากการสอนทำงานเกี่ยวกับการบริหารเป็นส่วนใหญ่                    | 2.72      | ปานกลาง  | 1.14 | 41.91 |
| 74. เห็นว่าการได้เป็นผู้บริหารเป็นเกียรติยศของการเป็นอาจารย์                          | 2.88      | ปานกลาง  | .98  | 34.03 |
| 75. ยินดีรับตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา   | 2.57      | ปานกลาง  | 1.14 | 44.36 |
| 76. มีเป้าหมายที่จะเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัย   | 2.15      | น้อย     | 1.06 | 49.30 |
| 77. การทำงานบริหารทำให้อาจารย์ไม่มีเวลาพัฒนางานวิชาการ                                | 3.70      | มาก      | 1.06 | 28.65 |
| 78. คิดว่าอาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องดำรงตำแหน่งทางการบริหาร | 3.64      | มาก      | .96  | 26.37 |
| 79. ไปใช้สิทธิ์ทุกครั้งที่มีการหยั่งเสียงประชามติในมหาวิทยาลัย                        | 4.04      | มาก      | .90  | 22.28 |
| 80. เสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาของมหาวิทยาลัยต่อผู้บริหาร                                 | 3.00      | ปานกลาง  | 1.02 | 34.00 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอาจารย์</b>                              |           |          |      |       |
| 81. รู้จักอาจารย์คนอื่นๆ  | 3.22      | ปานกลาง  | .91  | 28.26 |
| 82. อาจารย์ในคณะยังยึดถือระบบอาวุโสในการปฏิบัติต่อกัน                                 | 3.55      | มาก      | .84  | 23.66 |
| 83. ให้การยอมรับผู้อยู่ในตำแหน่งบริหารแม้จะอายุน้อยกว่า                               | 3.86      | มาก      | .73  | 18.91 |
| 84. อาจารย์ทุกคนควรมีความเสมอภาคกันในเรื่องทางวิชาการ                                 | 4.29      | มาก      | .75  | 17.48 |
| 85. อาจารย์ในคณะให้ความช่วยเหลือทางวิชาการซึ่งกันและกัน                               | 3.36      | ปานกลาง  | .86  | 25.59 |
| 86. ภาควิชาจัดอาจารย์รุ่นพี่ให้ทำหน้าที่พี่เลี้ยงสำหรับอาจารย์ที่เข้ามาใหม่           | 2.76      | ปานกลาง  | 1.15 | 41.67 |
| 87. หัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ให้คำแนะนำดูแลอาจารย์ใหม่ในภาควิชา                           | 3.12      | ปานกลาง  | 1.02 | 32.69 |
| 88. เรียนรู้แบบอย่างการเป็นอาจารย์ที่ดีจากอาจารย์รุ่นพี่                              | 3.24      | ปานกลาง  | 1.05 | 32.41 |
| 89. มีอาจารย์ที่เคยสอนเป็นแบบอย่างของการเป็นอาจารย์ที่ดี                              | 3.80      | มาก      | .94  | 24.74 |
| 90. อาจารย์ส่วนใหญ่ในคณะเป็นศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยแห่งนี้                            | 3.39      | ปานกลาง  | 1.20 | 35.40 |
| 91. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนอาจารย์ในเรื่องส่วนตัวที่พอจะช่วยให้                        | 3.71      | มาก      | .71  | 19.22 |
| 92. รู้จักคุ้นเคยกับครอบครัวของเพื่อนอาจารย์  | 3.13      | ปานกลาง  | .85  | 27.16 |
| 93. ไปร่วมกิจกรรมพบปะสังสรรค์ในกลุ่มอาจารย์อยู่เสมอ                                   | 3.16      | ปานกลาง  | .83  | 26.26 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา</b>                    |           |          |      |       |
| 94. อาจารย์ในคณะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา                            | 3.29      | ปานกลาง  | .74  | 22.49 |
| 95. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาด้านการเรียน                                   | 3.93      | มาก      | .69  | 17.56 |
| 96. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในเรื่องส่วนตัว                                | 3.31      | ปานกลาง  | .93  | 28.10 |
| 97. เข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาเมื่อมีโอกาส                                       | 3.20      | ปานกลาง  | .93  | 29.06 |
| 98. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี                              | 4.05      | มาก      | .68  | 16.79 |
| 99. นัดนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลมาพบเป็นระยะ ๆ                                   | 3.37      | ปานกลาง  | .95  | 28.19 |
| 100. ยินดีทำหน้าที่ที่ปรึกษาในการทำกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา                            | 3.63      | มาก      | .92  | 25.34 |



ตารางที่ 9 (ต่อ)

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์   | $\bar{X}$ | ความหมาย | SD.  | CV.   |
|---|-----------|----------|------|-------|
| 101. คิดว่าการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกคน                      | 4.46      | มาก      | .64  | 14.34 |
| <b>ลักษณะอาจารย์เน้นการเมืองและสังคม</b>  |           |          |      |       |
| 102. ติดตามข่าวการเมืองและสังคมจากสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ                           | 4.03      | มาก      | .78  | 19.35 |
| 103. วิเคราะห์วิจารณ์ประเด็นทางการเมืองและสังคมในกลุ่มเพื่อนอยู่เสมอ            | 3.48      | มาก      | .89  | 25.57 |
| 104. แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเมืองและสังคมผ่านสื่อต่าง ๆ | 2.16      | น้อย     | 1.10 | 50.92 |
| 105. ร่วมเป็นกรรมการทำงานทางการเมือง  | 1.54      | น้อย     | .89  | 54.27 |
| 106. เป็นผู้นำในการเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม                      | 1.76      | น้อย     | .93  | 52.84 |
| 107. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาในสังคม                          | 3.10      | ปานกลาง  | 1.05 | 33.87 |
| 108. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาสสนใจเรื่องทางการเมืองและปัญหาในสังคม               | 3.08      | ปานกลาง  | 1.06 | 34.41 |
| 109. ไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ           | 4.33      | มาก      | .90  | 20.78 |

จากตารางที่ 9 ผลการศึกษาพบว่า ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถาม ซึ่งมีคำถาม 109 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีสัมประสิทธิ์การกระจายต่ำสุด คือมีความเห็นว่าอาชีพอาจารย์มีความสำคัญเพราะทำหน้าที่สร้างทรัพยากรมนุษย์ ( $\bar{X} = 4.50$ ,  $CV = 13.30$ ) แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าอาชีพอาจารย์มีความสำคัญในระดับมากที่สุด และมีความแตกต่างกันในความคิดเห็นนี้มีส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และมีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุดคือ การร่วมเป็นกรรมการทำงานทางการเมือง ( $\bar{X} = 1.64$ ,  $CV = 54.27$ ) แสดงว่าอาจารย์มีส่วนร่วมเป็นกรรมการทำงานทางการเมืองในระดับน้อย และการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการทางการเมืองของอาจารย์มีความแตกต่างกันมาก

เมื่อพิจารณา ความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมของอาจารย์ในแต่ละส่วนประกอบ ในด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ จำนวน 7 ข้อ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.84 ถึง 4.50 คืออาจารย์มีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาจารย์ในระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ระดับมาก 5 ข้อ ระดับปานกลาง 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือเห็นว่าอาชีพอาจารย์มีความสำคัญ เพราะทำหน้าที่สร้างทรัพยากรมนุษย์ ( $\bar{X} = 4.5$ ,

SD = .60 ) และอาจารย์มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องนี้น้อยที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 13.30 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง คือความพอใจในคำตอบที่ได้รับในปัจจุบัน ( $\bar{X} = 2.84$ , SD = 1.23 ) และข้อมูลนี้มีการกระจายมากที่สุด (CV = 43.31) แสดงว่าอาจารย์มีความพอใจในเรื่องคำตอบแตกต่างกันมาก

ด้านความผูกพันกับมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.63 ถึง 4.10 คืออาจารย์มีความผูกพันกับมหาวิทยาลัยในระดับมากทุกข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายใกล้เคียงกัน คือระหว่าง 16.79 ถึง 20.38 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การทำงานโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 4.10$ , SD = .71) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี 2 ข้อ คือการสนใจติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัย และการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย และสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากัน ( $\bar{X} = 3.63$ , SD = 20.38)

ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการจำนวน 16 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.23 ถึง 4.11 คืออยู่ระดับน้อยถึงระดับมาก โดยอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ ระดับปานกลาง 5 ข้อ ระดับน้อย 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เชื่อว่าความเป็นเลิศทางวิชาการขึ้นอยู่กับการศึกษาค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ ( $\bar{X} = 4.11$ , SD = .80, CV = 19.46) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับน้อย คือการสร้างสิ่งประดิษฐ์ และผลงานสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในศาสตร์ของตน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.08 และมีสัมประสิทธิ์การกระจาย 48.43 แสดงว่าข้อมูลข้อนี้มีการกระจายมาก ข้อที่มีสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือการกล้าได้แก่ในสิ่งที่ตนเองเข้าใจว่าถูกต้อง ( $\bar{X} = 4.07$ , SD = .74, CV = 18.18)

ลักษณะการทำงานของข้าราชการอาจารย์ จำนวน 9 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 3.16 ถึง 4.21 อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย และมีสัมประสิทธิ์การกระจายมากกว่าข้ออื่น ๆ คือการไม่ใช้เวลาราชการไปทำงานส่วนตัว ( $\bar{X} = 3.16$ , SD = .95, CV = 30.06) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง และมีสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ยึดถือจรรยาบรรณอาจารย์ในการปฏิบัติงาน ( $\bar{X} = 4.21$ , SD = .65, CV = 15.44)



ลักษณะอาจารย์เน้นงานสอน จำนวน 11 ข้อ มีค่าเฉลี่ย ระหว่าง 3.27-4.31 อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเชื่อว่ากระบวนการถ่ายทอดความรู้เป็นศาสตร์ที่อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากศาสตร์ของตน มีค่าเฉลี่ย 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .79 และสัมประสิทธิ์การกระจาย 18.33 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการทำประมวลรายวิชาส่งภาควิชาและให้ผู้เรียนทุกวิชาที่สอน ค่าเฉลี่ย 3.27 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 และมีการกระจายข้อมูลมากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย 33.33

ลักษณะอาจารย์เน้นงานบริการวิชาการ จำนวน 6 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.95 ถึง 4.01 อยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยอยู่ในระดับมากเพียง 1 ข้อ ปานกลาง 3 ข้อ ระดับน้อย 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมีการกระจายของข้อมูลน้อยที่สุดคือ เห็นว่าการทำงานบริการวิชาการเป็นการสร้างสมประสพการณ์ของอาจารย์ ( $\bar{X} = 4.01, SD = .71, CV = 17.71$ ) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุดคือ การได้รับเชิญเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานเอกชน ( $\bar{X} = 1.95, SD = 1.12, CV = 57.44$ )

ลักษณะอาจารย์เน้นศิลปวัฒนธรรมและศาสนาจำนวน 12 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.42 - 4.15 อยู่ในระดับน้อยถึงมาก โดยอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ระดับน้อย 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีการกระจายของข้อมูลน้อยที่สุดคือ การแสดงความเคารพอาจารย์ที่อาวุโสกว่า ( $\bar{X} = 4.15, SD = .74, CV = 17.83$ ) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุดคือ การใช้เลขไทยในโอกาสที่เหมาะสม ( $\bar{X} = 2.42, SD = 1.15, CV = 47.52$ )

ลักษณะอาจารย์เน้นงานบริหารจำนวน 12 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.15 ถึง 4.04 อยู่ในระดับน้อยถึงมาก โดยอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ระดับปานกลาง 6 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการไปใช้สิทธิ์ทุกครั้งที่มีการหยั่งเสียงประชามติในมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 4.04, SD = .90$ ) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุด คือการมีเป้าหมายที่จะเป็นผู้บริหารในมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 2.15, SD = 1.06, CV = 49.30$ )



ลักษณะอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอาจารย์จำนวน 13 ข้อ มีค่าเฉลี่ยโดยอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ระดับปานกลาง 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.76 ถึง 4.29 อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการกระจายของข้อมูลน้อยที่สุดคือ ความเห็นว่าอาจารย์ทุกคนควรมีความเสมอภาคกันในเรื่องทางวิชาการ ( $\bar{X} = 4.29, SD = .75, CV = 17.48$ ) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุดคือ การจัดอาจารย์รุ่นที่ ให้ทำหน้าที่ที่เลี้ยงสำหรับอาจารย์ที่เข้ามาใหม่ ( $\bar{X} = 2.76, SD = 1.15, CV = 41.67$ )

ลักษณะอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาจำนวน 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.20 ถึง 4.46 อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยอยู่ในระดับปานกลาง และระดับมากอย่างละ 4 ข้อเท่ากัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการกระจายของข้อมูลน้อยที่สุดคือ คิดว่าการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกคน ( $\bar{X} = 4.46, SD = .64, CV = 14.34$ ) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและมีการกระจายของข้อมูลมากที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา ( $\bar{X} = 3.20, SD = .93, CV = 29.06$ )

ลักษณะอาจารย์ที่เน้นการเมืองและสังคมจำนวน 8 ข้อ มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.64 ถึง 4.33 อยู่ในระดับน้อยถึงระดับมาก โดยอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ ระดับปานกลาง 2 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไปใช้สิทธิ์ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ ( $\bar{X} = 4.33, SD = .90, CV = 20.78$ ) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีการกระจายข้อมูลมากที่สุดคือ การร่วมเป็นกรรมการทำงานทางการเมือง ( $\bar{X} = 1.64, SD = .89, CV = 54.27$ )

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อหาองค์ประกอบที่สำคัญในการอธิบายวัฒนธรรมอาจารย์จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์จำนวน 109 ข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) หมุนแกนแบบอโรโธ กอนอล ด้วยวิธีแวน์แมกซ์ ได้องค์ประกอบสำคัญ 12 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen value) มากกว่า 1 มีจำนวนข้อกระทงหรือตัวแปรบรรยาย องค์ประกอบนั้น 3 ข้อกระทงขึ้นไป (อุทมพร(ทองอุไทย) จามรมาณ,2532) และน้ำหนักบนตัวประกอบของตัวแปรมากกว่าหรือเท่ากับ 0.45 (Johnstone,1981) ซึ่งได้ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าน้ำหนักตัวประกอบแล้วพบว่า น้ำหนักตัวประกอบของทุกข้อกระทงที่เลือกบรรยายองค์ประกอบต่าง ๆ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เพราะที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ค่าน้ำหนักบนตัวประกอบที่ต้องการคือ 0.12 ข้อกระทงที่เลือกทุกข้อมีค่าเกิน 0.12 จึงถือว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2526)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยวิธีการและเกณฑ์ดังกล่าวได้องค์ประกอบของวัฒนธรรมอาจารย์ 12 องค์ประกอบ ผู้วิจัยตั้งชื่อแต่ละองค์ประกอบที่สามารถอธิบายตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ และนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเรียงตามลำดับค่าผลรวมความแปรปรวนร่วมจากมากไปน้อยดังตารางที่ 10 ถึงตารางที่ 21 ส่วนรายละเอียดของน้ำหนักตัวประกอบของแต่ละตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบปรากฏในภาคผนวก ฉ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 1 วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                             | ความคิดความเชื่อและพฤติกรรมอาจารย์                     | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|---|--|----------------------|
| 52  | ได้รับเชิญเป็นวิทยากร                                  | .72106               |
| 53  | ร่วมจัดอบรม สัมมนา จัดประชุมวิชาการสำหรับบุคคลภายนอก   | .62357               |
| 30  | ทำวิจัยร่วมกับอาจารย์สาขาวิชาอื่น                      | .60811               |
| 21  | เขียนบทความวิชาการเผยแพร่แนวคิดสู่สาธารณชน             | .60453               |
| 56  | เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างเช่นสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ | .58798               |
| 22  | แต่งและเรียบเรียงตำรา                                  | .57630               |
| 54  | ได้รับเชิญเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานเอกชน                | .53713               |
| 46  | นำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบการสอน                          | .50235               |
| 55  | ไปร่วมปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติการในสายอาชีพ            | .47150               |
| ร้อยละของความแปรปรวนร่วมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 18.8                 |
| ค่าไอเกน                                      |  | 20.45643             |

ตารางที่ 10 องค์ประกอบที่ 1 วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม บรรยายได้ด้วย 9 ตัวแปร ที่มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .47150 ถึง .72106 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ การได้รับเชิญเป็นวิทยากร ร่วมจัดอบรมสัมมนา จัดประชุมวิชาการ สำหรับบุคคลภายนอก ทำวิจัยร่วมกับอาจารย์สาขาวิชาอื่น ตัวแปรในองค์ประกอบที่ 1 ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม” ด้วยน้ำหนัก 20.45643 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบใน วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยร้อยละ 18.8 คิดเป็นร้อยละ 39.8 ขององค์ประกอบ วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ



ตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 2 วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                            | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์                               | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|--|----------------------|
| 11   | ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของมหาวิทยาลัย                              | .61868               |
| 10   | ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย                  | .60981               |
| 13   | ทำงานโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย                            | .60091               |
| 32   | ปฏิบัติตามระเบียบราชการอย่างเคร่งครัด                              | .58888               |
| 12   | แสดงความชื่นชมและยกย่องเชิดชูเกียรติของมหาวิทยาลัย<br>เมื่อมีโอกาส | .55798               |
| 9  | เสียสละและอุทิศเวลาทำงานเพื่อมหาวิทยาลัย                           | .53923               |
| 31   | ทำงานเต็มที่ตามเวลาราชการ  | .53434               |
| 14   | ทำงานด้วยความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย             | .52039               |
| 8  | ให้ความสนใจติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัย<br>อยู่เสมอ   | .47826               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 5.3                  |
| ค่าไอเกน                                     |  | 5.79044              |

ตารางที่ 11 องค์ประกอบที่ 2 วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน บรรยายได้ด้วย 9 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .47826 ถึง .61868 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของมหาวิทยาลัย ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และทำงานโดยคำนึงถึงชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ตัวแปรทั้ง 9 ตัวในองค์ประกอบที่ 2 นี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน” ด้วยน้ำหนัก 5.79044 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้ เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบันอุดมศึกษาไทยร้อยละ 5.3 คิดเป็นร้อยละ 11.2 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 3 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร

| ตัวแปรที่/<br>ข้อที่                         | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์                           | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|--|----------------------|
| 70   | สนใจทำงานบริหารในมหาวิทยาลัย                                   | 80768                |
| 76   | มีเป้าหมายที่จะเป็นผู้บริหาร                                   | 76126                |
| 75   | ยินดีรับตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา                                  | 67122                |
| 74   | เห็นว่าการได้เป็นผู้บริหารเป็นเกียรติยศของการเป็นอาจารย์       | 66891                |
| 69   | เห็นว่าการทำงานบริหารในมหาวิทยาลัยเป็นหน้าที่หนึ่งของอาจารย์   | 63487                |
| 72   | ยินดีช่วยงานบริหารตามที่ได้รับมอบหมาย                          | 63183                |
| 73   | ใช้เวลาที่นอกเหนือจากการสอนทำงานเกี่ยวกับการบริหารเป็นส่วนใหญ่ | 58763                |
| 71   | สนใจศึกษากฎระเบียบในการปฏิบัติราชการ                           | 51049                |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 4.1                  |
| ค่าไอเกน                                     |  | 4.45575              |

ตารางที่ 12 องค์ประกอบที่ 3 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร บรรยายได้ด้วย 8 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .51049 ถึง .80768 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ มีความสนใจทำงานบริหารในมหาวิทยาลัย มีเป้าหมายที่จะเป็นผู้บริหาร และยินดีรับตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา ตัวแปรทั้ง 8 ตัว ในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร” ด้วยน้ำหนัก 4.45575 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 4.1 คิดเป็นร้อยละ 8.7 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาชีพไทย

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                         | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์      | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|---|---|----------------------|
| 36  | แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา     | .68226               |
| 37  | มีข้อมูลประกอบการแสดงความคิดเห็น          | .66674               |
| 26  | กล้าโต้แย้งในสิ่งที่ตนเองเข้าใจว่าถูกต้อง | .59897               |
| 38  | รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน            | .55638               |
| 35  | ยึดถือจรรยาบรรณของอาจารย์ในการปฏิบัติงาน  | .53709               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบ |   | 3.4                  |
| ค่าไอเกน                                  |   | 3.65283              |

ตารางที่ 13 องค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาชีพไทย บรรยายได้ด้วย 5 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .5379 ถึง .68226 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา มีข้อมูลประกอบการเสนอความคิดเห็น และกล้าโต้แย้งในสิ่งที่ตนเองเข้าใจว่าถูกต้อง ตัวแปรทั้ง 5 ตัวในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาชีพไทย” ด้วยน้ำหนัก 3.65283 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 3.4 คิดเป็นร้อยละ 7.2 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 14 องค์ประกอบที่ 5 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง  
อาจารย์และนิสิตนักศึกษา

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                            | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์                         | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|--|----------------------|
| 96   | ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในเรื่องส่วนตัว           | .67554               |
| 97   | เข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาเมื่อมีโอกาส                  | .65784               |
| 99   | นัดนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลมาพบเป็นระยะ ๆ              | .65016               |
| 100  | ยินดีทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา | .60034               |
| 95   | ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาด้านการเรียน              | .54022               |
| 98   | เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี         | .47465               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 2.7                  |
| ค่าไอเกน                                     |  | 2.92518              |

ตารางที่ 14 องค์ประกอบที่ 5 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง  
อาจารย์และนิสิตนักศึกษา บรรยายได้ด้วย 6 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .47465  
ถึง .67554 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาใน  
เรื่องส่วนตัว เข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาเมื่อมีโอกาส นัดนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความ  
ดูแลมาพบเป็นระยะ ๆ ตัวแปรทั้ง 6 ตัวในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ  
“วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา” ด้วยน้ำหนัก  
2.92518 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบใน  
วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยร้อยละ 2.7 คิดเป็นร้อยละ 5.7 ขององค์ประกอบ  
วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

ตารางที่ 15 องค์ประกอบที่ 6 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง  
อาจารย์

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                            | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์                                 | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|--|----------------------|
| 88   | เรียนรู้แบบอย่างการเป็นอาจารย์ที่ดีจากอาจารย์รุ่นพี่                 | .67737               |
| 86   | ภาควิชาจัดอาจารย์รุ่นพี่ทำหน้าที่พี่เลี้ยงสำหรับอาจารย์ที่เข้ามาใหม่ | .67620               |
| 87   | หัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ให้คำแนะนำดูแลอาจารย์ใหม่ในภาควิชา              | .66285               |
| 85   | อาจารย์ในคณะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน                            | .62416               |
| 94   | อาจารย์ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา                    | .56834               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 2.4                  |
| ค่าไอเกน                                     |  | 2.65314              |

ตารางที่ 15 องค์ประกอบที่ 6 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง  
อาจารย์ บรรยายได้ด้วย 5 ตัวแปรที่มีน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ .56834 ถึง .67737 ตัวแปร  
ที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ เรียนรู้แบบอย่างการเป็นอาจารย์ที่ดีจากรุ่นพี่ ภาควิชาจัด  
อาจารย์รุ่นพี่ทำหน้าที่พี่เลี้ยงสำหรับอาจารย์เข้ามาใหม่ และหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ให้คำ  
แนะนำดูแลอาจารย์ใหม่ในภาควิชา ตัวแปรทั้ง 5 ตัวในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์  
ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์” ด้วยน้ำหนัก 2.65314  
และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรม  
อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 2.4 คิดเป็นร้อยละ 5.1 ขององค์ประกอบวัฒนธรรม  
อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย อาจารย์ 12 องค์ประกอบ

ตารางที่ 16 องค์ประกอบที่ 7 วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                            | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์   | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|--|----------------------|
| 106  | เป็นผู้นำในการเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม                          | .75775               |
| 105  | ร่วมเป็นกรรมการทำงานทางการเมือง  | .69820               |
| 104  | แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเมือง<br>และสังคมผ่านสื่อต่าง ๆ | .66272               |
| 108  | กระตุ้นให้นักศึกษาศึกษาสนใจเรื่องทางการเมืองและปัญหาสังคม                      | .56899               |
| 58   | เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทย                        | .50028               |
| 107  | ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาในสังคม                              | .45977               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 2.1                  |
| ค่าไอเกน                                     |  | 2.25593              |

ตารางที่ 16 องค์ประกอบที่ 7 วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง  
บรรยายได้ด้วย 6 ตัวแปรที่มีน้ำหนักตัวประกอบ .45977 ถึง .75775 ตัวแปรที่สำคัญ 3  
อันดับแรกคือ เป็นผู้นำในการเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ร่วมเป็นกรรมการ  
ทำงานทางการเมือง แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเมือง  
และสังคมผ่านสื่อต่าง ๆ ตัวแปรทั้ง 6 ตัวในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ  
“วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง” ด้วยน้ำหนัก 2.25593 และเมื่อเทียบกับ  
ตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบัน  
อุดมศึกษาไทยร้อยละ 2.1 คิดเป็นร้อยละ 4.4 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบัน  
อุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ



ตารางที่ 17 องค์ประกอบที่ 8 วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                             | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์  | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|---|---|----------------------|
| 67  | อ่านหนังสือ ฟังบรรยาย และติดตามรายการเกี่ยวกับศาสนาจาก<br>สื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ | .76992               |
| 65  | ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา   | .71424               |
| 66  | เข้าร่วมพิธีทางศาสนาอยู่เสมอ  | .71209               |
| 68  | นำหลักทางศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต                                   | .69930               |
| ร้อยละของความแปรปรวนร่วมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |   | 1.9                  |
| ค่าไอเกน                                      |   | 2.04624              |

ตารางที่ 17 องค์ประกอบที่ 8 วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนาบรรยายได้ด้วย 4 ตัวแปรที่มีน้ำหนักตัวประกอบ .69930 ถึง .76992 ตัวแปรสำคัญ 3 อันดับแรกคือ อ่านหนังสือ ฟังบรรยายและติดตามรายการเกี่ยวกับ ศาสนาจากสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา และเข้าร่วมพิธีทางศาสนาอยู่เสมอ ตัวแปรทั้ง 4 ตัวในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา” ด้วยน้ำหนัก 2.04624 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 1.9 คิดเป็นร้อยละ 4.0 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

ตารางที่ 18 องค์ประกอบที่ 9 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                             | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์                                  | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|---|---|----------------------|
| 16  | อ่านวารสารวิชาการอยู่เป็นประจำ  | .68772               |
| 15  | ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการจากตำราเล่มใหม่ ๆ อยู่เสมอ                | .66377               |
| 17  | เข้ารับการอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้อยู่เสมอ                         | .62955               |
| 18  | ศึกษาดูงานเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ                                    | .53980               |
| 19  | พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มกัลยาณมิตรที่สนใจวิชาการอยู่<br>เสมอ  | .53946               |
| 20  | ฝึกฝนทักษะและร่วมปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติการในสาขาวิชาชีพอยู่<br>เสมอ | .49430               |
| ร้อยละของความแปรปรวนร่วมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |   | 1.8                  |
| ค่าไอเกน                                      |   | 1.95511              |

ตารางที่ 18 องค์ประกอบที่ 9 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ บรรยายได้ด้วย 6 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวประกอบ .49430 ถึง .68772 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ อ่านวารสารวิชาการอยู่เป็นประจำ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการจากตำราเล่มใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเข้ารับการอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้อยู่เสมอ ตัวแปรทั้ง 6 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนด องค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ” ด้วยน้ำหนัก 1.95511 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 1.8 คิดเป็นร้อยละ 3.8 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ



ตารางที่ 19 องค์ประกอบที่ 10 วัฒนธรรมอาจารย์รักริชาชีพ

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                            | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์               | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|--|----------------------|
| 3  | เห็นว่าวิชาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า    | .69703               |
| 2  | อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง               | .69288               |
| 6  | ภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย                 | .67688               |
| 1  | เห็นว่าอาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีเกียรติ           | .64680               |
| 7  | พอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับในปัจจุบัน                 | .56120               |
| 4  | เห็นว่าอาชีพอาจารย์มีอิสระในการคิดและการปฏิบัติงาน | .54713               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |  | 1.6                  |
| ค่าไอเกน                                     |  | 1.74685              |

ตารางที่ 19 องค์ประกอบที่ 10 วัฒนธรรมอาจารย์รักริชาชีพ บรรยายได้ด้วย 6 ตัวแปร มีน้ำหนักตัวประกอบ .53713 ถึง .69703 ตัวแปรที่สำคัญ 3 อันดับแรกคือ เห็นว่าอาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ตัวแปรทั้ง 6 ตัวในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์รักริชาชีพ” ด้วยน้ำหนัก 1.74685 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 1.6 คิดเป็นร้อยละ 3.4 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 องค์ประกอบที่ 11 วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                             | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์                        | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|---|---|----------------------|
| 61  | สอนนิสิตนักศึกษาให้มีกิจกรรมรยาทแบบไทย                      | .58730               |
| 62  | ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษารู้คุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย | .56110               |
| 60  | แสดงความเคารพอาจารย์ที่อาวุโสกว่าตามวัฒนธรรมไทย             | .48001               |
| ร้อยละของความแปรปรวนร่วมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |   | 1.6                  |
| ค่าไอเกน                                      |   | 1.72012              |

ตารางที่ 20 องค์ประกอบที่ 11 วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย บรรยายได้ด้วย 3 ตัวแปรคือ สอนนิสิตนักศึกษาให้มีกิจกรรมรยาทแบบไทย ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษารู้คุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย แสดงความเคารพอาจารย์ที่อาวุโสกว่าตามวัฒนธรรมไทย มีน้ำหนักตัวประกอบ .48001 ถึง .58730 ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ในองค์ประกอบนี้ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย” ด้วยน้ำหนัก 1.72012 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 1.6 คิดเป็นร้อยละ 3.4 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 องค์ประกอบที่ 12 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ

| ตัวแปร/<br>ข้อที่                            | ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์  | น้ำหนักตัว<br>ประกอบ |
|--|---|----------------------|
| 29   | เชื่อว่าชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่การค้นคว้าวิจัยและการเขียนตำรา | .73213               |
| 28   | เชื่อว่าความเป็นเลิศทางวิชาการขึ้นอยู่กับ การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์           | .68509               |
| 27   | เห็นว่าตำแหน่งทางวิชาการแสดงถึงคุณภาพทางวิชาการของอาจารย์                     | .49666               |
| ร้อยละของความแปรปรวนรวมที่มาจากองค์ประกอบนี้ |   | 1.5                  |
| ค่าไอเกน                                     |   | 1.61027              |

ตารางที่ 21 องค์ประกอบที่ 12 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ บรรยายได้ด้วย 3 ตัวแปรคือ เชื่อว่าชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่การค้นคว้าวิจัยและการเขียนตำรา เชื่อว่าความเป็นเลิศทางวิชาการขึ้นอยู่กับ การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ เห็นว่าตำแหน่งทางวิชาการแสดงถึงคุณภาพทางวิชาการของอาจารย์ มีน้ำหนักตัวประกอบ .49666 ถึง .73213 ตัวแปรทั้ง 3 ตัวในองค์ประกอบนี้ ร่วมกันกำหนดองค์ประกอบ “วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ” ด้วยน้ำหนัก 1.61027 และเมื่อเทียบกับตัวประกอบทั้งหมดแล้ว ตัวประกอบนี้เป็นส่วนประกอบในวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ร้อยละ 1.5 คิดเป็นร้อยละ 3.2 ขององค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ 12 องค์ประกอบ สรุปได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 สรุปองค์ประกอบ ของวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย 12 องค์ประกอบ

| องค์ประกอบที่ | ชื่อองค์ประกอบ  | ค่าไอเกน | ร้อยละของ<br>ความแปร<br>ปรวนร่วม<br>ของทั้งหมด | ร้อยละของ<br>ความแปร<br>ปรวนร่วม<br>ของ 12<br>องค์ประกอบ |
|---------------|---|----------|--|--|
| 1.            | วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                           | 20.45643 | 18.8   | 39.8   |
| 2.            | วัฒนธรรมอาจารย์รัฐสถาบัน  | 5.79044  | 5.3  | 11.3   |
| 3.            | วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | 4.45575  | 4.1  | 8.7  |
| 4.            | วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | 3.65283  | 3.4  | 7.2  |
| 5.            | วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | 2.92518  | 2.7  | 5.7  |
| 6.            | วัฒนธรรมอาจารย์ที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์              | 2.65314  | 2.4  | 5.1  |
| 7.            | วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | 2.25593  | 2.1  | 4.4  |
| 8.            | วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | 2.04624  | 1.9  | 4.0  |
| 9.            | วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | 1.95511  | 1.8  | 3.8  |
| 10.           | วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ   | 1.74685  | 1.6  | 3.4  |
| 11.           | วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                                | 1.72012  | 1.6  | 3.4  |
| 12.           | วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                   | 1.61027  | 1.5  | 3.2  |
| รวม           |   | 51.22    | 47.3   | 100.0  |

### ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

#### 3.1 การพัฒนาแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยซึ่งได้ 12 องค์ประกอบจากตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำมาสร้างแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยโดยใช้องค์ประกอบของวัฒนธรรมอาจารย์ทั้ง 12 องค์ประกอบเป็นกรอบในการสร้างแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์และใช้ตัวแปรหรือข้อกระทงที่บรรยายองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบเป็นข้อคำถามในแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

แบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพภาพส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ และแบบให้เติมค่าลงในช่องว่าง รวม 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมของอาจารย์ที่แสดงถึงวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านต่าง ๆ รวม 12 ด้าน จำนวน 70 ข้อ ดังนี้

| องค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์  | จำนวนข้อ | ข้อคำถามในแบบวัดฯ |
|--|----------|-------------------|
| 1) วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยและบริการสังคม                       | 9        | 1-9               |
| 2) วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน  | 9        | 10-18             |
| 3) วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | 8        | 19-26             |
| 4) วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | 5        | 27-31             |
| 5) วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และ<br>นิสิตนักศึกษา | 6        | 32-37             |
| 6) วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                     | 5        | 38-42             |
| 7) วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | 6        | 43-48             |
| 8) วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | 4        | 49-52             |
| 9) วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | 6        | 53-58             |
| 10) วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ  | 6        | 59-64             |
| 11) วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | 3        | 65-67             |
| 12) วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                  | 3        | 68-70             |

## 3.2 มาตรวัดและความหมาย

การวัดใช้แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยมีความหมายดังนี้

| ระดับของมาตราส่วน<br>ประมาณค่า | ความหมาย   |   |
|--------------------------------|--|---|
|                                | ด้านความคิด ความเชื่อ  | ด้านพฤติกรรม  |
| มากที่สุด (5)                  | ท่านมีความคิด ความเชื่อตรงตามข้อความนั้นมากที่สุด เห็นด้วยมากที่สุด                      | ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นมากที่สุด ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ   |
| มาก (4)                        | ท่านมีความคิด ความเชื่อตรงตามข้อความนั้นมากเห็นด้วยมาก                                   | ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นมาก ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย  |
| ปานกลาง (3)                    | ท่านมีความคิด ความเชื่อตรงตามข้อความนั้นปานกลาง เห็นด้วยปานกลาง                          | ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นปานกลาง ปฏิบัติไม่บ่อย แต่ก็ยังปฏิบัติ                                 |
| น้อย (2)                       | ท่านมีความคิด ความเชื่อตรงตามข้อความนั้นน้อยหรือเห็นด้วยน้อย                             | ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นน้อย ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง  |
| น้อยที่สุด (1)                 | ท่านมีความคิด ความเชื่อตรงตามข้อความนั้นน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือไม่เห็นด้วยเลย | ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นน้อยที่สุด หรือไม่ มีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นเลย หรือไม่ได้ปฏิบัติเลย |





### 3.3 คุณภาพของแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

แบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยที่สร้างขึ้นมีคุณภาพดังนี้

3.3.1 ความตรงเชิงโครงสร้าง หรือ ความตรงตามทฤษฎี (construct validity) ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย (จากตอนที่ 2) ซึ่งได้ 12 องค์ประกอบ 70 ตัวแปรมาเป็นโครงสร้างคำถาม (blue print) จึงถือว่ามี ความตรงเชิงโครงสร้าง (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2537)

3.3.2 ความเที่ยง (reliability) ผู้วิจัยนำแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์ไปให้ อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งสาขาวิชาละ 10 คนรวมเป็น 40 คนตอบข้อคำถามใน แบบวัดวัฒนธรรม และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยคำนวณหา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนนาค (ประคอง กรรณสูต, 2528) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.94 และค่าความเที่ยงรายด้านเป็นดังนี้

|   | ค่าความเที่ยง |
|---|---------------|
| องค์ประกอบที่ 1 วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยและบริการสังคม                       | 0.83          |
| องค์ประกอบที่ 2 วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน  | 0.87          |
| องค์ประกอบที่ 3 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | 0.86          |
| องค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | 0.80          |
| องค์ประกอบที่ 5 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และ<br>นิสิตนักศึกษา | 0.83          |
| องค์ประกอบที่ 6 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                     | 0.75          |
| องค์ประกอบที่ 7 วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | 0.80          |
| องค์ประกอบที่ 8 วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | 0.83          |
| องค์ประกอบที่ 9 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | 0.83          |
| องค์ประกอบที่ 10 วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ  | 0.76          |
| องค์ประกอบที่ 11 วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | 0.82          |
| องค์ประกอบที่ 12 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                  | 0.62          |

### 3.4 การนำแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไปใช้

แบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยที่สร้างขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาวัฒนธรรมอาจารย์ที่สอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาไทยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยไม่รวมมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล แบบสอบถามนี้สามารถใช้ได้กับอาจารย์ทุกคณะ ทุกสาขาวิชา โดยผู้วิจัยสามารถส่งแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยนี้ให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาเลือกตอบข้อที่ตรงกับความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของผู้ตอบมากที่สุด ตามมาตรวัดที่กำหนดไว้แล้วในแบบวัดฯ

### 3.5 การแปลความหมายของข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยที่วิเคราะห์ด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิตแปลความหมายได้ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) ตั้งแต่ 4.50 - 5.00 แสดงว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษามีความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมตรงตามข้อความในองค์ประกอบของวัฒนธรรมในด้านนั้นมากที่สุด แปลความว่าอาจารย์มีวัฒนธรรมในด้านนั้นในระดับมากที่สุดเด่นชัดในระดับมากที่สุดหรือมีความแข็งของวัฒนธรรม (strong culture) ในด้านนั้น

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) 3.50 - 4.49 แสดงว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมตรงตามข้อความในองค์ประกอบของวัฒนธรรมในด้านนั้นมาก แปลความว่า อาจารย์มีวัฒนธรรมในด้านนั้นเด่นชัดในระดับมาก หรือมีความแข็งของวัฒนธรรมในด้านนั้นในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) 2.50 - 3.49 แสดงว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมตรงตามข้อความในองค์ประกอบของวัฒนธรรมในด้านนั้นในระดับปานกลาง แปลความว่า อาจารย์มีวัฒนธรรมในด้านนั้นเด่นชัดในระดับปานกลาง หรือมีความแข็งของวัฒนธรรมในด้านนั้น ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) 1.50 - 2.49 แสดงว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมตรงตามข้อความในองค์ประกอบของวัฒนธรรมในด้านนั้นในระดับน้อย แปลความว่า อาจารย์มีวัฒนธรรมในด้านนั้นเด่นชัดในระดับน้อย หรือมีความแข็งแรงของวัฒนธรรมในด้านนั้นน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) 1.00 - 2.49 แสดงว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมตรงตามข้อความในองค์ประกอบของวัฒนธรรมในด้านนั้น ในระดับน้อยที่สุด แปลความว่า อาจารย์มีวัฒนธรรมในด้านนั้นไม่เด่นชัด หรือมีความแข็งของวัฒนธรรมในด้านนั้น ในระดับน้อยที่สุด

3.6 แบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## แบบวัดวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

### ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่จัดไว้ให้  
ตามความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

( ) ( ) ( ) ( ) 1-4

1. ท่านเป็นอาจารย์คณะ ..... ( ) ( ) 5-6  
มหาวิทยาลัย ..... ( ) ( ) 7-8
2. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง ( ) 9
3. อายุ ( ) 21-30 ปี ( ) 31-40 ปี ( ) 10  
( ) 41-50 ปี ( ) 51-60 ปี
4. จุดมิกการศึกษาสูงสุดของท่าน ( ) 11  
( ) ปริญญาตรี  
( ) ปริญญาโท  
( ) ปริญญาเอก
5. ตำแหน่งทางวิชาการของท่าน ( ) 12  
( ) อาจารย์ ( ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์  
( ) รองศาสตราจารย์ ( ) ศาสตราจารย์
6. ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาของท่าน ( ) 13  
( ) 1-5 ปี ( ) 6-10 ปี  
( ) 11-15 ปี ( ) 16-20 ปี  
( ) 21-25 ปี ( ) มากกว่า 25 ปี
7. ท่านมีการะงานสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ ..... ชั่วโมง ( ) ( ) 14-15
8. ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา ท่านมีผลงานต่อไปนี้จำนวนเท่าใด  
ผลงานวิจัย ..... เรื่อง ( ) ( ) 16-17  
บทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ ..... เรื่อง ( ) ( ) 18-19  
เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน หรือตำรา ..... เล่ม ( ) ( ) 20-21  
ประดิษฐ์หรือผลิตงานสร้างสรรค์ในศาสตร์ ..... ชิ้น ( ) ( ) 22-23

ตอนที่ 2 ข้อความต่อไปนี้ เป็นความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าตรงกับความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของท่านมากน้อยเพียงใดตามเกณฑ์ต่อไปนี้

|            |  |
|------------|--|
| มากที่สุด  | หมายถึง ท่านมีความคิด ความเชื่อ ตรงตามข้อความนั้นมากที่สุด<br>เห็นด้วยมากที่สุด<br>ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นมากที่สุด<br>ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ            |
| มาก        | หมายถึง ท่านมีความคิด ความเชื่อ ตรงตามข้อความนั้นมาก<br>เห็นด้วยมาก<br>ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นมาก ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย                                  |
| ปานกลาง    | หมายถึง ท่านมีความคิด ความเชื่อ ตรงตามข้อความนั้นปานกลาง<br>เห็นด้วยปานกลาง<br>ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นปานกลาง<br>ปฏิบัติไม่บ่อยแต่ก็ยังปฏิบัติ         |
| น้อย       | หมายถึง ท่านมีความคิด ความเชื่อ ตรงตามข้อความนั้นน้อย<br>เห็นด้วยน้อย<br>ท่านมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นน้อย ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง                                |
| น้อยที่สุด | หมายถึง ท่านมีความคิด ความเชื่อ ตรงตามข้อความนั้นน้อยที่สุด<br>เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยเลย<br>ท่านไม่มีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้นเลย หรือไม่ปฏิบัติเลย |

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์                                     | มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด | สำหรับ<br>ผู้วิจัย |
|---|-----------|-----|---------|------|------------|--------------------|
| 1. ข้าพเจ้าได้รับเชิญเป็นวิทยากร  |           |     |         |      |            | ( ) 24             |
| 2. ข้าพเจ้าร่วมจัดฝึกอบรม จัดสัมมนา<br>จัดการประชุมวิชาการสำหรับบุคคลภายนอก |           |     |         |      |            | ( ) 25             |
| 3. ข้าพเจ้าทำวิจัยร่วมกับอาจารย์สาขาวิชาอื่น                                |           |     |         |      |            | ( ) 26             |
| 4. ข้าพเจ้าเขียนบทความวิชาการเผยแพร่<br>แนวคิดสู่สาธารณชน                   |           |     |         |      |            | ( ) 27             |
| 5. ข้าพเจ้าเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ<br>เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์   |           |     |         |      |            | ( ) 28             |
| 6. ข้าพเจ้าแต่งและเรียบเรียงตำรา  |           |     |         |      |            | ( ) 29             |

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์   | มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด | สำหรับ<br>ผู้วิจัย |
|---|-----------|-----|---------|------|------------|--------------------|
| 7. ข้าพเจ้าได้รับเชิญเป็นที่ปรึกษาของ<br>หน่วยงานเอกชน                          |           |     |         |      |            | ( ) 30             |
| 8. ข้าพเจ้านำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบการสอน  |           |     |         |      |            | ( ) 31             |
| 9. ข้าพเจ้าไปร่วมปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติการ<br>ในสายอาชีพอยู่เสมอ              |           |     |         |      |            | ( ) 32             |
| 10. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของ<br>มหาวิทยาลัย                           |           |     |         |      |            | ( ) 33             |
| 11. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม<br>ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย                |           |     |         |      |            | ( ) 34             |
| 12. ข้าพเจ้าทำงานโดยคำนึงถึงชื่อเสียง<br>ของมหาวิทยาลัย                         |           |     |         |      |            | ( ) 35             |
| 13. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบราชการ<br>อย่างเคร่งครัด                         |           |     |         |      |            | ( ) 36             |
| 14. ข้าพเจ้าแสดงความชื่นชม และยกย่องเชิดชู<br>เกียรติของมหาวิทยาลัยเมื่อมีโอกาส |           |     |         |      |            | ( ) 37             |
| 15. ข้าพเจ้าเสียสละและอุทิศเวลาทำงาน<br>เพื่อมหาวิทยาลัย                        |           |     |         |      |            | ( ) 38             |
| 16. ข้าพเจ้าทำงานอย่างเต็มที่ตามเวลาราชการ                                      |           |     |         |      |            | ( ) 39             |
| 17. ข้าพเจ้าทำงานด้วยความรู้สึกว่าตนเอง<br>เป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย          |           |     |         |      |            | ( ) 40             |
| 18. ข้าพเจ้าให้ความสนใจติดตามข่าวและ<br>ความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ    |           |     |         |      |            | ( ) 41             |
| 19. ข้าพเจ้าสนใจการทำงานบริหารใน<br>มหาวิทยาลัย                                 |           |     |         |      |            | ( ) 42             |
| 20. ข้าพเจ้ามีเป้าหมายที่จะเป็นผู้บริหาร<br>ในมหาวิทยาลัย                       |           |     |         |      |            | ( ) 43             |
| 21. ข้าพเจ้ายินดีรับตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา                                       |           |     |         |      |            | ( ) 44             |
| 22. ข้าพเจ้าเห็นว่าควรได้เป็นผู้บริหาร<br>เป็นเกียรติยศของการเป็นอาจารย์        |           |     |         |      |            | ( ) 45             |



| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์                                    | มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด | สำหรับ<br>ผู้วิจัย |
|--|-----------|-----|---------|------|------------|--------------------|
| 23. ข้าพเจ้าเห็นว่าการทำงานบริหารในมหาวิทยาลัยเป็นหน้าที่หนึ่งของอาจารย์   |           |     |         |      |            | ( ) 46             |
| 24. ข้าพเจ้ายินดีช่วยทำงานบริหารตามที่ได้รับมอบหมาย                        |           |     |         |      |            | ( ) 47             |
| 25. ข้าพเจ้าใช้เวลาที่นอกเหนือจากการสอนทำงานเกี่ยวกับการบริหารเป็นส่วนใหญ่ |           |     |         |      |            | ( ) 48             |
| 26. ข้าพเจ้าสนใจศึกษากฎระเบียบในการปฏิบัติราชการ                           |           |     |         |      |            | ( ) 49             |
| 27. ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา                          |           |     |         |      |            | ( ) 50             |
| 28. ข้าพเจ้ามีข้อมูลประกอบการเสนอความคิดเห็น                               |           |     |         |      |            | ( ) 51             |
| 29. ข้าพเจ้ากล้าโต้แย้งในสิ่งที่ตนเองเข้าใจว่าถูกต้อง                      |           |     |         |      |            | ( ) 52             |
| 30. ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน                                 |           |     |         |      |            | ( ) 53             |
| 31. ข้าพเจ้ายึดถือจรรยาบรรณอาจารย์ในการปฏิบัติงาน                          |           |     |         |      |            | ( ) 54             |
| 32. ข้าพเจ้าให้คำแนะนำ และช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในเรื่องส่วนตัว            |           |     |         |      |            | ( ) 55             |
| 33. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาเมื่อมีโอกาส                    |           |     |         |      |            | ( ) 56             |
| 34. ข้าพเจ้านัดนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลมาพบเป็นระยะๆ                 |           |     |         |      |            | ( ) 57             |
| 35. ข้าพเจ้ายินดีทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา   |           |     |         |      |            | ( ) 58             |
| 36. ข้าพเจ้าให้คำแนะนำและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาด้านการเรียน                |           |     |         |      |            | ( ) 59             |
| 37. ข้าพเจ้าเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี           |           |     |         |      |            | ( ) 60             |

| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์  | มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด | สำหรับ<br>ผู้วิจัย |
|--|-----------|-----|---------|------|------------|--------------------|
| 38. ข้าพเจ้าเรียนรู้แบบอย่างการเป็นอาจารย์ที่ดีจากอาจารย์รุ่นพี่                         |           |     |         |      |            | ( ) 61             |
| 39. ในภาควิชาของข้าพเจ้าจัดอาจารย์รุ่นพี่ให้ทำหน้าที่ที่เสี่ยงสำหรับอาจารย์ที่เข้ามาใหม่ |           |     |         |      |            | ( ) 62             |
| 40. หัวหน้าภาควิชาของข้าพเจ้าเป็นผู้ให้คำแนะนำและดูแลอาจารย์ใหม่ในภาควิชา                |           |     |         |      |            | ( ) 63             |
| 41. อาจารย์ในคณะของข้าพเจ้าให้ความสำคัญช่วยเหลือทางวิชาการซึ่งกันและกัน                  |           |     |         |      |            | ( ) 64             |
| 42. อาจารย์ในคณะของข้าพเจ้าปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา                    |           |     |         |      |            | ( ) 65             |
| 43. ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม                         |           |     |         |      |            | ( ) 66             |
| 44. ข้าพเจ้าร่วมเป็นกรรมการทำงานทางการเมือง  |           |     |         |      |            | ( ) 67             |
| 45. ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาทางการเมืองและสังคมผ่านสื่อต่างๆ    |           |     |         |      |            | ( ) 68             |
| 46. ข้าพเจ้ากระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาสนใจเรื่องทางการเมืองและปัญหาในสังคม                  |           |     |         |      |            | ( ) 69             |
| 47. ข้าพเจ้าเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทย                      |           |     |         |      |            | ( ) 70             |
| 48. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาในสังคม                            |           |     |         |      |            | ( ) 71             |
| 49. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ ฟังบรรยาย และติดตามรายการเกี่ยวกับศาสนาจากสื่อต่างๆ อยู่เสมอ     |           |     |         |      |            | ( ) 72             |
| 50. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามหลักศาสนาที่นับถือ   |           |     |         |      |            | ( ) 73             |
| 51. ข้าพเจ้าเข้าร่วมพิธีทางศาสนาอยู่เสมอ   |           |     |         |      |            | ( ) 74             |
| 52. ข้าพเจ้านำหลักทางศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต                                  |           |     |         |      |            | ( ) 75             |



| ความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของอาจารย์   | มากที่สุด | มาก | ปานกลาง | น้อย | น้อยที่สุด | สำหรับ<br>ผู้วิจัย |
|---|-----------|-----|---------|------|------------|--------------------|
| 53. ข้าพเจ้าอ่านวารสารวิชาการอยู่เป็นประจำ  |           |     |         |      |            | ( ) 76             |
| 54. ข้าพเจ้าติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการจากตำราเล่มใหม่ๆ อยู่เสมอ                         |           |     |         |      |            | ( ) 77             |
| 55. ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมสัมมนา แลกเปลี่ยนความรู้อยู่เสมอ                                |           |     |         |      |            | ( ) 78             |
| 56. ข้าพเจ้าศึกษาดูงานเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ  |           |     |         |      |            | ( ) 79             |
| 57. ข้าพเจ้าได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มกัลยาณมิตรที่สนใจวิชาการอยู่เสมอ           |           |     |         |      |            | ( ) 80             |
| 58. ข้าพเจ้าฝึกฝนทักษะและร่วมปฏิบัติงานกับฝ่ายปฏิบัติการในสาขาวิชาชีพอยู่เสมอ             |           |     |         |      |            | ( ) 81             |
| 59. อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า  |           |     |         |      |            | ( ) 82             |
| 60. อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง  |           |     |         |      |            | ( ) 83             |
| 61. ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย  |           |     |         |      |            | ( ) 84             |
| 62. อาชีพอาจารย์เป็นอาชีพที่มีเกียรติ   |           |     |         |      |            | ( ) 85             |
| 63. ข้าพเจ้าพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับในปัจจุบัน  |           |     |         |      |            | ( ) 86             |
| 64. อาชีพอาจารย์มีอิสระในการคิดและการปฏิบัติงาน   |           |     |         |      |            | ( ) 87             |
| 65. ข้าพเจ้าสอนให้นักศึกษามีกิจกรรมายาทแบบไทย   |           |     |         |      |            | ( ) 88             |
| 66. ข้าพเจ้าส่งเสริมให้นักศึกษารู้คุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย                        |           |     |         |      |            | ( ) 89             |
| 67. ข้าพเจ้าแสดงความเคารพอาจารย์ที่อาวุโสกว่าตามวัฒนธรรมไทย                               |           |     |         |      |            | ( ) 90             |
| 68. ข้าพเจ้าเชื่อว่าชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่การค้นคว้าวิจัยและการเขียนตำรา |           |     |         |      |            | ( ) 91             |
| 69. ข้าพเจ้าเชื่อว่าความเป็นเลิศทางวิชาการขึ้นอยู่กับการศึกษาค้นคว้าวิจัยของอาจารย์       |           |     |         |      |            | ( ) 92             |
| 70. ข้าพเจ้าเห็นว่าตำแหน่งทางวิชาการแสดงถึงคุณภาพทางวิชาการของอาจารย์                     |           |     |         |      |            | ( ) 93             |



#### ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย

4.1 การวิเคราะห์วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ใช้ข้อมูลที่เป็นความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมอาจารย์จากแบบสอบถามวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยเฉพาะข้อที่เป็นตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบของวัฒนธรรมอาจารย์ 12 ด้าน จำนวน 70 ข้อ ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในขั้นตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ( $\bar{X}$ ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) โดยวิเคราะห์จำแนกตามสาขาวิชาดังผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 23 และแผนภูมิที่ 2



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามสาขาวิชา

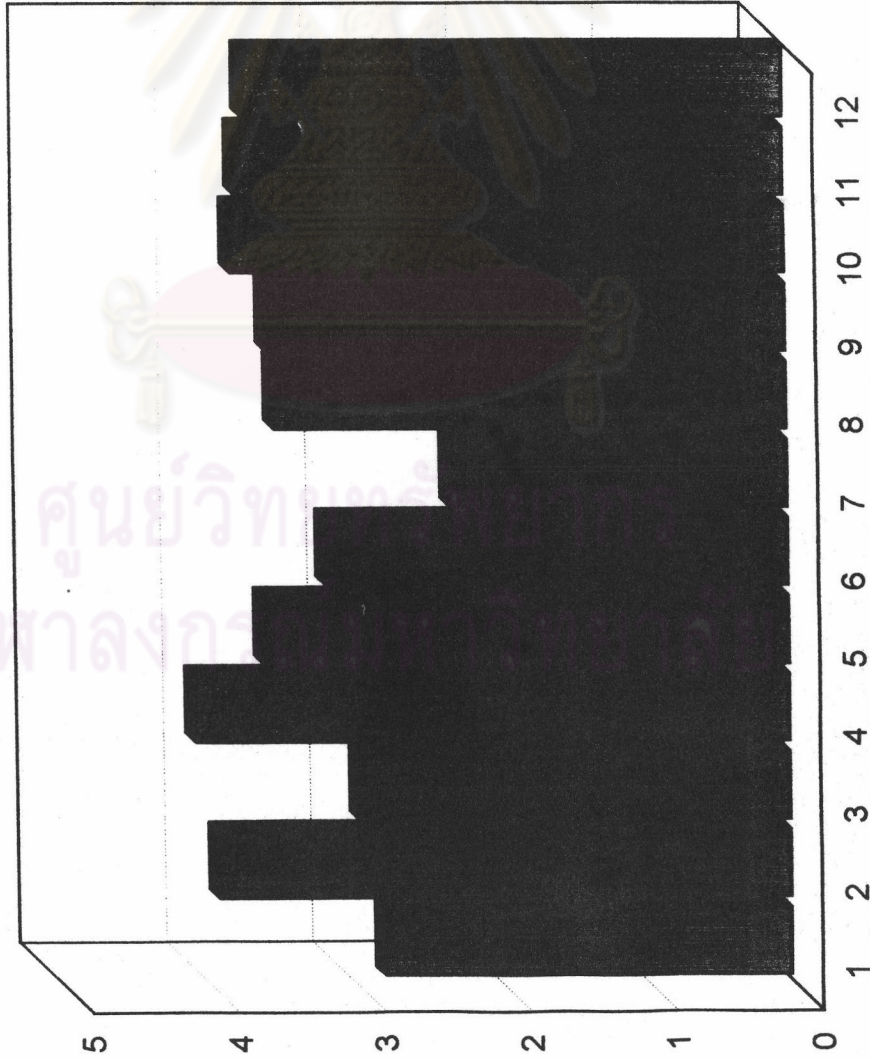
| วัฒนธรรมอาจารย์  | สาขาวิชาวิทยาศาสตร์<br>ชีวภาพ |    |       | สาขาวิชาวิทยาศาสตร์<br>และเทคโนโลยี |    |       | สาขาวิชาสังคมศาสตร์ |    |       | สาขาวิชามนุษยศาสตร์ |    |       | รวม       |    |       |
|--|-------------------------------|----|-------|-------------------------------------|----|-------|---------------------|----|-------|---------------------|----|-------|-----------|----|-------|
|  | $\bar{X}$                     | SD | CV    | $\bar{X}$                           | SD | CV    | $\bar{X}$           | SD | CV    | $\bar{X}$           | SD | CV    | $\bar{X}$ | SD | CV    |
| 1. วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                       | 2.75                          | 60 | 21.81 | 2.82                                | 67 | 23.76 | 2.92                | 66 | 22.60 | 2.62                | 70 | 26.72 | 2.78      | 66 | 23.74 |
| 2. วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน                                      | 3.88                          | 53 | 13.66 | 3.87                                | 48 | 12.40 | 3.97                | 50 | 12.59 | 3.93                | 53 | 13.48 | 3.91      | 51 | 13.04 |
| 3. วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร                                  | 2.98                          | 71 | 23.82 | 2.96                                | 70 | 23.65 | 2.94                | 76 | 25.85 | 2.83                | 69 | 24.38 | 2.94      | 72 | 24.49 |
| 4. วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย                                 | 4.04                          | 51 | 12.62 | 4.02                                | 49 | 12.19 | 4.11                | 49 | 11.92 | 4.08                | 49 | 12.01 | 4.06      | 50 | 12.31 |
| 5. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา | 3.45                          | 68 | 19.71 | 3.58                                | 61 | 17.04 | 3.71                | 57 | 15.36 | 3.63                | 61 | 16.08 | 3.58      | 63 | 17.60 |
| 6. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                 | 3.19                          | 68 | 21.31 | 3.23                                | 68 | 21.05 | 2.97                | 72 | 24.24 | 3.19                | 64 | 20.06 | 3.15      | 69 | 21.90 |

ตารางที่ 23 (ต่อ)

| วัฒนธรรมอาจารย์                                      | สาขาวิชาวิทยาศาสตร์<br>ชีวภาพ |    |       | สาขาวิชาวิทยาศาสตร์<br>และเทคโนโลยี |    |       | สาขาวิชาสังคมศาสตร์ |    |       | สาขาวิชามนุษยศาสตร์ |    |       | รวม             |    |       |
|--|-------------------------------|----|-------|-------------------------------------|----|-------|---------------------|----|-------|---------------------|----|-------|-----------------|----|-------|
|  | $\bar{X}$                     | SD | CV    | $\bar{X}$                           | SD | CV    | $\bar{X}$           | SD | CV    | $\bar{X}$           | SD | CV    | $\bar{X}$       | SD | CV    |
| 7. วัฒนธรรมอาจารย์สนใจ<br>สังคมและการเมือง           | 2.13<br>น้อย                  | 66 | 30.98 | 2.22<br>น้อย                        | 63 | 28.38 | 2.55<br>ปานกลาง     | 70 | 27.45 | 2.37<br>น้อย        | 82 | 34.60 | 2.29<br>น้อย    | 71 | 31.00 |
| 8. วัฒนธรรมอาจารย์มีต้น<br>ศาสนา                     | 3.51<br>มาก                   | 77 | 21.94 | 3.41<br>ปานกลาง                     | 71 | 20.82 | 3.57<br>มาก         | 72 | 20.17 | 3.50<br>มาก         | 79 | 22.57 | 3.49<br>ปานกลาง | 75 | 21.49 |
| 9. วัฒนธรรมอาจารย์มุ่ง<br>พัฒนาศักยภาพทาง<br>วิชาการ | 3.59<br>มาก                   | 61 | 16.99 | 3.51<br>มาก                         | 59 | 16.81 | 3.53<br>มาก         | 61 | 17.28 | 3.51<br>มาก         | 62 | 17.66 | 3.54<br>มาก     | 60 | 16.95 |
| 10. วัฒนธรรมอาจารย์รัก<br>วิชาชีพ                    | 3.74<br>มาก                   | 56 | 14.97 | 3.75<br>มาก                         | 53 | 14.13 | 3.87<br>มาก         | 51 | 13.18 | 3.75<br>มาก         | 54 | 14.4  | 3.78<br>มาก     | 54 | 14.28 |
| 11. วัฒนธรรมอาจารย์<br>อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย           | 3.72<br>มาก                   | 76 | 20.43 | 3.69<br>มาก                         | 74 | 20.05 | 3.75<br>มาก         | 73 | 19.46 | 3.85<br>มาก         | 75 | 19.48 | 3.74<br>มาก     | 75 | 20.05 |
| 12. วัฒนธรรมอาจารย์เน้น<br>ผลงานวิชาการ              | 3.67<br>มาก                   | 72 | 19.62 | 3.73<br>มาก                         | 64 | 17.16 | 3.79<br>มาก         | 68 | 17.94 | 3.56<br>มาก         | 77 | 21.63 | 3.69<br>มาก     | 70 | 18.97 |



## แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านต่างๆ ของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย



1. วัฒนธรรมอาจารย์ที่วิชาการและบริการสังคม
2. วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน
3. วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร
4. วัฒนธรรมอาจารย์รักประชาธิปไตย
5. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา
6. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์
7. วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง
8. วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา
9. วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ
10. วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ
11. วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
12. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ

จากการตารางที่ 23 และแผนภูมิที่ 2 อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมที่เด่นชัดในระดับมากหรือมีวัฒนธรรมที่แข็ง (strong culture) ในระดับมาก 7 ด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้ วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา และวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีความเด่นชัดในระดับปานกลาง หรือมีความแข็งของวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

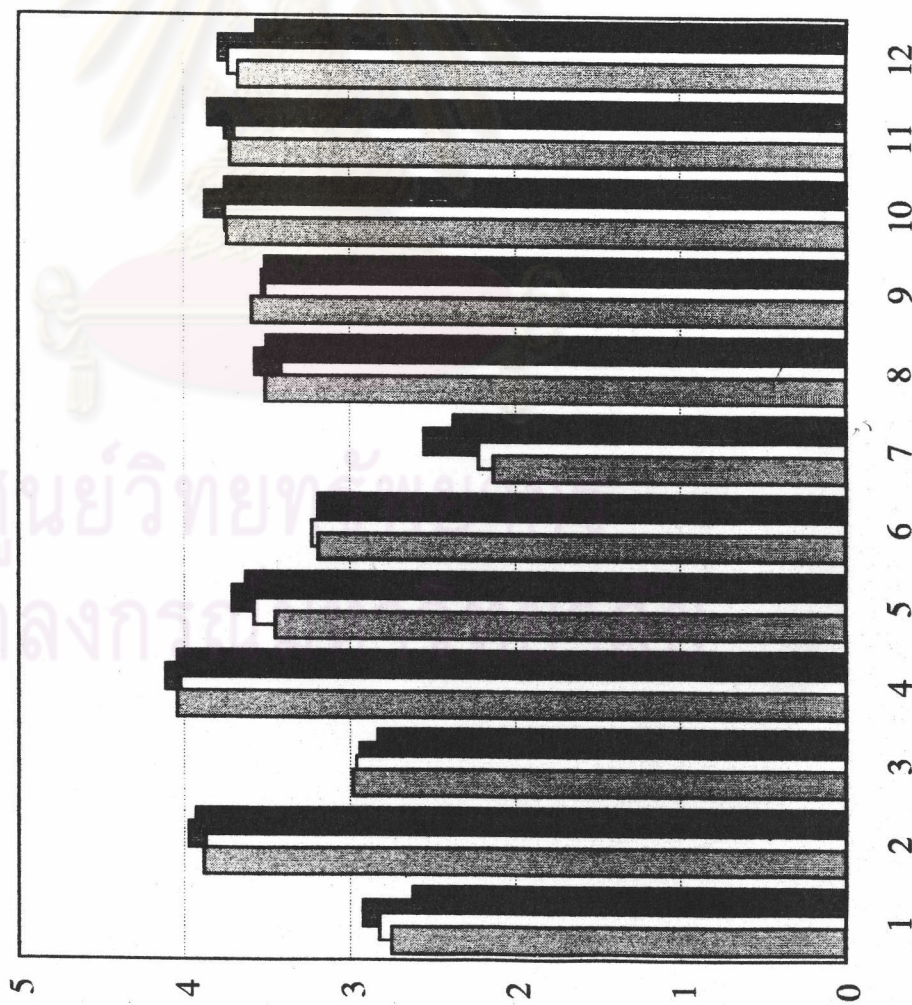
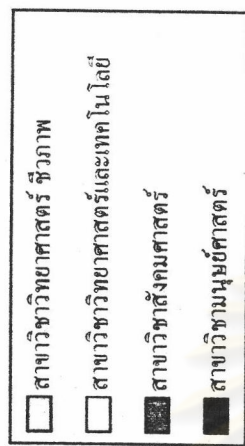
วัฒนธรรมอาจารย์ที่มีความเด่นชัดในระดับน้อย มีความแข็งในระดับน้อยคือวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย





### แผนภูมิที่ 3 เปรียบเทียบพัฒนาการสถาบันอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ จำแนกตามสาขาวิชา



จากตารางที่ 24 และแผนภูมิที่ 3 เมื่อพิจารณาวัฒนธรรมอาจารย์ตามสาขาวิชา พบว่า อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เด่นชัดในระดับมาก 7 ด้าน อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์ และอาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เด่นชัดในระดับมาก 8 ด้าน โดยพบว่า อาจารย์ทุกสาขาวิชา มีวัฒนธรรมที่เด่นชัดในระดับมากเหมือนกัน 6 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และ วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

วัฒนธรรมอาจารย์ที่พบว่ามีค่าเด่นชัดในระดับปานกลางเหมือนกันในทุกสาขา วิชา มี 3 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์


วัฒนธรรมอาจารย์ที่มีความแข็งและเด่นชัดในระดับน้อยในเกือบทุกสาขาวิชา คือ วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง มีเพียงสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่พบในระดับ ปานกลาง

วัฒนธรรมอาจารย์ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่างกัน คือ วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่น ศาสนา และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา โดยพบ ว่า วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนาปรากฏเด่นชัด เป็นวัฒนธรรมที่แข็งในระดับมากใน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชามนุษย ศาสตร์ แต่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปรากฏเด่นชัดในระดับปานกลาง วัฒน ธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาเป็นวัฒนธรรมที่แข็ง มี ความเด่นชัดในระดับมากในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ แต่ในสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพเป็นวัฒนธรรมที่มีความแข็งใน ระดับปานกลาง

#### 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์

การวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ ผู้วิจัยดำเนินการตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย คือ ศึกษาว่าอาจารย์ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัยที่ต่างกัน อาจารย์มีวัฒนธรรมต่างกันหรือไม่ โดยผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์โดยรวม และความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์แต่ละด้านทั้ง 12 องค์ประกอบ ได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์โดยรวมตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยโดยรวม ตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์     | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|---------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                |       |           |     |         |                     |
| 1. ชาย                    | 613   | 3.44      | .38 | (1.86)  |                     |
| 2. หญิง                   | 600   | 3.39      | .38 |         |                     |
| <b>อายุ</b>               |       |           |     |         |                     |
| 1. 21-30 ปี               | 166   | 3.36      | .32 | 14.40** | คู่ 1 กับ 4         |
| 2. 31-40 ปี               | 384   | 3.35      | .38 |         | คู่ 2 กับ 4         |
| 3. 41-50 ปี               | 477   | 3.42      | .39 |         | คู่ 3 กับ 4         |
| 4. 51-60 ปี               | 186   | 3.56      | .38 |         |                     |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b> |       |           |     |         |                     |
| 1. ปริญญาตรี              | 130   | 3.33      | .36 | 3.89**  | คู่ 1 กับ 5         |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ       | 564   | 3.42      | .37 |         |                     |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ     | 178   | 3.41      | .41 |         |                     |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ      | 104   | 3.35      | .39 |         |                     |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ    | 237   | 3.48      | .38 |         |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>  |       |           |     |         |                     |
| 1. อาจารย์                | 552   | 3.38      | .35 | 7.13**  | คู่ 1 กับ 3         |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์     | 402   | 3.41      | .41 |         |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์         | 240   | 3.49      | .37 |         |                     |
| 4. ศาสตราจารย์            | 19    | 3.64      | .40 |         |                     |

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์         | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|-------------------------------|-------|-----------|-----|--------|---------------------|
| <b>ประสบการณ์ทำงานฯ</b>       |       |           |     |        |                     |
| 1. 1 - 5 ปี                   | 325   | 3.38      | .35 | 7.56** | คู่ 1 กับ 6         |
| 2. 6 - 10 ปี                  | 156   | 3.35      | .40 |        | คู่ 2 กับ 6         |
| 3. 11 - 15 ปี                 | 202   | 3.36      | .37 |        | คู่ 3 กับ 6         |
| 4. 16 - 20 ปี                 | 210   | 4.43      | .41 |        | คู่ 4 กับ 6         |
| 5. 21 - 25 ปี                 | 190   | 3.46      | .36 |        |                     |
| 6. มากกว่า 25 ปี              | 130   | 3.50      | .38 |        |                     |
| <b>สาขาวิชา</b>               |       |           |     |        |                     |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ          | 363   | 3.39      | .39 | 3.16*  | คู่ 1 กับ 3         |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี    | 358   | 3.40      | .35 |        |                     |
| 3. สังคมศาสตร์                | 275   | 3.48      | .38 |        |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์                | 217   | 3.40      | .41 |        |                     |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>            |       |           |     |        |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย      | 215   | 3.38      | .38 | 3.16   |                     |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์     | 135   | 3.39      | .37 |        |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น         | 126   | 3.15      | .42 |        |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่       | 163   | 3.36      | .38 |        |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์      | 61    | 3.45      | .36 |        |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล           | 171   | 3.35      | .36 |        |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร         | 65    | 3.45      | .39 |        |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 131   | 3.43      | .38 |        |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ | 79    | 3.48      | .39 |        |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร         | 21    | 3.58      | .28 |        |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา          | 36    | 3.37      | .38 |        |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี    | 10    | 3.73      | .22 |        |                     |

\* P < .05

\*\* P < .01

จากตารางที่ 25 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าความถี่ และความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ พบว่า ตัวแปรเพศและมหาวิทยาลัยที่ต่างกันไม่ทำให้วัฒนธรรมอาจารย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจารย์ที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน สาขาวิชาต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ยกเว้นตัวแปรสาขาวิชา อาจารย์ต่างสาขาวิชา มีวัฒนธรรมอาจารย์โดยรวม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์โดยภาพรวมที่เด่นชัดกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 21-30 ปี ,31-40 ปี และ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกจากต่างประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์โดยภาพรวมที่เด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีตำแหน่งวิชาการระดับรองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ มีวัฒนธรรมอาจารย์โดยภาพรวมเด่นชัดกว่าผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษามากกว่า 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์โดยภาพรวมเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ การทำงานในสถาบัน อุดมศึกษา 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์โดยภาพรวมเด่นชัดกว่า อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



4.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ใน 12 องค์ประกอบ  
ได้ข้อค้นพบดังต่อไปนี้

4.2.2.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและ  
บริการสังคมตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบวัฒนธรรมอาจารย์ นักวิชาการและบริการสังคม ตามตัวแปร  
เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานใน  
สถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)    | คู่ที่พบความแตกต่าง  |
|----------------------------|-------|-----------|-----|----------|--|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |          |  |
| 1. ชาย                     | 613   | 2.89      | .67 | (5.98)** | คู่ 1 กับ 2  |
| 2. หญิง                    | 600   | 2.67      | .64 |          |  |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |          |  |
| 1. 21-30 ปี                | 166   | 2.52      | .62 | 16.37**  | คู่ 1 กับ 2, คู่ 1 กับ 3,<br>คู่ 1 กับ 4, คู่ 2 กับ 4<br>คู่ 3 กับ 4               |
| 2. 31-40 ปี                | 384   | 2.75      | .65 |          |  |
| 3. 41-50 ปี                | 477   | 2.83      | .65 |          |  |
| 4. 51-60 ปี                | 186   | 2.98      | .65 |          |  |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |          |  |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 2.43      | .63 | 29.15**  | คู่ 1 กับ 2, คู่ 1 กับ 3,<br>คู่ 1 กับ 4, คู่ 1 กับ 5,<br>คู่ 2 กับ 5, คู่ 3 กับ 5 |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 2.71      | .60 |          |  |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 2.78      | .73 |          |  |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 2.91      | .63 |          |  |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 3.12      | .63 |          |  |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |          |  |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 2.61      | .64 | 40.51**  | คู่ 1 กับ 2, คู่ 1 กับ 3,<br>คู่ 1 กับ 4, คู่ 2 กับ 3,                             |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 2.80      | .63 |          |  |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 3.13      | .60 |          |  |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 3.16      | .63 |          |  |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |          |  |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 2.75      | .60 | 8.83**   | คู่ 4 กับ 2<br>คู่ 4 กับ 3<br>คู่ 1 กับ 3  |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 2.82      | .67 |          |  |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 2.92      | .66 |          |  |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 2.62      | .70 |          |  |

\*\* P < .01

ตารางที่ 26 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์             | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)  | คู่ที่พบความแตกต่าง                       |
|-----------------------------------|-------|-----------|-----|--------|---|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน</b> |       |           |     |        |   |
| <b>อุดมศึกษา</b>                  |       |           |     |        |   |
| 1. 1 - 5 ปี                       | 325   | 2.63      | .66 | 7.35** | คู่ 1 กับ 4<br>คู่ 1 กับ 6<br>คู่ 2 กับ 6 |
| 2. 6 - 10 ปี                      | 156   | 2.70      | .67 |        |   |
| 3. 11 - 15 ปี                     | 202   | 2.83      | .59 |        |   |
| 4. 16 - 20 ปี                     | 210   | 2.88      | .66 |        |   |
| 5. 21 - 25 ปี                     | 190   | 2.82      | .64 |        |   |
| 6. มากกว่า 25 ปี                  | 130   | 2.97      | .68 |        |   |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                |       |           |     |        |   |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย          | 215   | 2.65      | .70 | 2.24   |   |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์         | 135   | 2.88      | .70 |        |   |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น             | 126   | 2.85      | .68 |        |   |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่           | 163   | 2.77      | .56 |        |   |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์          | 61    | 2.96      | .72 |        |   |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล               | 171   | 2.79      | .60 |        |   |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร             | 65    | 2.76      | .68 |        |   |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์       | 131   | 2.79      | .61 |        |   |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ     | 79    | 2.69      | .71 |        |   |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร             | 21    | 3.01      | .71 |        |   |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา              | 36    | 2.75      | .62 |        |   |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี        | 10    | 3.11      | .44 |        |   |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 26 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ ในองค์ประกอบที่ 1 วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม พบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านความเป็นนักวิชาการและบริการสังคมที่เด่นชัดหรือมีความเข้มแข็งของวัฒนธรรมด้านนี้ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน ในสถาบันอุดมศึกษา และสาขาวิชาต่างกัันมีวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ได้ผลดังนี้

อาจารย์เพศชายมีวัฒนธรรมนักวิชาการและบริการสังคมเด่นชัดกว่าอาจารย์เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อาจารย์กลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคมที่เด่นชัดกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุอื่นทุกกลุ่ม คือ 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี อาจารย์กลุ่มอายุ 31 - 40 ปี และกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านนี้เด่นชัดกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 21-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกและปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคมที่เด่นชัดกว่าอาจารย์วุฒิกการศึกษาระดับปริญญาตรี อาจารย์วุฒิกการศึกษาระดับปริญญาเอกต่างประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านนี้เด่นชัดกว่าอาจารย์วุฒิกการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ มีวัฒนธรรมนักวิชาการและบริการสังคมที่แข็งและเด่นชัดกว่าผู้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ และผู้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์มีวัฒนธรรมนักวิชาการและบริการสังคมที่แข็งเด่นชัดกว่าผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษามากกว่า 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้ชัดเจนแข็งกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี และ 6 - 10 ปี อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 16 - 20 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้ชัดเจนและแข็งกว่าอาจารย์ที่ประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



อาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์มีวัฒนธรรมด้านนี้แข็งแกร่งและชัดเจนกว่าอาจารย์สาขา  
วิชามนุษศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ชีวภาพ อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี  
มีวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคมแข็งแกร่งกว่า เด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิชา  
มนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่อยู่ในมหาวิทยาลัยต่างกันไม่พบความแตกต่างกันในวัฒนธรรม  
นักวิชาการและบริการสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.2.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบันตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ รักษสถาบัน ตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง  |
|----------------------------|-------|-----------|-----|---------|--|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |         |  |
| 1. ชาย                     | 613   | 3.87      | .53 | (2.20)* | คู่ 1 กับ 2  |
| 2. หญิง                    | 600   | 3.94      | .49 |         |  |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |         |  |
| 1. 21-30 ปี                | 166   | 3.78      | .46 | 20.06** | คู่ 1 กับ 3, คู่ 1 กับ 4,<br>คู่ 2 กับ 3, คู่ 2 กับ 4<br>คู่ 3 กับ 4 |
| 2. 31 - 40 ปี              | 384   | 3.82      | .50 |         |  |
| 3. 41 - 50 ปี              | 477   | 3.94      | .52 |         |  |
| 4. 51 - 60 ปี              | 186   | 4.13      | .48 |         |  |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |         |  |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 3.73      | .51 | 5.99**  | คู่ 1 กับ 5<br>คู่ 2 กับ 1   |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 3.95      | .49 |         |  |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 3.91      | .51 |         |  |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 3.80      | .58 |         |  |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 3.94      | .51 |         |  |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |         |  |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 3.85      | .49 | 5.49**  | คู่ 1 กับ 2  |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 552   | 3.94      | .54 |         |  |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 402   | 3.96      | .50 |         |  |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 4.17      | .53 |         |  |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |         |  |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 3.88      | .53 | 2.49    |  |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 3.87      | .48 |         |  |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 3.97      | .50 |         |  |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 3.93      | .53 |         |  |

\*P<.05 , \*\*P<.01

## ตารางที่ 27 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์                      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|--|-------|-----------|----|---------|---------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา</b> |       |           |    |         |                     |
| 1. 1-5 ปี                                  | 325   | 3.81      | 49 | 11.73** | คู่ 1 กับ 5         |
| 2. 6-10 ปี                                 | 156   | 3.82      | 54 |         | คู่ 2 กับ 6         |
| 3. 11-15 ปี                                | 202   | 3.86      | 49 |         | คู่ 3 กับ 6         |
| 4. 16-20 ปี                                | 210   | 3.93      | 54 |         | คู่ 4 กับ 6         |
| 5. 21-25 ปี                                | 190   | 4.00      | 45 |         |                     |
| 6. มากกว่า 25 ปี                           | 130   | 4.16      | 47 |         | คู่ 6 กับ 1         |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                         |       |           |    |         |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย                   | 215   | 3.88      | 51 | 2.67    |                     |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์                  | 135   | 3.89      | 51 |         |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น                      | 126   | 4.02      | 50 |         |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่                    | 163   | 3.83      | 52 |         |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์                   | 61    | 3.99      | 46 |         |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล                        | 171   | 3.82      | 51 |         |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร                      | 65    | 3.94      | 51 |         |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์                | 131   | 3.89      | 53 |         |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ              | 79    | 4.02      | 52 |         |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร                      | 21    | 4.15      | 48 |         |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา                       | 36    | 3.90      | 55 |         |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี                 | 10    | 4.23      | 35 |         |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 27 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต และความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 2 วัฒนธรรมอาจารย์รึกสถาบัน พบว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย มีวัฒนธรรมอาจารย์รึกสถาบันที่เข้มมีความเด่นชัดในระดับมาก

อาจารย์ในสาขาวิชา และมหาวิทยาลัยที่ต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์รึกสถาบันไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05



อาจารย์ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษาต่างกันมีความแตกต่างในวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 การทดสอบความแตกต่างรายคู่พบดังนี้

อาจารย์เพศหญิง มีวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบันที่เด่นชัดและแข็งแกร่งกว่าอาจารย์เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์กลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบันที่เด่นชัด แข็งแกร่งกว่าอาจารย์ในทุกกลุ่มอายุ คือ 21 - 30 ปี ,31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี อาจารย์กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบันที่เด่นชัดแข็งแกร่งกว่าอาจารย์กลุ่มอายุ 21 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกต่างประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบันเด่นชัดกว่าอาจารย์วุฒิกศึกษาระดับปริญญาตรี อาจารย์วุฒิกศึกษาปริญญาโทในประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านนี้เด่นชัดกว่าอาจารย์วุฒิกศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มีความเด่นชัดของวัฒนธรรมด้านนี้มากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษามากกว่า 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบันที่เด่นชัด แข็งแกร่งกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี, 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 - 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้เด่นชัด แข็งแกร่งกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 1 - 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารตาม  
สถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร  
ตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ  
ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)    | คู่ที่พบความแตกต่าง         |
|----------------------------|-------|-----------|-----|----------|-----------------------------|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |          |                             |
| 1. ชาย                     | 613   | 3.01      | .73 | (3.55)** | คู่ 1 กับ 2                 |
| 2. หญิง                    | 600   | 2.87      | .70 |          |                             |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |          |                             |
| 1. 21-30 ปี                | 166   | 3.05      | .59 | 5.04**   | คู่ 1 กับ 3,<br>คู่ 3 กับ 4 |
| 2. 31-40 ปี                | 384   | 2.93      | .71 |          |                             |
| 3. 41-50 ปี                | 477   | 2.87      | .74 |          |                             |
| 4. 51-60 ปี                | 186   | 3.07      | .74 |          |                             |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |          |                             |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 3.02      | .64 | .61      |                             |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 2.93      | .68 |          |                             |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 2.89      | .76 |          |                             |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 2.97      | .76 |          |                             |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 2.93      | .77 |          |                             |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |          |                             |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 2.96      | .68 | .35      |                             |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 2.91      | .76 |          |                             |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 2.93      | .73 |          |                             |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 2.97      | .61 |          |                             |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |          |                             |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 2.98      | .71 | 1.93     |                             |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 2.96      | .70 |          |                             |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 2.94      | .76 |          |                             |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 2.83      | .69 |          |                             |

\*\* P < .01

ตารางที่ 28 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์             | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|-----------------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน</b> |       |           |     |         |                     |
| <b>อุดมศึกษา</b>                  |       |           |     |         |                     |
| 1. 1-5 ปี                         | 325   | 3.00      | .64 | 1.68    | -                   |
| 2. 6-10 ปี                        | 156   | 2.96      | .73 |         |                     |
| 3. 11-15 ปี                       | 202   | 2.85      | .76 |         |                     |
| 4. 16-20 ปี                       | 210   | 2.91      | .75 |         |                     |
| 5. 21-25 ปี                       | 190   | 2.89      | .71 |         |                     |
| 6. มากกว่า 25 ปี                  | 130   | 3.02      | .74 |         |                     |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                |       |           |     |         |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย          | 215   | 2.98      | .68 | 2.30    | -                   |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์         | 135   | 2.89      | .63 |         |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น             | 126   | 3.08      | .79 |         |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่           | 163   | 2.80      | .72 |         |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์          | 61    | 3.08      | .75 |         |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล               | 171   | 2.86      | .69 |         |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร             | 65    | 2.84      | .67 |         |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์       | 131   | 3.04      | .71 |         |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ     | 79    | 2.94      | .72 |         |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร             | 21    | 3.16      | .82 |         |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา              | 36    | 2.76      | .76 |         |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี        | 10    | 3.16      | .97 |         |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 28 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ ในองค์ประกอบที่ 3 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารพบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารที่แข็ง มีความเด่นชัดในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีเพศ และอายุต่างกันมีความแตกต่างกันในวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า



อาจารย์เพศชายมีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารที่แข็งและเด่นชัดกว่าอาจารย์เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจารย์ในกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี และอาจารย์ กลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารที่เด่นชัด แข็งกว่าอาจารย์กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับตัวแปรวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย ที่ต่างกันไม่ทำให้วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.2.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาชีพไทย  
ตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ นักวิชาชีพไทย  
ตามตัวแปร เพศ อายุ สาขาวิชา วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ  
ประสบการณ์ทำงานในสถาบัน อุดมศึกษา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|----------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |         |                     |
| 1. ชาย                     | 613   | 4.07      | .50 | (.63)   |                     |
| 2. หญิง                    | 600   | 4.05      | .50 |         |                     |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |         |                     |
| 1. 21-30 ปี                | 166   | 3.91      | .49 | 14.27** | คู่ 1 กับ 3         |
| 2. 31-40 ปี                | 384   | 3.98      | .48 |         | คู่ 2 กับ 4         |
| 3. 41-50 ปี                | 477   | 4.13      | .50 |         | คู่ 3 กับ 2         |
| 4. 51-60 ปี                | 186   | 4.17      | .50 |         | คู่ 4 กับ 1         |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |         |                     |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 3.95      | .52 | 3.70**  | คู่ 1 กับ 5         |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 4.04      | .47 |         |                     |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 4.08      | .55 |         |                     |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 4.05      | .53 |         |                     |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 4.15      | .49 |         |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |         |                     |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 4.00      | .49 | 5.16    |                     |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 4.09      | .51 |         |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 4.11      | .50 |         |                     |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 4.30      | .50 |         |                     |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |         |                     |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 4.04      | .51 | 1.76    |                     |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 4.02      | .49 |         |                     |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 4.11      | .49 |         |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 4.08      | .49 |         |                     |

\*  $p < .05$  , \*\*  $p < .01$

ตารางที่ 29 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์                      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD | F (t)  | คูที่พบความแตกต่าง |
|--|-------|-----------|----|--------|--------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา</b> |       |           |    |        |                    |
| 1. 1-5 ปี                                  | 325   | 3.96      | 49 | 6.67** | คู่ 1 กับ 5        |
| 2. 6-10 ปี                                 | 156   | 4.04      | 49 |        |                    |
| 3. 11-15 ปี                                | 202   | 4.03      | 50 |        |                    |
| 4. 16-20 ปี                                | 210   | 4.05      | 51 |        |                    |
| 5. 21-25 ปี                                | 190   | 4.16      | 49 |        |                    |
| 6. มากกว่า 25 ปี                           | 130   | 4.22      | 46 |        |                    |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                         |       |           |    |        |                    |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย                   | 215   | 4.03      | 49 | 6.67** | คู่ 1 กับ 5        |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์                  | 135   | 4.09      | 47 |        |                    |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น                      | 126   | 4.09      | 49 |        |                    |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่                    | 163   | 3.96      | 51 |        |                    |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์                   | 61    | 4.06      | 49 |        |                    |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล                        | 171   | 4.02      | 52 |        |                    |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร                      | 65    | 4.11      | 49 |        |                    |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์                | 131   | 4.08      | 52 |        |                    |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ              | 79    | 4.12      | 47 |        |                    |
| 10. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์                   | 21    | 4.36      | 45 |        |                    |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา                       | 36    | 3.99      | 45 |        |                    |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี                 | 10    | 4.46      | 49 |        |                    |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 29 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 4 วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย พบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยที่มีความเข้ม มีความเด่นชัดในระดับมาก

อาจารย์ที่มีเพศ ตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย ที่ต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05



อาจารย์ที่มีอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา ที่ต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพบว่าอาจารย์ที่มีอายุมากกว่าคือ 51 - 60 ปี และ 41 - 50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ นักประชาธิปไตยที่แข็งแกร่งว่าเด่นชัดกว่า อาจารย์ในกลุ่มอายุน้อยกว่าคือ 21 - 30 ปีและกลุ่ม อายุ 31 - 40 ปี และอาจารย์ในกลุ่มอายุ 41-50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยที่ แข็งแกร่งว่าเด่นชัดกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 31-40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์วุฒิกการศึกษาปริญญาเอกจากต่างประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์ นักประชาธิปไตยแข็งแกร่งว่า เด่นชัดกว่าอาจารย์วุฒิกการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษามากกว่า 25 ปี และอาจารย์ที่ มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา 21 - 25 ปีมีวัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย ที่แข็งแกร่งว่าเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา 1 - 5 ปี อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.2.5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์  
ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์  
ระหว่างอาจารย์และนิสิต นักศึกษา ตามตัวแปร เพศ อายุ  
วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน  
ในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์     | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)  | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|---------------------------|-------|-----------|-----|--------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                |       |           |     |        |                     |
| 1. ชาย                    | 613   | 3.56      | .64 | (1.24) | -                   |
| 2. หญิง                   | 600   | 3.61      | .63 |        |                     |
| <b>อายุ</b>               |       |           |     |        |                     |
| 1. 21-30 ปี               | 166   | 3.64      | .60 | 3.83*  |                     |
| 2. 31-40 ปี               | 384   | 3.50      | .63 |        | คู่ 2 กับ 4         |
| 3. 41-50 ปี               | 477   | 3.59      | .65 |        |                     |
| 4. 51-60 ปี               | 186   | 3.67      | .61 |        |                     |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b> |       |           |     |        |                     |
| 1. ปริญญาตรี              | 130   | 3.49      | .62 | 6.22** |                     |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ       | 564   | 3.64      | .61 |        | คู่ 2 กับ 4         |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ     | 178   | 3.58      | .63 |        | คู่ 3 กับ 4         |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ      | 104   | 3.32      | .72 |        | คู่ 4 กับ 5         |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ    | 237   | 3.60      | .65 |        |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>  |       |           |     |        |                     |
| 1. อาจารย์                | 552   | 3.61      | .60 | 1.27   | -                   |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์     | 402   | 3.55      | .68 |        |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์         | 240   | 3.58      | .63 |        |                     |
| 4. ศาสตราจารย์            | 19    | 3.43      | .68 |        |                     |

\*p < .05

\*\*p < .01

ตารางที่ 30 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์        | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|------------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>สาขาวิชา</b>              |       |           |     |         |                     |
| 1 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ          | 363   | 3.45      | .68 | 10.21** | คู่ 1 กับ 2         |
| 2 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี    | 358   | 3.58      | .61 |         |                     |
| 3 สังคมศาสตร์                | 275   | 3.71      | .57 |         | คู่ 3 กับ 1         |
| 4 มนุษยศาสตร์                | 217   | 3.63      | .61 |         | คู่ 4 กับ 1         |
| <b>ประสบการณ์การทำงาน</b>    |       |           |     |         |                     |
| 1 1 - 5 ปี                   | 325   | 3.61      | .61 | 2.08    | -                   |
| 2 6 - 10 ปี                  | 156   | 3.53      | .70 |         |                     |
| 3 11 - 15 ปี                 | 202   | 3.48      | .63 |         |                     |
| 4 16 - 20 ปี                 | 210   | 3.57      | .64 |         |                     |
| 5 21 - 25 ปี                 | 190   | 3.60      | .63 |         |                     |
| 6 มากกว่า 25 ปี              | 130   | 3.69      | .61 |         |                     |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>           |       |           |     |         |                     |
| 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย      | 215   | 3.55      | .64 | 2.87    | -                   |
| 2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์     | 135   | 3.58      | .58 |         |                     |
| 3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น         | 126   | 3.64      | .63 |         |                     |
| 4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่       | 163   | 3.50      | .69 |         |                     |
| 5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์      | 61    | 3.72      | .59 |         |                     |
| 6 มหาวิทยาลัยมหิดล           | 171   | 3.43      | .66 |         |                     |
| 7 มหาวิทยาลัยศิลปากร         | 65    | 3.66      | .57 |         |                     |
| 8 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์   | 131   | 3.63      | .63 |         |                     |
| 9 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ | 79    | 3.68      | .62 |         |                     |
| 10 มหาวิทยาลัยนเรศวร         | 21    | 3.83      | .56 |         |                     |
| 11 มหาวิทยาลัยบูรพา          | 36    | 3.60      | .54 |         |                     |
| 12 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี    | 10    | 4.12      | .32 |         |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 30 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 5 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา พบว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย มีวัฒนธรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่เด่นชัด เป็นวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งในระดับมาก



อาจารย์ที่มีเพศ ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยที่ต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อาจารย์ที่มีอายุ และวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจารย์ที่อยู่ในสาขาวิชาต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า

อาจารย์กลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่แข็ง มีความเด่นชัดกว่าอาจารย์กลุ่มอายุ 31 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่จบการศึกษาปริญญาเอกจากต่างประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่แข็งกว่า เด่นชัดกว่าอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจากในประเทศ อาจารย์ที่จบปริญญาโทต่างประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้แข็งกว่า เด่นชัดกว่าอาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศและอาจารย์ที่จบการศึกษาปริญญาโทในประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้แข็งและเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่จบปริญญาเอกในประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่เด่นชัด มีความแข็งของวัฒนธรรมด้านนี้มากกว่าอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2.6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ ตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD | F ( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|----------------------------|-------|-----------|----|---------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |    |         |                     |
| 1. ชาย                     | 613   | 3.16      | 66 | (61)    | -                   |
| 2. หญิง                    | 600   | 3.14      | 72 |         |                     |
| <b>อายุ</b>                |       |           |    |         |                     |
| 1. 21 - 30 ปี              | 166   | 3.39      | 59 | 11.22** | คู่ 1 กับ 2         |
| 2. 31 - 40 ปี              | 384   | 3.12      | 68 |         |                     |
| 3. 41 - 50 ปี              | 477   | 3.06      | 71 |         | คู่ 1 กับ 3         |
| 4. 51 - 60 ปี              | 186   | 3.25      | 70 |         | คู่ 3 กับ 4         |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |    |         |                     |
| 1.ปริญญาตรี                | 130   | 3.44      | 62 | 7.21**  | คู่ 1 กับ 3         |
| 2.ปริญญาโทในประเทศ         | 564   | 3.14      | 68 |         | คู่ 2 กับ 1         |
| 3.ปริญญาโทต่างประเทศ       | 178   | 3.09      | 70 |         |                     |
| 4.ปริญญาเอกในประเทศ        | 104   | 3.03      | 65 |         | คู่ 4 กับ 1         |
| 5.ปริญญาเอกต่างประเทศ      | 237   | 3.12      | 70 |         | คู่ 5 กับ 1         |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |    |         |                     |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 3.21      | 67 | 3.96    | -                   |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 3.08      | 72 |         |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 3.12      | 67 |         |                     |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 3.46      | 66 |         |                     |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |    |         |                     |
| 1.วิทยาศาสตร์ชีวภาพ        | 363   | 3.19      | 68 | 8.16**  | คู่ 1 กับ 3         |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 3.23      | 68 |         | คู่ 2 กับ 3         |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 2.97      | 72 |         |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 3.19      | 64 |         | คู่ 4 กับ 3         |

\*p < .05 , \*\* p < .01

ตารางที่ 31 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์             | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|-----------------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน</b> |       |           |     |         |                     |
| <b>อุดมศึกษา</b>                  |       |           |     |         |                     |
| 1. 1-5 ปี                         | 325   | 3.25      | .67 | 4.83**  | คู่ 1 กับ 3         |
| 2. 6-10 ปี                        | 156   | 3.14      | .66 |         |                     |
| 3. 11-15 ปี                       | 202   | 3.02      | .65 |         | คู่ 3 กับ 6         |
| 4. 16-20 ปี                       | 210   | 3.04      | .72 |         |                     |
| 5. 21-25 ปี                       | 190   | 3.16      | .67 |         | คู่ 4 กับ 1         |
| 6. มากกว่า 25 ปี                  | 130   | 3.29      | .74 |         |                     |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                |       |           |     |         |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย          | 215   | 3.23      | .62 | 3.35    |                     |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์         | 135   | 3.01      | .67 |         |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น             | 126   | 3.37      | .68 |         |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่           | 163   | 3.16      | .74 |         |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์          | 61    | 3.07      | .71 |         |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล               | 171   | 3.07      | .68 |         |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร             | 65    | 3.12      | .65 |         |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์       | 131   | 3.12      | .63 |         |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ     | 79    | 3.29      | .74 |         |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร             | 21    | 2.86      | .70 |         |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา              | 36    | 2.96      | .80 |         |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี        | 10    | 3.44      | .67 |         |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 31 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต และความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 6 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ พบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษามีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่แข็ง มีความเด่นชัดในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีเพศ ตำแหน่งทางวิชาการ และมหาวิทยาลัยต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



อาจารย์ที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง กัน มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่า

อาจารย์กลุ่มอายุ 21 - 30 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง อาจารย์ที่เด่นชัดหรือแข็งแกร่งกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 31 - 40 ปี และกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี อาจารย์ในกลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ เด่นชัดหรือแข็งแกร่งกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์วุฒิมัธยมศึกษาในระดับปริญญาตรี มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์ที่เด่นชัดหรือแข็งแกร่งกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาอื่น ๆ ทุกกลุ่มทั้งอาจารย์ที่ จบการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งในและต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์เด่นชัดหรือแข็งแกร่งกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี มีวัฒนธรรม อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่เด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานใน สถาบันอุดมศึกษาที่น้อยกว่าคือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 15 ปี อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชามนุษยศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่เด่นชัด กว่าหรือแข็งแกร่งกว่าอาจารย์ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2.7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ สนใจสังคมและการเมืองตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์     | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)  | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|---------------------------|-------|-----------|-----|--------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                |       |           |     |        |                     |
| 1. ชาย                    | 613   | 2.38      | .74 | 4.06** | คู่ 1 กับ 2         |
| 2. หญิง                   | 600   | 2.21      | .67 |        |                     |
| <b>อายุ</b>               |       |           |     |        |                     |
| 1. 21 - 30 ปี             | 166   | 2.23      | .61 | 1.07   | -                   |
| 2. 31 - 40 ปี             | 384   | 2.31      | .71 |        |                     |
| 3. 41 - 50 ปี             | 477   | 2.29      | .73 |        |                     |
| 4. 51 - 60 ปี             | 186   | 2.36      | .74 |        |                     |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b> |       |           |     |        |                     |
| 1. ปริญญาตรี              | 130   | 2.27      | .73 | .90    | -                   |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ       | 564   | 2.33      | .72 |        |                     |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ     | 178   | 2.29      | .72 |        |                     |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ      | 104   | 2.79      | .67 |        |                     |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ    | 237   | 2.29      | .68 |        |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>  |       |           |     |        |                     |
| 1. อาจารย์                | 552   | 2.33      | .68 | 1.71   | -                   |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์     | 402   | 2.25      | .75 |        |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์         | 240   | 2.33      | .72 |        |                     |
| 4. ศาสตราจารย์            | 19    | 2.08      | .54 |        |                     |



ตารางที่ 31 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์                      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง      |
|--|-------|-----------|----|---------|--------------------------|
| <b>สาขาวิชา</b>                            |       |           |    |         |                          |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ                       | 363   | 2.13      | 66 | 22.11** | คู่ 1 กับ 4              |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี                 | 358   | 2.22      | 63 |         | คู่ 2 กับ 3              |
| 3. สังคมศาสตร์                             | 275   | 2.55      | 70 |         | คู่ 3 กับ 1              |
| 4. มนุษยศาสตร์                             | 217   | 2.37      | 82 |         | คู่ 4 กับ 3              |
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา</b> |       |           |    |         |                          |
| 1. 1-5 ปี                                  | 325   | 2.31      | 67 | .74     | -                        |
| 2. 6-10 ปี                                 | 156   | 2.29      | 62 |         |                          |
| 3. 11-15 ปี                                | 202   | 2.22      | 73 |         |                          |
| 4. 16-20 ปี                                | 210   | 2.32      | 73 |         |                          |
| 5. 21-25 ปี                                | 190   | 2.28      | 67 |         |                          |
| 6. มากกว่า 25 ปี                           | 130   | 2.36      | 77 |         |                          |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                         |       |           |    |         |                          |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย                   | 215   | 2.16      | 69 | 5.58*   | คู่ 6 กับ 5, คู่ 1 กับ 5 |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์                  | 135   | 2.18      | 61 |         |                          |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น                      | 126   | 2.35      | 69 |         |                          |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่                    | 163   | 2.28      | 68 |         |                          |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์                   | 61    | 2.63      | 77 |         |                          |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล                        | 171   | 2.11      | 67 |         |                          |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร                      | 65    | 2.50      | 78 |         |                          |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์                | 131   | 2.42      | 75 |         |                          |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ              | 79    | 2.42      | 57 |         |                          |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร                      | 21    | 2.57      | 93 |         |                          |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา                       | 36    | 2.39      | 79 |         |                          |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี                 | 10    | 2.80      | 57 |         |                          |

\*P<.05

\*\*P<.01



จากตารางที่ 32 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัชฌิมเลขคณิต และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 7 วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง พบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้เด่นชัด หรือมีความแข็งของวัฒนธรรมด้านนี้ในระดับน้อย

อาจารย์ที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มี เพศ สาขาวิชาต่างกัน มีความต่างกันในวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจารย์ต่างมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันในวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า

อาจารย์เพศชายมีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้เด่นชัด แข็งกว่า อาจารย์เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองแข็งกว่าเด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาวิชามนุษยศาสตร์ อาจารย์สาขามนุษยศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองแข็งกว่า เด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมืองเด่นชัดกว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2.8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา  
ตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ ยึดมั่นศาสนา ตามตัวแปร  
เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานใน  
สถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|----------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |         |                     |
| 1. ชาย                     | 613   | 3.46      | .74 | (1.56)  | -                   |
| 2. หญิง                    | 600   | 3.53      | .75 |         |                     |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |         |                     |
| 1. 21-30 ปี                | 166   | 3.34      | .69 | 18.10** | คู่ 1 กับ 4         |
| 2. 31-40 ปี                | 384   | 3.34      | .73 |         | คู่ 2 กับ 3         |
| 3. 41-50 ปี                | 477   | 3.56      | .76 |         | คู่ 3 กับ 1         |
| 4. 51-60 ปี                | 186   | 3.77      | .70 |         | คู่ 4 กับ 2         |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |         |                     |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 3.34      | .68 | 5.06**  | คู่ 2 กับ 4         |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 3.56      | .73 |         |                     |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 3.53      | .78 |         |                     |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 3.26      | .73 |         |                     |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 3.48      | .79 |         |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |         |                     |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 3.46      | .69 | 1.31    | -                   |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 3.48      | .80 |         |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 3.57      | .78 |         |                     |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 3.54      | .78 |         |                     |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |         |                     |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 3.51      | .77 | 2.33    | -                   |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 3.41      | .71 |         |                     |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 3.57      | .72 |         |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 3.50      | .79 |         |                     |

\*P<.05 , \*\*P<.01

ตารางที่ 33 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์             | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)   | คู่ที่พบความแตกต่าง  |
|-----------------------------------|-------|-----------|-----|---------|--|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน</b> |       |           |     |         |  |
| <b>อุดมศึกษา</b>                  |       |           |     |         |  |
| 1. 1-5 ปี                         | 325   | 3.40      | .71 | 10.14** | คู่ 2 กับ 4, คู่ 2 กับ 6,<br>คู่ 1 กับ 4, คู่ 1 กับ 6,<br>คู่ 3 กับ 4, คู่ 3 กับ 6,<br>คู่ 5 กับ 6 |
| 2. 6-10 ปี                        | 156   | 3.30      | .74 |         |  |
| 3. 11-15 ปี                       | 202   | 3.41      | .75 |         |  |
| 4. 16-20 ปี                       | 210   | 3.66      | .77 |         |  |
| 5. 21-25 ปี                       | 190   | 3.49      | .76 |         |  |
| 6. มากกว่า 25 ปี                  | 130   | 3.80      | .66 |         |  |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                |       |           |     |         |  |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย          | 215   | 3.33      | .76 | 3.15    |  |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์         | 135   | 3.45      | .72 |         |  |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น             | 126   | 3.56      | .78 |         |  |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่           | 163   | 3.37      | .71 |         |  |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์          | 21    | 3.37      | .80 |         |  |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล               | 171   | 3.58      | .72 |         |  |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร             | 65    | 3.69      | .72 |         |  |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์       | 131   | 3.52      | .77 |         |  |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ     | 79    | 3.72      | .66 |         |  |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร             | 21    | 3.65      | .77 |         |  |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา              | 36    | 3.54      | .71 |         |  |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี        | 10    | 3.72      | .86 |         |  |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

จากตารางที่ 33 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิต และการวิเคราะห์ความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 8 วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา พบว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมด้านนี้เด่นชัดในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีเพศ ตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชา และมหาวิทยาลัยต่างกัน ไม่พบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



อาจารย์ที่มีอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา ต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า

อาจารย์กลุ่มที่มีอายุมากกว่า มีวัฒนธรรมอาจารย์ ยึดมั่นศาสนา มากกว่า อาจารย์กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า โดยพบว่า อาจารย์กลุ่มอายุ 51-60 ปี มีความเด่นชัดใน วัฒนธรรมอาจารย์ ยึดมั่นศาสนา มากกว่าอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่าในทุกกลุ่มอายุ คือ 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปี อาจารย์กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ ยึดมั่นศาสนา ที่เด่นชัดกว่า อาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่าในกลุ่มอายุ 21 - 30 ปี และ 31 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีวุฒิมหาบัณฑิตปริญญาโทในประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์ ยึดมั่น ศาสนา ที่เด่นชัดกว่า อาจารย์ที่มีวุฒิมหาบัณฑิตปริญญาเอกในประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ในด้านการยึด มั่นศาสนาเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี, และ 11 - 15 ปี อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 16 - 20 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนาเด่นชัดกว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.2.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนา  
ศักยภาพทางวิชาการตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ มุ่งพัฒนาศักยภาพ  
ทางวิชาการ ตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ  
ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์     | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)    | คู่ที่พบความแตกต่าง       |                           |
|---------------------------|-------|-----------|-----|----------|---------------------------|---------------------------|
| <b>เพศ</b>                |       |           |     |          |                           |                           |
| 1. ชาย                    | 613   | 3.59      | .61 | (3.24)** | คู่ 1 กับ 2               |                           |
| 2. หญิง                   | 600   | 3.48      | .60 |          |                           |                           |
| <b>อายุ</b>               |       |           |     |          |                           |                           |
| 1. 21 - 30 ปี             | 166   | 3.47      | .61 | 12.83**  | คู่ 1 กับ 4               |                           |
| 2. 31 - 40 ปี             | 384   | 3.52      | .58 |          |                           |                           |
| 3. 41 - 50 ปี             | 477   | 3.52      | .63 |          |                           |                           |
| 4. 51 - 60 ปี             | 186   | 3.66      | .57 |          |                           |                           |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b> |       |           |     |          |                           |                           |
| 1. ปริญญาตรี              | 130   | 3.38      | .58 | 12.83**  | คู่ 1 กับ 4, คู่ 1 กับ 5, |                           |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ       | 564   | 3.48      | .56 |          |                           | คู่ 3 กับ 4, คู่ 3 กับ 5, |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ     | 178   | 3.46      | .66 |          |                           | คู่ 2 กับ 4, คู่ 2 กับ 5  |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ      | 104   | 3.71      | .62 |          |                           |                           |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ    | 237   | 3.74      | .61 |          |                           |                           |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>  |       |           |     |          |                           |                           |
| 1. อาจารย์                | 552   | 3.48      | .57 | 8.73**   | คู่ 1 กับ 4, คู่ 2 กับ 4, |                           |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์     | 402   | 3.55      | .63 |          |                           | คู่ 3 กับ 4               |
| 3. รองศาสตราจารย์         | 240   | 3.60      | .61 |          |                           |                           |
| 4. ศาสตราจารย์            | 19    | 4.12      | .51 |          |                           |                           |

\*p < .05

\*p < .01

ตารางที่ 34 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์                      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|--|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>สาขาวิชา</b>                            |       |           |     |         |                     |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ                       | 363   | 3.59      | .61 | 1.26    |                     |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี                 | 358   | 3.51      | .59 |         |                     |
| 3. สังคมศาสตร์                             | 275   | 3.53      | .61 |         |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์                             | 217   | 3.51      | .62 |         |                     |
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา</b> |       |           |     |         |                     |
| 1. 1 - 5 ปี                                | 325   | 3.49      | .59 | 1.85    | -                   |
| 2. 6 - 10 ปี                               | 156   | 3.52      | .67 |         |                     |
| 3. 11 - 15 ปี                              | 202   | 3.54      | .58 |         |                     |
| 4. 16 - 20 ปี                              | 210   | 3.49      | .62 |         |                     |
| 5. 21 - 25 ปี                              | 190   | 3.58      | .58 |         |                     |
| 6. มากกว่า 25 ปี                           | 130   | 3.66      | .61 |         |                     |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                         |       |           |     |         |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย                   | 215   | 3.52      | .67 | 1.41    | --                  |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์                  | 135   | 3.49      | .65 |         |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น                      | 126   | 3.6       | .59 |         |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่                    | 163   | 3.52      | .60 |         |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์                   | 61    | 3.41      | .60 |         |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล                        | 171   | 3.52      | .58 |         |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร                      | 65    | 3.59      | .52 |         |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์                | 131   | 3.54      | .54 |         |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ              | 79    | 3.59      | .57 |         |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร                      | 21    | 3.77      | .63 |         |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา                       | 36    | 3.40      | .54 |         |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี                 | 10    | 3.90      | .62 |         |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01



การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิต และความแปรปรวนของวัฒนธรรม อาจารย์ในองค์ประกอบที่ 9 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการพบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการที่มีความ แข็ง มีความเด่นชัดอยู่ในระดับมาก

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน อยู่ในสาขาวิชาและมหาวิทยาลัยต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการต่างกันมีวัฒนธรรม อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบความแตกต่างดังนี้

อาจารย์เพศชายมีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการที่แข็งมีความ เด่นชัดมากกว่าอาจารย์เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

อาจารย์อายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการที่ แข็งและเด่นชัดกว่าอาจารย์ในกลุ่ม อายุ 21 - 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์วุฒิมัธยมศึกษาปริญญาเอกทั้งต่างประเทศและในประเทศมีวัฒนธรรม อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการที่แข็งมีความเด่นชัดกว่าอาจารย์วุฒิมัธยมศึกษา ระดับ ปริญญาตรีและปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่ง พัฒนาศักยภาพทางวิชาการที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์ระดับรองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

## 4.2.2.10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

ตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์ (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ ตามตัวแปร เพศ

อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบัน

อุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t )  | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|----------------------------|-------|-----------|-----|----------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |          |                     |
| 1 ชาย                      | 613   | 3.74      | .55 | (2.44)** | คู่ 1 กับ 2         |
| 2 หญิง                     | 600   | 3.81      | .53 |          |                     |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |          |                     |
| 1. 21 - 30 ปี              | 166   | 3.71      | .51 | 11.55**  | คู่ 1 กับ 4         |
| 2. 31 - 40 ปี              | 384   | 3.68      | .52 |          | คู่ 2 กับ 4         |
| 3. 41 - 50 ปี              | 477   | 3.80      | .54 |          | คู่ 3 กับ 2         |
| 4. 51 - 60 ปี              | 186   | 3.95      | .55 |          | คู่ 4 กับ 3         |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |          |                     |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 3.70      | .53 | 2.54     |                     |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 3.81      | .53 |          |                     |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 3.81      | .51 |          |                     |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 3.65      | .57 |          |                     |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 3.77      | .56 |          |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |          |                     |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 3.69      | .52 | 10.90**  | คู่ 1 กับ 2         |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 3.82      | .57 |          |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 3.89      | .49 |          | คู่ 3 กับ 1         |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 4.03      | .61 |          |                     |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |          |                     |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 3.74      | .56 | 3.56*    | คู่ 1 กับ 3         |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 3.75      | .53 |          |                     |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 3.87      | .51 |          |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 3.75      | .54 |          |                     |

\*p &lt; .05

\*p &lt; .01

## ตารางที่ 35 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์             | จำนวน | $\bar{X}$ | SD | F (t)  | คู่ที่พบความแตกต่าง         |
|-----------------------------------|-------|-----------|----|--------|-----------------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน</b> |       |           |    |        |                             |
| <b>อุดมศึกษา</b>                  |       |           |    |        |                             |
| 1 1 - 5 ปี                        | 325   | 3.68      | 49 | 8.39** | คู่ 1 กับ 5,<br>คู่ 2 กับ 6 |
| 2 6 - 10 ปี                       | 156   | 3.66      | 57 |        |                             |
| 3 11 - 15 ปี                      | 202   | 3.78      | 53 |        |                             |
| 4 16 - 20 ปี                      | 210   | 3.79      | 57 |        | คู่ 5 กับ 2<br>คู่ 6 กับ 1  |
| 5 21 - 25 ปี                      | 190   | 3.90      | 52 |        |                             |
| 6 มากกว่า 25 ปี                   | 130   | 3.94      | 54 |        |                             |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                |       |           |    |        |                             |
| 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย           | 215   | 3.85      | 53 | 1.52   | -                           |
| 2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์          | 135   | 3.79      | 48 |        |                             |
| 3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น              | 126   | 3.83      | 57 |        |                             |
| 4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่            | 163   | 3.75      | 59 |        |                             |
| 5 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์           | 61    | 3.80      | 46 |        |                             |
| 6 มหาวิทยาลัยมหิดล                | 171   | 3.67      | 56 |        |                             |
| 7 มหาวิทยาลัยศิลปากร              | 65    | 3.69      | 57 |        |                             |
| 8 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์        | 131   | 3.75      | 54 |        |                             |
| 9 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ      | 79    | 3.78      | 50 |        |                             |
| 10 มหาวิทยาลัยนเรศวร              | 21    | 3.94      | 56 |        |                             |
| 11 มหาวิทยาลัยบูรพา               | 36    | 3.81      | 48 |        |                             |
| 12 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี         | 10    | 3.71      | 53 |        |                             |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและค่าความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 10 วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ พบว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย มีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน อยู่ในมหาวิทยาลัยต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05



อาจารย์เพศต่างกัน อายุ ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบัน  
อุดมศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ  
0.01 อาจารย์สาขาวิชาต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง  
สถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า

อาจารย์เพศหญิงมีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพที่แข็งมีความเด่นชัดมากกว่า  
อาจารย์เพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อาจารย์ที่มีอายุมากคือ กลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพที่แข็ง  
มีความเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่อายุน้อยกว่าในทุกกลุ่มอายุคือ 41 - 50 ปี 21 - 30 ปี และ  
31 - 40 ปี อาจารย์กลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์รักอาชีพเด่นชัดกว่าอาจารย์  
กลุ่มอายุ 31 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่อยู่ในตำแหน่งรองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์มีวัฒนธรรม  
อาจารย์รักวิชาชีพที่เด่นชัดกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ  
0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษานานมีวัฒนธรรมอาจารย์รัก  
วิชาชีพที่แข็ง มีความเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาน้อย  
กว่า โดยพบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานนานกว่า 25 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์  
ทำงานนาน 21 - 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพที่แข็ง มีความชัดเจนมากกว่า  
อาจารย์ในกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานนาน 1 - 5 ปี และ 6 - 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทาง  
สถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพที่แข็งมีความเด่นชัด  
มากกว่าอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2.11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา อายุ สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t ) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|----------------------------|-------|-----------|-----|---------|---------------------|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |         |                     |
| 1. ชาย                     | 613   | 3.68      | .78 | 2.98**  | คู่ 1 กับ 2         |
| 2. หญิง                    | 600   | 3.80      | .71 |         |                     |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |         |                     |
| 1. 21 - 30 ปี              | 166   | 3.62      | .64 | 11.34** | คู่ 1 กับ 4         |
| 2. 31 - 40 ปี              | 384   | 3.61      | .75 |         | คู่ 2 กับ 4         |
| 3. 41 - 50 ปี              | 477   | 3.79      | .76 |         | คู่ 3 กับ 2         |
| 4. 51 - 60 ปี              | 186   | 3.96      | .72 |         |                     |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |         |                     |
| 1. ปริญญาตรี               | 130   | 3.69      | .74 | 1.07    | -                   |
| 2. ปริญญาโทในประเทศ        | 564   | 3.76      | .73 |         |                     |
| 3. ปริญญาโทต่างประเทศ      | 178   | 3.78      | .78 |         |                     |
| 4. ปริญญาเอกในประเทศ       | 104   | 3.62      | .73 |         |                     |
| 5. ปริญญาเอกต่างประเทศ     | 237   | 3.73      | .79 |         |                     |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |         |                     |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 3.71      | .72 | 1.99    | -                   |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 3.75      | .80 |         |                     |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 3.74      | .71 |         |                     |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 4.12      | .83 |         |                     |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |         |                     |
| 1. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ       | 363   | 3.72      | .76 | 2.20    | -                   |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 3.69      | .74 |         |                     |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 3.75      | .73 |         |                     |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 3.85      | .75 |         |                     |

\*P<.05 , \*\*P<.01

## ตารางที่ 36 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์                      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t)  | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|--|-------|-----------|-----|--------|---------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา</b> |       |           |     |        |                     |
| 1. 1 - 5 ปี                                | 325   | 3.65      | .70 | 7.26** | คู่ 1 กับ 5         |
| 2. 6 - 10 ปี                               | 156   | 3.62      | .78 |        | คู่ 2 กับ 6         |
| 3. 11 - 15 ปี                              | 202   | 3.60      | .76 |        | คู่ 3 กับ 6         |
| 4. 16 - 20 ปี                              | 210   | 3.81      | .78 |        |                     |
| 5. 21 - 25 ปี                              | 190   | 3.89      | .72 |        | คู่ 5 กับ 3         |
| 6. มากกว่า 25 ปี                           | 130   | 3.96      | .69 |        | คู่ 6 กับ 1         |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                         |       |           |     |        |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย                   | 215   | 3.64      | .70 | 2.05   | -                   |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์                  | 135   | 3.82      | .72 |        |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น                      | 126   | 3.83      | .75 |        |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่                    | 163   | 3.69      | .78 |        |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์                   | 61    | 3.68      | .70 |        |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล                        | 171   | 3.76      | .73 |        |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร                      | 65    | 3.91      | .82 |        |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์                | 131   | 3.65      | .77 |        |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ              | 79    | 3.83      | .80 |        |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร                      | 21    | 3.92      | .50 |        |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา                       | 36    | 3.50      | .76 |        |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี                 | 10    | 4.10      | .91 |        |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานและอันดับและความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 11 วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย พบว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่มีความเข้มแข็ง มีความเด่นชัดอยู่ในระดับมาก



อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขาวิชาและ มหาวิทยาลัยต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อาจารย์ที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า

อาจารย์เพศหญิงมีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อาจารย์ที่มีอายุมากมีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์กลุ่มที่มีอายุน้อย โดยพบว่าอาจารย์กลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 21 - 30 ปี และกลุ่มอายุ 31 - 40 ปี อาจารย์ในกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์ในกลุ่มอายุ 31 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษานานมีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาน้อย โดยผลการวิเคราะห์พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี, 6 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 21 - 25 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยแข็งและเด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงาน 1 - 5 ปี และ 11 - 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

## 4.2.2.12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผล

งานวิชาการตามสถานภาพส่วนตัวอาจารย์

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ เน้นผลงานวิชาการ ตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชา และมหาวิทยาลัย

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์      | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F ( t )  | คู่ที่พบความแตกต่าง                                   |
|----------------------------|-------|-----------|-----|----------|---|
| <b>เพศ</b>                 |       |           |     |          |   |
| 1 ชาย                      | 613   | 3.79      | .68 | (4.54)** | คู่ 1 กับ 2   |
| 2 หญิง                     | 600   | 3.61      | .71 |          |   |
| <b>อายุ</b>                |       |           |     |          |   |
| 1. 21 - 30 ปี              | 166   | 3.63      | .67 | 1.64     | -   |
| 2. 31 - 40 ปี              | 384   | 3.68      | .73 |          |   |
| 3. 41 - 50 ปี              | 477   | 3.69      | .67 |          |   |
| 4. 50 - 60 ปี              | 186   | 3.79      | .71 |          |   |
| <b>วุฒิการศึกษาสูงสุด</b>  |       |           |     |          |   |
| 1.ปริญญาตรี                | 130   | 3.50      | .76 | 4.97**   | คู่ 1 กับ 5   |
| 2.ปริญญาโทในประเทศ         | 564   | 3.69      | .68 |          |   |
| 3.ปริญญาโทต่างประเทศ       | 178   | 3.69      | .75 |          |   |
| 4.ปริญญาเอกในประเทศ        | 104   | 3.66      | .69 |          |   |
| 5.ปริญญาเอกต่างประเทศ      | 237   | 3.84      | .67 |          |   |
| <b>ตำแหน่งทางวิชาการ</b>   |       |           |     |          |   |
| 1. อาจารย์                 | 552   | 3.59      | .69 | 13.99**  | คู่ 1 กับ 3, คู่ 1 กับ 4,<br>คู่ 2 กับ 3, คู่ 2 กับ 4 |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์      | 402   | 3.69      | .72 |          |   |
| 3. รองศาสตราจารย์          | 240   | 3.88      | .65 |          |   |
| 4. ศาสตราจารย์             | 19    | 4.26      | .66 |          |   |
| <b>สาขาวิชา</b>            |       |           |     |          |   |
| 1.วิทยาศาสตร์ชีวภาพ        | 363   | 3.67      | .72 | 2.37     | คู่ 4 กับ 2, คู่ 4 กับ 3                              |
| 2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | 358   | 3.73      | .64 |          |   |
| 3. สังคมศาสตร์             | 275   | 3.79      | .68 |          |   |
| 4. มนุษยศาสตร์             | 217   | 3.56      | .77 |          |   |

\* p &lt; .05

\*\* p &lt; .01

## ตารางที่ 37 (ต่อ)

| สถานภาพส่วนตัวอาจารย์             | จำนวน | $\bar{X}$ | SD  | F (t) | คู่ที่พบความแตกต่าง |
|-----------------------------------|-------|-----------|-----|-------|---------------------|
| <b>ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน</b> |       |           |     |       |                     |
| <b>อุดมศึกษา</b>                  |       |           |     |       |                     |
| 1. 1 - 5 ปี                       | 325   | 3.70      | .68 | 1.97  | -                   |
| 2. 6 - 10 ปี                      | 156   | 3.58      | .81 |       |                     |
| 3. 11 - 15 ปี                     | 202   | 3.72      | .69 |       |                     |
| 4. 16 - 20 ปี                     | 210   | 3.66      | .67 |       |                     |
| 5. 21 - 25 ปี                     | 190   | 3.70      | .67 |       |                     |
| 6. มากกว่า 25 ปี                  | 130   | 3.83      | .68 |       |                     |
| <b>มหาวิทยาลัย</b>                |       |           |     |       |                     |
| 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย          | 215   | 3.70      | .70 | 2.37  |                     |
| 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์         | 135   | 3.68      | .71 |       |                     |
| 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น             | 126   | 3.86      | .66 |       |                     |
| 4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่           | 163   | 3.70      | .72 |       |                     |
| 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์          | 61    | 3.61      | .85 |       |                     |
| 6. มหาวิทยาลัยมหิดล               | 171   | 3.52      | .72 |       |                     |
| 7. มหาวิทยาลัยศิลปากร             | 65    | 3.57      | .66 |       |                     |
| 8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์       | 131   | 3.76      | .65 |       |                     |
| 9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ     | 79    | 3.76      | .65 |       |                     |
| 10. มหาวิทยาลัยนเรศวร             | 21    | 3.77      | .58 |       |                     |
| 11. มหาวิทยาลัยบูรพา              | 36    | 3.81      | .62 |       |                     |
| 12. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี        | 10    | 4.03      | .65 |       |                     |

\*P&lt;.05

\*\*P&lt;.01

การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตและความแปรปรวนของวัฒนธรรมอาจารย์ในองค์ประกอบที่ 12 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ พบว่าอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยมีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการที่มีความแข็ง มีความเด่นชัดอยู่ในระดับมาก



อาจารย์ที่มี อายุ ประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยต่าง  
กันมีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และสาขาวิชาต่างกัน  
มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การ  
ทดสอบความแตกต่างรายคู่พบดังนี้

อาจารย์เพศชายมีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการที่แข็ง มีความเด่น  
ชัดกว่าอาจารย์เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกจากต่างประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงาน  
ทางวิชาการที่แข็ง มีความชัดเจนมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับศาสตราจารย์ มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผล  
งานวิชาการที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์  
อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ  
ที่แข็ง มีความเด่นชัดกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างมีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และ  
เทคโนโลยีมีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการที่แข็ง มีความเด่นชัดมากกว่า  
อาจารย์สาขาวิชามนุษยศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

#### 4.2.13 สรุปการวิเคราะห์วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทย ตามกรอบแนวคิด

จากกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวัฒนธรรมอาจารย์ซึ่งผู้วิจัยประมวลจากงานวิจัยต่างๆ ที่พบว่า สาขาวิชา วุฒิการศึกษา ตำแหน่งวิชาการ อายุ เพศ และประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษาของอาจารย์ มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมอาจารย์ ซึ่งผลจากการวิจัยสรุปได้ดังข้อค้นพบในตารางที่ 38 - 45



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์โดยรวมและวัฒนธรรมกลุ่มย่อย ตามสถานภาพของอาจารย์

| สถานภาพอาจารย์    | C       | C1       | C2      | C3       | C4      | C5      | C6      | C7       | C8      | C9       | C10      | C11      | C12      |
|-------------------|---------|----------|---------|----------|---------|---------|---------|----------|---------|----------|----------|----------|----------|
|                   | F(t)    | F(t)     | F(t)    | F(t)     | F(t)    | F(t)    | F(t)    | F(t)     | F(t)    | F(t)     | F(t)     | F(t)     | F(t)     |
| เพศ               | (1.86)  | (5.98)** | (2.20)* | (3.55)** | (.63)   | (1.24)  | (.61)   | (4.06)** | (1.56)  | (3.24)** | (2.44)** | (2.98)** | (4.54)** |
| อายุ              | 14.40** | 16.37**  | 20.06** | 5.04**   | 14.27** | 3.83*   | 11.22** | 1.07     | 18.10** | 12.83**  | 11.55**  | 11.34**  | 1.64     |
| สาขาวิชา          | 3.16*   | 8.83**   | 2.49    | 1.93     | 1.76    | 10.21** | 8.16**  | 22.11**  | 2.33    | 1.26     | 3.56*    | 2.20     | 2.37*    |
| วุฒิการศึกษา      | 3.89**  | 29.15**  | 5.99**  | .61      | 3.70**  | 6.22**  | 7.21**  | .90      | 5.06**  | 12.83**  | 2.54     | 1.07     | 4.97**   |
| ตำแหน่งทางวิชาการ | 7.13**  | 40.51**  | 5.49**  | .35      | 5.16    | 1.27    | 3.96    | 1.71     | 1.31    | 8.73**   | 10.90**  | 1.99     | 13.99**  |
| ประสบการณ์ทำงาน   | 7.56**  | 7.35**   | 11.73** | 1.68     | 6.67**  | 2.08    | 4.83**  | .74      | 10.14** | 1.85     | 8.39**   | 7.26**   | 1.97     |
| มหาวิทยาลัย       | 3.16    | 2.24     | 2.67    | 2.30     | 2.39    | 2.87    | 3.35    | 5.58*    | 3.15    | 1.41     | 1.52     | 2.05     | 2.37     |

\* P < .05

\*\* P < .01

| C  | วัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยโดยภาพรวม | C5 | วัฒนธรรมอาจารย์ในความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา | C10 | วัฒนธรรมอาจารย์ที่ปรึกษา          |
|----|--|----|---|-----|-----------------------------------|
| C1 | วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม    | C6 | วัฒนธรรมอาจารย์ในความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                 | C11 | วัฒนธรรมอาจารย์นุรักษ์วัฒนธรรมไทย |
| C2 | วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน                   | C7 | วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                         | C12 | วัฒนธรรมอาจารย์ในผลงานวิชาการ     |
| C3 | วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร               | C8 | วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                 |     |                                   |
| C4 | วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย              | C9 | วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                   |     |                                   |



จากตารางที่ 38 สรุปผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ตามสถานภาพอาจารย์ พบว่า ทุกตัวแปรที่ศึกษามีผลให้อาจารย์มีวัฒนธรรมที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบความแตกต่างดังนี้

#### 1. ตัวแปรเพศ

พบว่า อาจารย์เพศชายและเพศหญิง มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน 8 ด้าน แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ใน 7 ด้าน คือ

วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร

วัฒนธรรมอาจารย์สนใจการเมืองและสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ

สำหรับวัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบันพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

#### 2. ตัวแปรอายุ

พบว่าอาจารย์กลุ่มอายุต่างกัน มีความแตกต่างในวัฒนธรรมอาจารย์ 10 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในวัฒนธรรมอาจารย์ 9 ด้าน คือ

วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน

วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร

วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์

วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา

วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

สำหรับวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา

พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

### 3. ตัวแปรสาขาวิชา

พบว่าอาจารย์ต่างสาขาวิชา มีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกัน 7 ด้าน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในวัฒนธรรมอาจารย์ 5 ด้านคือ

วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์

วัฒนธรรมอาจารย์สนใจการเมืองและสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

และพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 2 ด้านคือ วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ

### 4. ตัวแปรวุฒิการศึกษาสูงสุดของอาจารย์

พบว่าอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในวัฒนธรรมอาจารย์ 8 ด้านคือ

วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน

วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์

วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา

วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ

#### 5. ตัวแปรตำแหน่งทางวิชาการ

พบว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ใน 5 ด้านคือ

วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน

วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ

#### 6. ตัวแปรประสบการณ์การทำงานในสถาบันอุดมศึกษา

พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกัน 8 ด้าน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ใน 7 ด้านคือ

วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน

วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย

วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์

วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา

วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

และพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 1 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์สนใจการเมืองและสังคม

#### 7. ตัวแปรมหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่อยู่ต่างมหาวิทยาลัย พบว่ามีความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์เพียงด้านเดียวคือ วัฒนธรรมอาจารย์สนใจการเมืองและสังคม โดยพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกันในอาจารย์ต่างมหาวิทยาลัย



ตารางที่ 39 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์เพศชายและหญิง\*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | ความแตกต่างที่พบ |
|--|------------------|
| 1. อาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                           | ชาย > หญิง       |
| 2. อาจารย์รักสถาบัน  | หญิง > ชาย       |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | ชาย > หญิง       |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | ไม่พบความแตกต่าง |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | ไม่พบความแตกต่าง |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                     | ไม่พบความแตกต่าง |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ชาย > หญิง       |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | ไม่พบความแตกต่าง |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | ชาย > หญิง       |
| 10. อาจารย์รักวิชาชีพ  | หญิง > ชาย       |
| 11. อาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | หญิง > ชาย       |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ                               | ชาย > หญิง       |

\* ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 25-37

จากตารางที่ 39 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ด้านต่างๆ ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง พบว่า อาจารย์ชายมีวัฒนธรรมที่แข็ง มีความเด่นชัดกว่าอาจารย์หญิง 5 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ

อาจารย์หญิงมีวัฒนธรรมที่แข็งมีความเด่นชัดกว่าอาจารย์ชาย 3 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ และวัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 40 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอายุกลุ่มอายุต่าง ๆ \*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | กลุ่มอายุและความแตกต่างที่พบ  |
|--|---|
| 1. อาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                           | 31-40 ปี > 21-30 ปี, 51-60 ปี > 31-40 ปี<br>41-50 ปี > 21-30 ปี, 51-60 ปี > 41-50 ปี<br>51-60 ปี > 21-30 ปี |
| 2. อาจารย์รักษสถาบัน   | 51-60 ปี > 21-30 ปี, 41-50 ปี > 21-30 ปี<br>51-60 ปี > 31-40 ปี, 41-50 ปี > 31-40 ปี<br>51-60 ปี > 41-50 ปี |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | 51-60 ปี > 41-50 ปี 41-50 ปี > 21-30 ปี   |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | 41-50 ปี > 21-30 ปี 41-50 ปี > 21-30 ปี<br>51-60 ปี > 31-40 ปี, 41-50 ปี > 31-40 ปี                         |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | 51-60 ปี > 31-40 ปี   |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                     | 21-30 ปี > 31-40 ปี, 51-60 ปี > 41-50 ปี<br>21-30 ปี > 41-50 ปี   |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | 51-60 ปี > 21-30 ปี, 41-50 ปี > 21-30 ปี<br>51-60 ปี > 31-40 ปี, 41-50 ปี > 31-40 ปี<br>51-60 ปี > 41-50 ปี |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | 51-60 ปี > 21-30 ปี   |
| 10. อาจารย์รักวิชาชีพ  | 51-60 ปี > 21-30 ปี, 41-50 ปี > 21-30 ปี<br>51-60 ปี > 31-40 ปี<br>51-60 ปี > 41-50 ปี                      |
| 11. อาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | 51-60 ปี > 21-30 ปี, 41-50 ปี > 31-40 ปี<br>51-60 ปี > 31-40 ปี   |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                  | ไม่พบความแตกต่าง  |

\* ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 25 - 37

จากตารางที่ 40 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ด้านต่างๆ ระหว่างอาจารย์กลุ่มอายุต่างๆ พบว่าอาจารย์กลุ่มอายุต่างกันมีวัฒนธรรมต่างกัน 10 ด้าน โดยภาพรวมพบว่า อาจารย์ที่มีอายุมากกว่ามีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เด่นชัดกว่าอาจารย์อายุน้อยกว่า ในเกือบทุกด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(9 ด้าน) ยกเว้นเพียงด้านเดียว คือ วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ ที่พบว่า อาจารย์กลุ่มอายุน้อย (21-30 ปี) และอาจารย์กลุ่มอายุมาก (51-60 ปี) มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างที่แข็งมีความเด่นชัดกว่าอาจารย์กลุ่มอายุอื่นๆ

สำหรับวัฒนธรรมอาจารย์ อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการไม่พบความแตกต่างในอาจารย์กลุ่มอายุต่างๆ



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 41 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์ที่มีตำแหน่ง  
ทางวิชาการต่างกัน\*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | ตำแหน่งทางวิชาการและความแตกต่างที่พบ   |
|--|--|
| 1. อาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                           | ศาสตราจารย์ > อาจารย์<br>รองศาสตราจารย์ > อาจารย์<br>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ > อาจารย์<br>รองศาสตราจารย์ > ผู้ช่วยศาสตราจารย์     |
| 2. อาจารย์รักษาสถาบัน  | ผู้ช่วยศาสตราจารย์ > อาจารย์   |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์<br>ระหว่างอาจารย์                 | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | ศาสตราจารย์ > รองศาสตราจารย์<br>ศาสตราจารย์ > ผู้ช่วยศาสตราจารย์<br>ศาสตราจารย์ > อาจารย์                                    |
| 10. อาจารย์รักวิชาชีพ  | รองศาสตราจารย์ > อาจารย์<br>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ > อาจารย์   |
| 11. อาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                  | ศาสตราจารย์ > อาจารย์<br>ศาสตราจารย์ > ผู้ช่วยศาสตราจารย์<br>รองศาสตราจารย์ > ผู้ช่วยศาสตราจารย์<br>รองศาสตราจารย์ > อาจารย์ |

\* ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 25 - 37

จากตารางที่ 41 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันพบว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกัน 5 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ โดยภาพรวมพบว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการสูงกว่ามีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านที่พบว่าความแตกต่างกัน เด่นชัดกว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการน้อยกว่า



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์

ระดับการศึกษาต่าง ๆ \*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | ระดับการศึกษาและความแตกต่างที่พบ   |
|--|--|
| 1. อาจารย์นักวิชาการ<br>และบริการสังคม                       | ปริญญาโทในประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาโทต่างประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาเอกในประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาโทในประเทศ<br>ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาโทต่างประเทศ |
| 2. อาจารย์รักษสถาบัน   | ปริญญาโทในประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาเอกในประเทศ > ปริญญาตรี  |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาตรี  |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | ปริญญาโทในประเทศ > ปริญญาเอกในประเทศ<br>ปริญญาโทต่างประเทศ > ปริญญาเอกในประเทศ<br>ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาเอกในประเทศ  |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์<br>ระหว่างอาจารย์                 | ปริญญาตรี > ปริญญาโทในประเทศ<br>ปริญญาตรี > ปริญญาโทต่างประเทศ<br>ปริญญาตรี > ปริญญาเอกในประเทศ<br>ปริญญาตรี > ปริญญาเอกต่างประเทศ   |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ไม่พบความแตกต่าง   |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | ปริญญาโทในประเทศ > ปริญญาเอกในประเทศ   |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพ<br>ทางวิชาการ                     | ปริญญาเอกในประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาตรี<br>ปริญญาเอกในประเทศ > ปริญญาโทในประเทศ<br>ปริญญาเอกในประเทศ > ปริญญาโทต่างประเทศ   |



## ตารางที่ 42 (ต่อ)

| วัฒนธรรมอาจารย์               | ระดับการศึกษาและความแตกต่างที่พบ         |
|-------------------------------|--|
|                               | ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาโทในประเทศ   |
|                               | ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาโทต่างประเทศ |
| 10. อาจารย์รักรักษาชีพ        | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 11. อาจารย์อนุรักษวัฒนธรรมไทย | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานวิชาการ   | ปริญญาเอกต่างประเทศ > ปริญญาตรี          |

\* ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 25 - 37

จากตารางที่ 42 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ด้านต่างๆ ระหว่างอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกัน 8 ด้าน โดยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่ามีวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคมที่เด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำกว่า ทั้งวุฒิการศึกษาจากในประเทศและต่างประเทศ

อาจารย์ที่จบปริญญาโทและปริญญาเอกในประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบันเด่นชัดกว่าอาจารย์การศึกษาระดับปริญญาตรี

อาจารย์วุฒิปริญญาเอกต่างประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตยเด่นชัดกว่าอาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาจารย์ที่จบการศึกษาปริญญาโททั้งในประเทศและต่างประเทศ และอาจารย์ที่จบการศึกษาปริญญาเอกต่างประเทศ มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาเด่นชัดกว่าอาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศ

อาจารย์วุฒิมหาบัณฑิต มีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์เด่นชัดกว่าอาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งในและต่างประเทศ

อาจารย์วุฒิปริญญาเอกทั้งในและต่างประเทศมีวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการที่เด่นชัดกว่าอาจารย์ที่จบปริญญาตรี และปริญญาโททั้งในและต่างประเทศ

ตารางที่ 43 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์  
ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาต่างกัน \*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | ประสบการณ์ความแตกต่างที่พบ  |
|--|---|
| 1. อาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                           | มากกว่า 25 ปี > 1-5 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 6-10 ปี<br>มากกว่า 16-20 ปี > 1-5 ปี  |
| 2. อาจารย์รักสถาบัน  | มากกว่า 25 ปี > 1-5 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 6-10 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 11-15 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 16-20 ปี<br>มากกว่า 21-25 ปี > 1-5 ปี                              |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | มากกว่า 25 ปี > 1-5 ปี<br>มากกว่า 21-25 ปี > 1-5 ปี   |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์<br>ระหว่างอาจารย์                 | มากกว่า 1-5 ปี > 11-15 ปี<br>มากกว่า 1-5 ปี > 16-20 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 11-15 ปี  |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | มากกว่า 25 ปี > 1-5 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 6-10 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 11-15 ปี<br>มากกว่า 25 ปี > 21-25 ปี<br>มากกว่า 16-20 ปี > 1-5 ปี<br>มากกว่า 16-20 ปี > 1-5 ปี |

## ตารางที่ 43 (ต่อ)

| วัฒนธรรมอาจารย์                      | ประสบการณ์ความแตกต่างที่พบ  |
|--------------------------------------|-----------------------------|
|                                      | มากกว่า 16-20 ปี > 6-10 ปี  |
|                                      | มากกว่า 16-20 ปี > 11-55 ปี |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ | ไม่พบความแตกต่าง            |
| 10. อาจารย์รักวิชาชีพ                | มากกว่า 25 ปี > 1-5 ปี      |
|                                      | มากกว่า 25 ปี > 6-10 ปี     |
|                                      | มากกว่า 21-25 ปี > 1-5 ปี   |
|                                      | มากกว่า 21-25 ปี > 6-10 ปี  |
| 11. อาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย       | มากกว่า 25 ปี > 1-5 ปี      |
|                                      | มากกว่า 25 ปี > 6-10 ปี     |
|                                      | มากกว่า 25 ปี > 11-15 ปี    |
|                                      | มากกว่า 21-25 ปี > 1-5 ปี   |
|                                      | มากกว่า 21-25 ปี > 11-15 ปี |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานวิชาการ          | ไม่พบความแตกต่าง            |

\* รวบรวมละเอียดได้จากตารางที่ 25 - 37

จากตารางที่ 43 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ด้านต่างๆ ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาต่างกัน พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีวัฒนธรรมต่างกัน 7 ด้าน โดยภาพรวมแล้ว พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า มีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านที่พบว่าแตกต่างกัน เด่นชัดกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ยกเว้น วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ พบว่า อาจารย์กลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย คือ 1-5 ปี มีวัฒนธรรมอาจารย์ด้านนี้เด่นชัดกว่าอาจารย์กลุ่มอายุ 11-15 ปี และ 16-20 ปี และอาจารย์กลุ่มที่มีประสบการณ์มากกว่า 25ปี มีวัฒนธรรมเน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์เด่นชัดกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี



ตารางที่ 44 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์สาขาวิชาต่าง ๆ \*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | สาขาวิชาและความแตกต่างที่พบ   |
|--|---|
| 1. อาจารย์นักวิชาการ<br>และบริการสังคม                       | สังคมศาสตร์ > วิทยาศาสตร์ชีวภาพ<br>วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี > มนุษยศาสตร์<br>สังคมศาสตร์ > มนุษยศาสตร์             |
| 2. อาจารย์รักษสถาบัน   | สังคมศาสตร์ > วิทยาศาสตร์ชีวภาพ<br>มนุษยศาสตร์ > วิทยาศาสตร์ชีวภาพ<br>วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี > วิทยาศาสตร์ชีวภาพ |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | วิทยาศาสตร์ชีวภาพ > สังคมศาสตร์<br>วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี > สังคมศาสตร์<br>มนุษยศาสตร์ > สังคมศาสตร์             |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์<br>ระหว่างอาจารย์                 | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพ<br>ทางวิชาการ                     | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 10. อาจารย์รักวิชาชีพ  | สังคมศาสตร์ > วิทยาศาสตร์ชีวภาพ   |
| 11. อาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | ไม่พบความแตกต่าง  |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                  | สังคมศาสตร์ > มนุษยศาสตร์<br>วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี > มนุษยศาสตร์  |

\* ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 25 - 37

ตารางที่ 44 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ด้านต่างๆ ระหว่างอาจารย์สาขาวิชาต่างๆ พบว่า อาจารย์ต่างสาขาวิชามีวัฒนธรรมอาจารย์ต่างกัน 5 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ โดยพบว่า

อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพใน 3 ด้าน คือ วัฒนธรรมนักวิชาการและบริการสังคม วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ และมีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เด่นชัดกว่าสาขาวิชามนุษยศาสตร์ 2 ด้าน คือวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ

อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัฒนธรรมอาจารย์ที่เด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิชามนุษยศาสตร์ 2 ด้าน คือ วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม และวัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานวิชาการ และวัฒนธรรมที่เด่นชัดกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และสาขาสังคมศาสตร์ คือ วัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบัน และวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร

อาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารที่เด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาสังคมศาสตร์

อาจารย์สาขาวิชามนุษยศาสตร์มีวัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหารเด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และมีวัฒนธรรมอาจารย์รักษสถาบันเด่นชัดกว่าอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

ตารางที่ 45 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ \*

| วัฒนธรรมอาจารย์  | มหาวิทยาลัยและความแตกต่าง                |
|--|--|
| 1. อาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม                           | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 2. อาจารย์รักษสถาบัน   | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 3. อาจารย์มุ่งงานบริหาร                                      | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 4. อาจารย์นักประชาธิปไตย                                     | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 5. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่าง<br>อาจารย์และนิสิตนักศึกษา | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 6. อาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์                     | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 7. อาจารย์สนใจสังคมและการเมือง                               | ธรรมศาสตร์ > จุฬาฯ<br>ธรรมศาสตร์ > มหิดล |
| 8. อาจารย์ยึดมั่นศาสนา                                       | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 9. อาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ                         | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 10. อาจารย์รักวิชาชีพ  | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 11. อาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย                               | ไม่พบความแตกต่าง                         |
| 12. อาจารย์เน้นผลงานวิชาการ                                  | ไม่พบความแตกต่าง                         |

\* ดูรายละเอียดได้จากตารางที่ 25 - 37

จากตารางที่ 45 สรุปความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์ด้านต่างๆ ระหว่างอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยต่างๆ พบว่า อาจารย์ต่างมหาวิทยาลัย มีความแตกต่างของวัฒนธรรมอาจารย์เพียงด้านเดียวคือ วัฒนธรรมอาจารย์สนใจสังคมและการเมือง โดยพบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีวัฒนธรรมสนใจสังคมและการเมืองเด่นชัดกว่าอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล



## ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาจารย์สถาบัน อุดมศึกษาไทย

ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก การเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษา ในฐานะอาจารย์ การสังเกต การพูดคุย ชักถามในประเด็นที่สนใจจากอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์หากลุ่มคำ การจำแนกประเภทกลุ่มคำและสร้างข้อสรุป นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบวัฒนธรรมอาจารย์ดังนี้

### 1. วัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม

วัฒนธรรมอาจารย์ที่นักวิชาการและบริการสังคมที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าเป็นวัฒนธรรมที่ร่วมกันอยู่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต ยืนยันข้อค้นพบเชิงปริมาณดังกล่าวที่พบว่าอาจารย์ที่มีความเป็นนักวิชาการ มีผลงานทางวิชาที่ปรากฏแก่สาธารณชนทั้งงานด้านวิจัย งานแต่งเรียบเรียงตำรา เขียนบทความวิชาการหรือมีงานเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ มักได้รับเชิญเป็นวิทยากร เป็นผู้ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาที่เป็นงานบริการวิชาการแก่สังคม ในการเชิญอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเป็นวิทยากร ผู้เชิญจะพิจารณาคุณสมบัติทางวิชาการดังกล่าว แล้วจะติดต่อทาบถามเป็นส่วนตัวก่อน เมื่อตกลงแล้วจึงมีหนังสือเชิญอย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง การเชิญวิทยากรมายังหน่วยงานโดยให้มหาวิทยาลัยหรือคณะจัดสรรบุคคลที่เหมาะสมไปเป็นวิทยากรให้หน่วยงานอื่น พบน้อยมากบางหน่วยงานตั้งหน่วยเอกชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่ประสานงานโดยมีคณะกรรมการพิจารณาว่าเรื่องที่มีผู้เสนอเข้ามา ควรมอบหมายให้ใครทำและวางแผนโครงการบริการในการต่างๆของหน่วยงาน การทำงานบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาที่พบมี 2 ลักษณะ คือ งานบริการวิชาการที่ได้รับค่าตอบแทน เช่น การเป็นวิทยากรในบริษัทหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ หรือหน่วยงานรัฐบาลด้วยกันซึ่งค่าตอบแทนแตกต่างกันไปกับการทำงานบริการวิชาการที่ไม่ได้ค่าตอบแทน อาจารย์ทำงานบริการวิชาการในลักษณะใดขึ้นอยู่กับอาจารย์แต่ละคน ไม่ว่าจะอยู่สาขาวิชาใด อาจารย์บางคนทำงานบริการ

วิชาการ โดยไม่ได้คำนึงถึงค่าตอบแทน โดยให้เหตุผลว่า"ที่แล้วสบายใจกว่า ภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือ และอย่างน้อยก็ได้สร้างอะไรให้กับสังคมบ้าง"

อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา ตระหนักว่างานบริการวิชาการเป็นหน้าที่หนึ่งของอาจารย์ ซึ่งทุกสาขาวิชาเห็นพ้องกันว่าเป็นหน้าที่รอง หน้าที่หลักของอาจารย์ คืองานสอนและการทำวิจัย ผู้บริหารระดับคณบดีสาขาสังคมศาสตร์ท่านหนึ่ง กล่าวว่า "เธอจะทำอะไรก็ตามที่จะต้องสอนเสียก่อน" อาจารย์อีกท่านหนึ่งในสาขาเดียวกันกล่าวว่า "งานสอนเป็น priority แรกของอาจารย์ งานบริการวิชาการเป็นงานที่ตามมาภายหลัง" อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล่าวว่า "อาจารย์ยังให้เวลากับงานสอน อาจารย์สอน 90% ทำวิจัย ทำงานบริหารและทำงานบริการ วิชาการ 10% " อาจารย์ทางวิทยาศาสตร์เน้นผลงานวิชาการเป็นหลัก คือสอนและทำวิจัยมากกว่าการทำงานบริการวิชาการ"

ลักษณะงานบริการวิชาการของอาจารย์แต่ละสาขาวิชา มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ที่คล้ายคลึงกัน คือ อาจารย์ทุกสาขาวิชาทำงานบริการวิชาการ ด้วยการได้รับเชิญเป็นวิทยากร การจัดประชุมสัมมนา จัดอบรมให้กับหน่วยงานทั้งภาคเอกชนและรัฐบาล การเขียนบทความเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ งานบริการวิชาการดังกล่าวพบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานบริการวิชาการที่จัดให้กับบุคคลในกลุ่มวิชาชีพเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน เช่น คณะศึกษาศาสตร์จัดอบรมการสอนคณิตศาสตร์สำหรับครูประถมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์จัดอบรมการสอนภาษาอังกฤษแก่อาจารย์มัธยมศึกษา หรือมักคุเทศก์ การติดตั้งโปรแกรมให้กับหน่วยงานต่างๆ ของอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น งานบริการวิชาการที่จัดสำหรับประชาชน พบมากในสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีบางสาขา และสาขาสังคมศาสตร์บางสาขา เช่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ อาจารย์แพทย์ อาจารย์พยาบาล อาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ อาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ อาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ ทำงานบริการวิชาการกับประชาชนอยู่เป็นประจำ โดยถือเป็นหน้าที่หลักควบคู่กับการสอน อาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้ออกไปให้คำปรึกษาแนะนำในสถานเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ควบคู่กับการสอนและการฝึกงานของนิสิตเช่นเดียวกัน



อาจารย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเกษตรศาสตร์ทำงานบริการวิชาการด้วยการออกไปให้คำแนะนำกับเกษตรกรโดยตรง อาจารย์นิติศาสตร์จัดศูนย์ให้คำปรึกษากฎหมายสำหรับประชาชน อาจารย์ด้านจิตรกรรม ศิลปกรรม ทำผลงานวิชาการในรูปการจัดแสดงงานสร้างสรรค์ต่างๆ เช่น การแสดงละคร แสดงผลงานประดิษฐ์งานสร้างสรรค์ต่างๆ เวลาที่อาจารย์ใช้ในการทำงานบริการวิชาการขึ้นอยู่กับลักษณะงานเป็นหลัก บางโครงการจัดทำในเวลาราชการ บางงานทำในช่วงเย็นหลังเวลาเวลาราชการ ทำในวันหยุดราชการ หรือช่วงปิดภาคการศึกษา เป็นต้น อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าการทำงานบริการวิชาการช่วยให้อาจารย์ได้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ในการสอน และยังยินดีให้ความร่วมมือในการทำงานบริการวิชาการที่สอดคล้องกับศาสตร์ในสาขาวิชาของตน

ลักษณะของวัฒนธรรมอาจารย์นักวิชาการและบริการสังคม จากข้อค้นพบนอกจากการทำงานทางด้านบริการวิชาการดังกล่าวแล้ว ยังมีลักษณะเด่นที่การทำงานวิจัย และการนำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบการสอน ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยพบว่า อาจารย์ทุกสาขาวิชายังทำงานวิจัยไม่มาก แม้อาจารย์ส่วนใหญ่จะมีความเชื่อว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการเกิดจากผลการวิจัยของอาจารย์ ผู้ให้ข้อมูลหลักทุกสาขาวิชากล่าวว่า ปัจจุบันอาจารย์สนใจทำงานวิจัยกันมากขึ้น เพราะอาจารย์เห็นคุณค่าของงานวิจัยมากขึ้น หน่วยงานให้ความสำคัญมากขึ้น อาจารย์รุ่นพี่ทำตัวอย่างให้เห็นและดึงอาจารย์รุ่นน้องมาร่วมทีมวิจัย และผลงานวิจัยสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานเพื่อเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการได้ การที่อาจารย์ทำวิจัยน้อย ผู้ให้ข้อมูลหลัก กล่าวถึงเหตุผลว่าเป็นเพราะ "มีภาระด้านงานสอนมากเกินไป จนอาจารย์ไม่มีเวลาคิดและทำงานวิจัย" "อาจารย์ทุ่มเทกับการสอนจนอ่อนวิจัย" อาจารย์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล่าวว่า ที่ทำวิจัยน้อยเพราะไม่ค่อยได้รับความสะดวกในเรื่องอุปกรณ์และงบประมาณ อาจารย์ทางด้านศิลปกรรม ไม่ค่อยสนใจทำงานวิจัย เพราะไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย ไม่ถนัดในการเขียนรายงาน หรือเอกสารต่างๆ จะให้ความสนใจในงานประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ในศาสตร์ของตนมากกว่า ซึ่งเป็นการทำงานวิจัยในศาสตร์โดยไม่จำเป็นต้องเขียนรายงานตามระเบียบวิธีวิจัย ลักษณะการทำงานวิจัยของอาจารย์ส่วนมากยังเป็นการทำงานวิจัยเป็นทีมเฉพาะอาจารย์ในศาสตร์ของตน มีเพียงส่วนน้อยที่ทำงานวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชา



ด้านความสัมพันธ์ระหว่างงานวิจัยกับงานสอน อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า การทำงานวิจัยจะช่วยให้อาจารย์สอนได้ดีขึ้น เพราะได้องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัย และได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารต่างๆ เพื่อประกอบการทำวิจัย อาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีความเชื่อเป็น 2 แนวทาง บางกลุ่มมีความเชื่อว่าการทำวิจัยเป็นผลดีต่อการสอนด้วยเหตุผลดังกล่าว แต่บางกลุ่มเห็นว่าการทำวิจัยทำให้อาจารย์ทุ่มเทกับงานสอนน้อยลง ทำให้งานสอนด้อยคุณภาพลงได้ เป้าหมายของการทำวิจัยของอาจารย์ จำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ อาจารย์ทำวิจัย เพราะต้องการแสวงหาคำตอบในปัญหาหรือข้อสงสัย อาจารย์บางกลุ่มทำวิจัย โดยมีเป้าหมายหลักที่นำไปใช้เป็นผลงานขอตำแหน่งทางวิชาการ นอกจากนี้ยังมีอาจารย์บางกลุ่มทำงานวิจัยโดยมีเป้าหมายแอบแฝงอยู่ที่คำตอบแทนที่สูง

## 2. วัฒนธรรมอาจารย์รักสถาบัน

พบว่าอาจารย์ในสถาบันที่เก่า มีกำเนิดมานาน มีความภูมิใจในศักดิ์ศรี ความเก่าแก่ และเอกลักษณ์ของสถาบัน และในสถาบันที่เก่าแก่นี้ยังพบว่า มีอาจารย์เป็นจำนวนมากที่เป็นศิษย์เก่า ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวว่า ศิษย์เก่าจะแสดงออกถึงความรักสถาบันมากกว่าอาจารย์ที่จบจากสถาบันอื่น อาจารย์ที่มีความรักสถาบัน มักจะแนะนำตัวเองต่อผู้อื่น อย่างภาคภูมิใจว่าเป็นอาจารย์สถาบันที่ปฏิบัติงาน นิยมใช้ของที่มีสัญลักษณ์ของสถาบัน มาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ มักแสดงความชื่นชมในจุดแข็งของมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานอยู่ แต่ในทางตรงกันข้ามอาจารย์บางกลุ่มไม่ค่อยภาคภูมิใจในสถาบันที่ปฏิบัติงานเห็นว่าสถาบันของตนเองมีจุดด้อยหลายประการ ไม่ค่อยให้ความสนใจในความเป็นไปในมหาวิทยาลัย ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยยกเว้นในกรณีที่เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงาน

## 3. วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งงานบริหาร

อาจารย์มหาวิทยาลัยในทุกสาขาสวนใหญ่ ไม่ค่อยสนใจทำงานบริหาร โดยให้ความสำคัญเห็นว่า งานบริหารไม่ใช่หน้าที่ของอาจารย์ อาจารย์ควรทำหน้าที่เชิงวิชาการ คือ สอนหนังสือ

ทำวิจัย ให้บริการวิชาการ การทำงานบริหารเบียดบังเวลาพัฒนางานวิชาการ การทำงานบริหาร จะต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย การอยู่ในตำแหน่งบริหารไม่มีความแน่นอน ไม่มีผลตอบแทนที่ดึงดูดใจได้มากพอ และอาจารย์ไม่ถนัดในการทำงานด้านบริหาร เพราะได้รับการฝึกฝนอบรม ให้เป็นนักวิชาการมากกว่าเป็นผู้บริหาร และในกระบวนการทำงาน ก็ไม่มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานบริหารให้ด้วย อาจารย์ที่สนใจงานบริหาร แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีอาจารย์บางกลุ่มที่มีความสนใจในการทำงานบริหาร เห็นว่าอาจารย์ควรมีส่วนร่วมในการทำงานบริหาร การดำรงตำแหน่งบริหารถือว่าเป็นเกียรติยศของผู้เป็นอาจารย์แสดงถึงความสามารถและการยอมรับในหมู่นักวิชาการ อาจารย์กลุ่มนี้จะสนใจติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ ยินดีช่วยทำงานบริหารตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้สนใจทำงานบริหารมักเป็นผู้มีประสบการณ์ มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือเป็นอาจารย์ระดับ 7-8 ซึ่งเป็นข้าราชการระดับกลาง อาจารย์อาวุโสมากไม่ค่อยลงมาทำงานบริหาร คนใหม่ยังมีประสบการณ์น้อย อาจารย์วัยกลางๆ ต้องเข้ามารับผิดชอบงานบริหารเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์ที่เก่งมีความสามารถทางวิชาการมักจะถูกดึงไปเป็นผู้บริหาร นอกจากนั้นระบบอาวุโสยังมีอิทธิพลในการเลือกผู้บริหาร แต่ถ้าผู้บริหารมีอาวุโสน้อยกว่า ก็ยอมรับกันตามบทบาทในหน้าที่ ตำแหน่งผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชา อาจารย์ไม่ค่อยสนใจที่จะเป็น แต่ในระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัยยังคงมีการแข่งขันกันสูง

#### 4. วัฒนธรรมอาจารย์นักประชาธิปไตย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าอาจารย์ทางสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ มีลักษณะการพูดตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อมได้ก็ได้อาจไม่ได้พูดกันตามข้อมูล จึงไม่ค่อยโต้แย้งกันมาก ตัดสินกันตามข้อมูลและเหตุผลของคนส่วนมากโต้แย้งกันแล้วไม่โกรธกัน ยอมรับความแตกต่างได้ อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์บางสาขาวิชาไม่ค่อยพูดกันตรงๆ มีความเกรงใจ โดยเฉพาะกับผู้อาวุโส กลัวการขัดใจกัน ยังยึดถือเรื่องศักดิ์ศรี หน้าตา กลัวเสียหน้า แม้ในเรื่องทางวิชาการ อาจารย์บางกลุ่มขัดแย้งกันเรื่องทางวิชาการ และนำมาเป็นเรื่องขัดใจกันทางส่วนตัวด้วย บางคนไม่พูดในที่ประชุมแต่



ชอบแสดงความคิดเห็นนอกห้องประชุม การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้หลักประชาธิปไตย ยอมรับเสียงข้างมาก แม้ส่วนตัวจะไม่เห็นด้วยก็ตาม

#### 5. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษา

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตนักศึกษาพบว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะการจัดการเรียนการสอน เช่น สาขาวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติงาน เช่น สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ อาจารย์และนิสิตนักศึกษา จะมีความสนิทสนมกันเพราะการฝึกงาน การเรียนการสอนดังกล่าวอาจารย์และนิสิตนักศึกษาต้องใกล้ชิดกัน บางครั้งต้องสอนกันตัวต่อตัว บางสาขาวิชาต้องไปกินนอนด้วยกัน สาขาวิชาที่การเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นการบรรยายในห้องเรียนใหญ่ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์นิสิตนักศึกษาจะค่อนข้างห่างเหิน อาจารย์ไม่ค่อยรู้จักผู้เรียน นิสิตนักศึกษาจะรู้จักเฉพาะอาจารย์ที่เข้าสอน อาจารย์ในคณะเดียวกันที่ไม่ได้สอนจะไม่รู้จัก ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในทุกสาขาวิชาจะให้อาจารย์ดูแลนิสิตตั้งแต่แรกเข้าเรียน และตามไปจนจบการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีนิสิตนักศึกษาในความดูแล โดยเฉลี่ยประมาณ 15 คน ซึ่งค่อนข้างมาก ประกอบกับอาจารย์มีภาระงานหลายด้าน อาจารย์และนิสิตจึงไม่ค่อยได้พบกัน นอกจากการพบกันตอนเซ็นชื่อลงทะเบียน ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านกล่าวว่า นิสิตมักปรึกษารุ่นพี่มากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา นิสิตนักศึกษาบางคนจะไหวรุ่นพี่มากกว่าไหวอาจารย์ในคณะ อาจารย์สาขามนุษยศาสตร์ ยังให้ความดูแลนิสิตนักศึกษาค่อนข้างใกล้ชิด ดูแลตักเตือนความประพฤติ อบรมสั่งสอนสอดแทรกในชั่วโมงสอน มีความสัมพันธ์แบบแม่กับลูก ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเรียน และเรื่องส่วนตัว สำหรับการไปร่วมกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาจัดพบว่า อาจารย์ที่ไปร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่มักเป็นอาจารย์ที่ทำงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษา อาจารย์อื่นๆ มาร่วมกิจกรรมน้อยมาก เนื่องจากมีภาระทั้งเรื่องส่วนตัว และงานด้านการเรียนการสอน และคิดว่าไม่ใช่หน้าที่โดยตรง อาจารย์ที่มีวัยใกล้เคียงกับนิสิตนักศึกษาจะมีความสนิทสนมกับนิสิตนักศึกษามากกว่าอาจารย์ที่มีวัยห่างกัน



## 6. วัฒนธรรมอาจารย์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์

อาจารย์ภาควิชาเดียวกันมีความสนิทสนมกัน ความสัมพันธ์เป็นแบบพี่น้อง หรือศิษย์-อาจารย์ ถ้าเคยเป็นลูกศิษย์กันมาก่อน ยังยึดถือระบบอาวุโส และความสัมพันธ์จะแผ่ขยายไปถึงบุคคลในครอบครัวของอาจารย์ในภาควิชา สังคมของอาจารย์มักเป็นสังคมที่แคบเพราะอาจารย์จะคบกันเองในภาควิชา หรือคณะ อาจารย์ต่างคณะจะไม่ค่อยรู้จักกัน เพราะลักษณะทางกายภาพ และกิจกรรมที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมกัน งานระดับมหาวิทยาลัยจะมีอาจารย์ผู้ใหญ่หรือผู้มีหน้าที่ไปร่วมงาน อาจารย์มักไปร่วมงานของภาควิชามากกว่าไปร่วมงานของคณะและมหาวิทยาลัย ภาควิชาเป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์รวมของอาจารย์มากกว่าคณะและมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมแล้วอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยยังช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน โดยสรุปแล้วความสัมพันธ์ของอาจารย์จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ 1) ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล อาจารย์จะให้ความเคารพนับถือกันตามอาวุโส 2) ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ในเชิงบริหารจะให้การยอมรับนับถือกันตามบทบาทหน้าที่ 3) ความสัมพันธ์ในเชิงวิชาการถือว่าอาจารย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ยึดหลักเหตุและผล ความถูกต้องทางวิชาการ มากกว่ายึดระบบอาวุโส และตำแหน่งทางการบริหาร

ในด้านการพัฒนาอาจารย์ใหม่ พบว่า ส่วนมากมหาวิทยาลัยจัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ ซึ่งจะรวมศาสตร์ทั้งด้านการเรียนการสอน สำหรับการปฏิบัติงานในภาควิชา หัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ให้คำแนะนำเรื่องต่างๆ ไปแก่อาจารย์ใหม่ บางแห่งจัดให้มีอาจารย์พี่เลี้ยง คอยช่วยเหลือดูแล ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้จัดพี่เลี้ยงให้เพราะถือว่าอาจารย์ใหม่สามารถดูแลตนเองได้และสามารถขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ได้ทุกคนถ้าต้องการความช่วยเหลือ อาจารย์ใหม่บางคนเรียนรู้แบบอย่างจากรุ่นพี่ บางคนมีอาจารย์ที่เคยสอนเป็นต้นแบบในการเป็นอาจารย์

### องค์ประกอบที่ 7 วัฒนธรรมอาจารย์ที่สนใจสังคมและการเมือง

ความสนใจในเรื่องสังคมและการเมืองอาจารย์ทุกสาขาวิชาพูดตรงกันว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เป็น "silent majority" "อาจารย์มีความสนใจในเรื่องการเมืองแต่ส่วนใหญ่แสดงออกด้วยการพูดคุยวิพากษ์ วิจารณ์ แต่ไม่ออกโรง แม้จะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับตนเองเช่นเรื่องเงินเดือน" มีอาจารย์เพียงส่วนน้อยซึ่งขึ้นอยู่กับความสนใจ และคุณสมบัติส่วนตัวที่มีกิจกรรมการทางการเมืองอื่นๆ เช่น เขียนบทความแสดงความคิดเห็นลงหนังสือพิมพ์ เป็นวิทยากรแสดงทัศนะในรายการวิทยุโทรทัศน์ รวมถึงการเป็นที่ปรึกษาพรรคการเมืองและนักการเมือง เป็นผู้นำในการเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาในสังคมที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของตนเอง

### องค์ประกอบที่ 8 วัฒนธรรมอาจารย์ยึดมั่นศาสนา

สถาบันอุดมศึกษาไทย พยายามนำกิจกรรมทางศาสนา เข้ามาผสมผสานกับกิจกรรมในมหาวิทยาลัย เพื่อดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและนำหลักศาสนามาประยุกต์ในการดำเนินชีวิต กิจกรรมที่คณะวิชาต่างๆ จัดได้แก่ การทำบุญตักบาตรสัปดาห์ละครั้ง การทำบุญภาคิวิชาหรือคณะในวันคล้ายวันสถาปนาปีละครั้ง นิมนต์พระมาแสดงธรรมให้อาจารย์และนิสิตนักศึกษาฟัง ปีละ 2-4 ครั้ง ซึ่งจะมีอาจารย์บางกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้ปฏิบัติธรรม เป็นการส่วนตัว เช่น ไปฝึกสมาธิ นั่งวิปัสสนา อ่านหนังสือธรรมะอยู่เป็นประจำ ผู้ให้ข้อมูลหลักหลายท่านกล่าวว่า อาจารย์ผู้ใหญ่มักสนใจในกิจกรรมทางศาสนามากกว่าอาจารย์อายุน้อยและอาจารย์ผู้หญิงจะร่วมกิจกรรมทางศาสนามากกว่าอาจารย์ชาย แต่อาจารย์บางกลุ่ม กล่าวว่า "ไม่ค่อยสนใจในพิธีกรรมต่างๆ ที่จัดทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย เพียงแต่นำหลักศาสนามาใช้ มีความเชื่อเรื่องศีล 5 และทำตัวเป็นคนดี ก็น่าจะพอแล้วสำหรับผู้ที่เป็นอาจารย์"



## องค์ประกอบที่ 9 วัฒนธรรมอาจารย์มุ่งพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ

อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ พยายามติดตามความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอทั้งจากการอ่านวารสาร ตำราใหม่ๆ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาตนเองให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น การพัฒนาความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันอุดมศึกษาพยายามสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ด้านต่างๆ บางคนมีแผนพัฒนาอาจารย์ที่ชัดเจน เช่น อาจารย์ที่จบปริญญาโทต้องศึกษาต่อระดับปริญญาเอก อาจารย์ที่จบปริญญาเอกในประเทศ ทางหน่วยงานจะจัดหาทุนให้ได้ศึกษาระดับหลังปริญญาเอกในต่างประเทศ อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศเป็นระยะ เช่น ทุก 5 ปี เป็นต้น การพัฒนาดังกล่าวอาจารย์เป็นผู้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ การพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาอีกด้านหนึ่ง คือ เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยการศึกษาวิจัย คิดค้นประดิษฐ์ผลงานสร้างสรรค์ต่างๆ สำหรับสาขาวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติงาน เช่น ทางด้านการแพทย์ทุกสาขา วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ นิติศาสตร์ การแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพทางวิชาการ ทำได้โดยการไปร่วมปฏิบัติงานในสายอาชีพ เช่น อาจารย์วิศวกรรมศาสตร์ไปศึกษาดูงานฝึกงานในสถานประกอบการที่มีเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยของรัฐไม่อาจจัดหาได้ ทางสาขาการแพทย์ไปร่วมปฏิบัติงานในการตรวจรักษาผู้ป่วย เป็นการเพิ่มพูนทั้งความรู้และทักษะ เช่นเดียวกับทางด้านสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ ฯลฯ ที่การไปร่วมปฏิบัติงานกับผู้ปฏิบัติงานจริงเพื่อนำประสบการณ์แห่งความเป็นจริงมาใช้ผสมผสานกับหลักการทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

ในการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการนี้ผู้ให้ข้อมูลหลัก เกือบทุกสาขาวิชากล่าวว่ายังคงมีอาจารย์ส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนน้อยที่ไม่ค่อยพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ยังคงสอนด้วยเนื้อหาเดิมๆ เชื้อมั่นและยึดติดกับความรู้เก่า ไม่ชอบไปร่วมประชุมสัมมนา ไม่ยอมมาใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่นยังค้นหนังสือด้วยระบบเดิม เป็นต้น



### องค์ประกอบที่ 10 วัฒนธรรมอาจารย์รักวิชาชีพ

อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยส่วนใหญ่ในทุกสาขาวิชาเห็นว่า อาชีพอาจารย์มีความสำคัญเป็นอาชีพที่สร้างคน เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สังคมให้การยอมรับยกย่อง เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มาก มีอิสระในการคิดและการปฏิบัติงานเป็นนายของตนเองได้ การเป็นอาจารย์ทำให้เป็นคนทันสมัยเพราะอยู่ท่ามกลางความรู้ใหม่ๆ ได้พัฒนาการคิดอยู่ตลอดเวลาและเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้กับตนเองได้ จึงมีความภูมิใจที่ได้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย มีอาจารย์เป็นส่วนน้อยที่เห็นว่าอาชีพอาจารย์ เป็นงานหนักไม่ทำท่าย เข้ามาเป็นอาจารย์ด้วยพันธะผูกพัน หรือต้องการได้รับทุนไปศึกษาต่างประเทศ มีความคิดที่จะเปลี่ยนงานเมื่อหมดพันธะหรือมีทางเลือกที่ถูกต้องกว่า สำหรับด้านค่าตอบแทนนั้น อาจารย์ทุกกลุ่มเห็นพ้องกันว่าค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับการครองชีพในปัจจุบัน

### องค์ประกอบที่ 11 วัฒนธรรมอาจารย์อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

งานด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจในกิจกรรมด้านนี้ และกล่าวว่ายังไม่มีความชัดเจนในหน้าที่นี้ว่าอาจารย์จะต้องทำอะไรบ้าง บางกลุ่มมีความเห็นว่า งานด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมควรจะเป็นหน้าที่ของคณะวิชาทางด้านศิลปกรรมหรือมนุษยศาสตร์ เพราะมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับด้านนี้อยู่แล้ว จากการสัมภาษณ์และการสังเกต พบว่าอาจารย์ทำงานอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยใน 2 ลักษณะคือ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมไทยในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้แก่การแต่งกายด้วยผ้าไทย เครื่องประดับแบบไทยๆ พุดและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง พยายามใช้เลขไทยในโอกาสที่เหมาะสม พุดสอดแทรกให้นิสิตนักศึกษาเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย อบรมสั่งสอนให้นิสิตนักศึกษาให้มีกิจกรรมยามที่เหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย และการแสดงความเคารพอาจารย์ที่อาวุโสกว่า เป็นต้น การทำงานอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ในอีกลักษณะคือ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นครั้งคราว เช่น จัด แสดงนาฏศิลป์ ดนตรีไทย จัดงานเนื่องในโอกาสสำคัญทางศาสนา และประเพณีไทย เช่น พิธีรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์ เป็นต้น การร่วม

กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยของอาจารย์แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นผู้ริเริ่มเป็นผู้นำและร่วมในการจัดกิจกรรม อาจารย์กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มให้การสนับสนุนไปร่วมทำงานแต่มาร่วมกิจกรรมเมื่อมีโอกาส อาจารย์กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ไม่ให้ความสนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ

### องค์ประกอบที่ 12 วัฒนธรรมอาจารย์เน้นผลงานทางวิชาการ

ด้านผลงานทางวิชาการอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาไทยส่วนใหญ่ให้คุณค่ากับผลงานทางด้านวิชาการ มีความเชื่อว่าความเป็นเลิศทางวิชาการอยู่ที่การศึกษาค้นคว้าของอาจารย์ แต่มีผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่ น้อย โดยบอกว่ามีภาระด้านงานสอนมาก งานสอนเป็นภารกิจหลัก เวลาจึงใช้กับการสอนเป็นส่วนใหญ่ ในด้านตำแหน่งทางวิชาการอาจารย์มีแนวคิดที่แตกต่างกันเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่มีเจตคติที่ดีต่อตำแหน่งทางวิชาการ มีความคิดว่าตำแหน่งทางวิชาการแสดงถึงคุณภาพของอาจารย์ เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของอาจารย์ที่ต้องนำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางวิชาการที่อาจารย์ได้รับถือเป็นเกียรติและศักดิ์ศรีของทั้งตัวอาจารย์และสถาบันที่อาจารย์ปฏิบัติงานอยู่ อาจารย์ที่มีแนวคิดนี้จะวางแผนและนำผลงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์เวลาที่กำหนดไว้

กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการขอตำแหน่งทางวิชาการมีความคิดว่า ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ไม่สัมพันธ์กับความเป็นนักวิชาการ ตำแหน่งทางวิชาการเป็นเหมือนเครื่องประดับ ไม่ได้แสดงถึงภูมิปัญญาของนักวิชาการที่แท้จริง อาจารย์นำผลงานเพียงเพื่อนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการเพื่อต้องการเลื่อนระดับ เลื่อนเงินเดือน ได้ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์นำหน้าชื่อไม่ได้ทำผลงานเพื่อขยายศาสตร์ในสาขาของตามปณิธานของการอุดมศึกษา อาจารย์ที่มีแนวคิดนี้จะไม่ขอตำแหน่งทางวิชาการ มีอาจารย์บางคนขอตำแหน่งทางวิชาการเพราะเลื่อนระดับไม่ได้ เงินเดือนไม่ขึ้น อาจารย์กลุ่มนี้ได้แสดงทัศนะว่าตำแหน่งทางวิชาการไม่ควรนำไปผูกติดกับเงินเดือน อาจารย์ท่านหนึ่งกล่าวว่า "ยิ่งเอาตำแหน่งทางวิชาการไปผูกติดกับเงินเดือนยิ่งรู้สึกรังเกียจและไม่คิดจะขอตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งวิชาการควรเป็นการให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์การประเมินที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นตำแหน่งที่ผู้ที่ได้รับมีความภาคภูมิใจ ไม่ใช่ได้เพราะการขอ"

นอกจากนี้ อาจารย์ยังเห็นว่าระบบการขอตำแหน่งทางวิชาการต้องปรับปรุงใหม่ ไม่ควรใช้เกณฑ์เดียวกันทุกสาขาวิชา เพราะธรรมชาติของงานในแต่ละสาขาต่างกัน และแต่ละสถาบันควรมีเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการของแต่ละสถาบัน ไม่ควรเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย